

KOMMUNISTI

N:o 1 (13).

TAMMIKUULLA

1926

TOIMITUS:

Yrjö Sirola Lauri Letonmäki K. M. Evä
V. Ojanen J. A. Komu.

SISÄLTÖ:

Leninismin tie. K. Rovio.

Kuinka jõuduimme luokkasotaan ja tappioon Suomessa. K. M. Evä.

N. K. P:n XIV puoluekokous. I. Stalin.

Puolueemme järjestöllisestä toiminnasta.

Tov. Sinovjevin apuselosus Keskuskomitean toimintakertomukseen N.K.P:n XIV:ssä puoluekokouksessa (lyhennetty).

Suurporvarin valtiollisia suuntaviivoja. Väinö Aalto.

Marraskuun suurlakko ja jääkäripataljoona. —i—o.

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

KOMMUNISTI

on kuukauslehti, jota julkaisee Venäjän Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen sektsija, Leningrad, ja Venäjän Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев.-Зап. Бюро Ц.К. В.К.П. (б) и Карельским Областным Комитетом В.К.П. (б).).

„Kommunistin“ tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikokoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

„Kommunistin“ toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki, J. A. Komu ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa VKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen sektsijan ja VKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalein ja sen osastojen, mailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjottamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Tuure Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, Jaakko Rahja, I. Lassu, F. Klemola y. m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство «Кирья», Ленинград, Набережная Жореса, д. № 4. Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on. тов. K. M. Evä. Karjalassa edustaa toimitusta тов. Lauri Letonmäki, os. Каргосиздат, Петрогаудек, Пушкинская, № 8.

TILAUSHINNAT:

$\frac{1}{1}$ vuosikerta . . Rpl. 6:—	Ulkomailla:
$\frac{1}{2}$ ” . . ” 3:—	$\frac{1}{1}$ vuosikerta . . 4 dollaria.
1 kuukausi . . ” —:50	$\frac{1}{2}$ ” . . 2 ”

ILMOITUSHINNAT:

$\frac{1}{1}$ sivu Rpl. 150:—, $\frac{1}{2}$ sivua Rpl. 75:—, $\frac{1}{4}$ sivua Rpl. 40:—

Toverit! Näyttäkää „Kommunistia“ työläis- ja talonpoikaistovereille. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehoitetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja „Kommunistin“ komiteita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

KOMMUNISTI

v. 1926

15 p. Tammikuuta

Nº 1 (13).

Leninisin tie.

Kaksi vuotta on kulunut tov. Leninin kuolemasta. Kaksi vuotta ovat neuvostotasavallan ja koko maailman työtätekevät käyneet taistelua ilman nerokasta johtajaansa. Kaksi vuotta on N. K. P. ja Kommunistinen Internationaale toimineet mitä vaikeimmissa ja vaiherikkaimmissa oloissa ilman sitä, joka nämä järjestöt perusti, kouluutti, karkaisi. Kuinka monta kertaa olisi tarvittu hänen neuvojaan, hänen ohjeitaan, hänen ratkaisuaan kiperissä kysymyksissä—mutta on täytynyt alistua siihen, ettei hän itse ole ratkaisemassa, vaan ratkaisua tarkistetaan hänen oppinsa, leninisin, valossa.

Leniniä ei ole mukanaamme taistelussa, mutta hän jätti perinnöksi leninismen, kommunistisen puolueen ja Kommunistisen Internationaalen, nämä työväenluokan lopullisen voiton ehdot. Ilman Leniniä, mutta leninismen tietä!

Bolshevismilla, leninismillä on takanaan lyhyt, mutta kunniakas historia. Siitä puhutaan ensikerran Venäjän ensimmäisen vallankumouksen aattona v. 1903. V. 1905 vallankumouksessa Lenin on sen huomattavimpia, oikeammin huomattavin johtaja. Venäjän vallankumous tapahtui talonpoikaismaassa, jossa talonpojat muodostivat 90% väestöstä, proletariaatin muodostaessa murto-osan. Minkälaisia johtopäätöksiä tästä oli tehtävä? Kirjoituksessaan „Proletariaatti ja talonpoikaisto“ Lenin jo v. 1901 kuvattuaan talonpoikain epä-

toivoista asemaa, kirjoittaa: „Kysytään mistä on etsittävä ulospääsyä ja millä keinoilla on tavoiteltava aseman parantamista. Pääoman sorrolta pikkutalonpoikaisto voi vapautua vain liittymällä työväenliikkeeseen, auttaen sitä sen taistelussa sosialismin puolesta“.

V. 1903 Lenin kirjoitti kirjasen maalaisköyhälistöstä, jossa hän kirjoitti v. 1902 talonpoikaiskapinoista m. m. seuraavaa: „Tietoisat työläiset koettavat kaikin keinoin avustaa talonpoikia selvästi käsittämään miksi ensimmäinen talonpoikaiskapina tukahutettiin ja mitä on tehtävä, jotta talonpojat ja työläiset eikä tsaarin palvelijat saavuttaisivat voiton!“

„Talonpoikaiskapina tukahutettiin, koska sitä ei oltu valmisteltu“.

„Talonpoikaiskapina tukahutettiin, koska maaseudun proletarit eivät olleet liitossa kaupunkien proletarien kanssa“.

„Jotta kapina saavuttaisi menestystä, täytyy sen olla tietoista ja valmisteltua, sen täytyy vallata koko Venäjä ja liittoutua kaupunkien työläisten kanssa“.

Jo ennen v. 1905 vallankumousta Leninillä on kypsynyt ajatus proletariaatin liittolaisesta vallankumouksessa, ilman sitä ei proletariaatti voi voittaa talonpoikaismaassa. Ja liittolaiseksi Lenin osottaa talonpojan. V. 1905 vallankumouksessa Leninin tunnus on „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-

kansanvaltainen diktatuuri“, jota hän korostaa kirjoituksissaan:

„Vallankumouksen ratkaiseva voitto itsevaltiudesta on proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumoukselliskansanvaltainen diktatuuri. . .“.

„Tällainen voitto ei vielä lainkaan tee porvarillisesta vallankumouksestamme sosialistista kumousta: demokraattinen kumous ei välittömästi mene porvarillisten yhteiskunnallistaloudellisten suhteiden rajojen ulkopuolelle; mutta siitä huolimatta tällaisen voiton merkitys tulee olemaan jättiläismäinen sekä Venäjän että koko maailman tulevalle kehitykselle. Ei mikään kohota siinä määrin koko maailman proletariaatin vallankumouksellista energiaa, ei mikään lyhennä niin runsaasti sen täydelliseen voittoon johtavaa tietä kuin tämä Venäjällä alkaneen vallankumouksen ratkaiseva voitto“.

„Proletariaatin tulee viedä loppuun saakka demokraattinen kumous yhdistäen itseensä talonpoikaismassan, musertaakseen väkivalloin itsevaltiuden vastarinnan ja hervaistakseen porvariston horjuvaisuuden“.

Esittäessään työläisten ja talonpoikain liittoa, Lenin ei jätä terottamatta proletariaatin johtavaa asemaa tässä liitossa; hän kypsyttää ajatuksen proletariaatin hegemoniasta, proletariaatin johtaja-asemasta taistelussa kaikkien sorrettujen vapauttamiseksi.

„Työväenluokkaan kohdistavatkin sosialidemokraatit (kommunistit) kaiken huomionsa, kaiken toimintansa. Kun sen eturivin edustajat omaksuvat tieteellisen sosialismin aatteet, aatteen Venäjän työläisen historiallisesta osasta, kun nämä aatteet leviävät laajalti ja työläisten kesken muodostuu vankkoja nykyisen työläisten hajanaisen taloudellisen sodan tietoiseksi luokkataisteluksi muuttavia järjestöjä,—silloin Venäjän työläinen nousee kaikkien kansanvaltaisten aineiden etunensä kaataa itsevaltiuden ja lähtee johtamaan

Venäjän proletariaattia (kaikkien maitten proletariaatin rinnalla) avoimen poliittisen taistelun suoraa tietä voittoisaan kommunistiseen vallankumoukseen“.

Asettaessaan proletariaatille tämän erittäin tärkeän johtajatehtävän työtekeväin ja sorrettujen taistelussa, Lenin terottaa proletarisen vallankumouksellisen puolueen luomisen ja kehittämisen välttämättömyyttä. Hän luo kokonaisen opin puolueesta.

„Jotta määrätyn luokan massa oppisi käsittämään etunsa, asemansa, oppisi harjoittamaan omaa politiikkaansa, juuri tätä varten on viipymättä tarpeen luokan eturivinaisten järjestö ja mihin hintaan tahansa, vaikkapa nämä ainekset alussa muodostaisivat luokan mitättömän osan“.

„Meidän puolueemme on tietoisten, työväenluokan vapauttamisen puolesta taistelevien eturivin taistelijain liitto“.

„Puolue on luokan tietoinen, eturivin kerros. Tämän eturivin voima on kymmenen, sata kertaa suurempi kuin sen lukumäärä.

Onko tämä mahdollista? Saattaako sadalla olla enemmän voimaa kuin tuhannella!

Saattaa olla ja on kun sata on järjestynyt.

Järjestäytyminen kymmenkertaitutta voimia. . .“.

„Taistelussa vallasta proletariaatilla ei ole muuta asetta kuin järjestäytyminen“.

Mutta Lenin ei ainoastaan terottanut käytännöllistä proletariaatin järjestäytymistyötä ja sen tärkeyttä, vaan yhtä paljon kiinnitti huomiota teorian tutkimisen tärkeyteen.

„Sorretun luokan, historian kaikkien vallankumouksellisemman luokan maailman suurin vapautusliike on mahdoton ilman vallankumouksellista teoriaa. Sitä ei voida keksiä, se kasvaa maapallon kaikkien maiden vallankumouksellisen kokemuksen ja vallankumouksellisen ajatuksen yhdistymisestä. Tällainen teoria

on kasvanut XIX vuosisadan 2:lla puoliskolla. Sitä nimitetään marxilaisuudeksi“.

„Ilman vallankumouksellista teoriaa ei voi olla vallankumouksellista liikettäkään. . . Eturivin taistelijan osan voi suorittaa ainoastaan eturivin teorian johtama puolue“.

Selvitettyään teorian, osotettuaan proletariaatin liittolaisen, luotuaan työtätekevien taistelun johtajan, puolueen, Lenin ensimmäisenä keksi proletariaatin diktatuurin soveltamismuodon neuvostoissa, neuvostojärjestelmässä.

Saavuttuaan huhtikuussa v. 1917 ulkomailta Venäjälle тов. Lenin esitti tunnuslauseen: kaikki valta neuvostoilta! Lähtiessään Sveitsistä Lenin selitti, että bolshevikeillä on valmis ohjelma siltä varalta, jos vallankumous nostaisi heidät valtaan. Bolshevikit:

1) tarjoavat rauhaa kaikille so-taakäyville valloille,

2) julkaisevat rauhan ehdot, joiten mukaan kaikki siirtomaat, kaikki sorretut kansat on vapautettava ja

3) viipymättä alottavat isovenä-läisten sortamien kansojen vapauttamisen ja vievät sen loppuun saakka.

Kuvattuaan yllämainittujen tehtä-vän jättiläismäisen suuruuden, Le-nin kirjoitti:

„Ne voidaan ratkaista ainoastaan porvariston ja proletariaatin välis-ten suurten luokkataistelujen pit-kässä sarjassa. Mutta ei meidän kär-simättömyytemme, eikä toiveemme, vaan imperialistisen sodan luomat objektiiviset olosuhteet ovat johta-neet ihmiskunnan umpikujaan, aset-taneet sen eteen vaihtoehdon: joko annetaan vielä miljoonien ihmisten tuhoutua ja hävitetään loppuun saakka koko europalainen kulttuuri tai siirretään valta kaikissa sivistys-maissa vallankumouksellisen prole-tariaatin käsiin, toteutetaan sosialis-tinen vallankumous“.

Venäjän proletariaatti Leninin joh-tamana toteutti tämän ohjelman ja osotti suunnan muiden maiden prole-tariaatille. Neuvostotasavallan työ-tätekevät, pitäen korkealla leninis-min vaionheittäjää, kulkevat etu-joukkona. Ilman Leniniä, mutta le-ninisin tietä! Se on proletaarisen vallankumouksen voiton tie. Siihen on yhtynyt muiden maiden prole-taareja. Ennen pitkää siihen yhtyvät kaikki työtätekevät ja sorretut.

Leninisin lipun alle kerääntyvät sadat miljoonat ja hajottavat kapi-talisin valtamuurit kaikkialla. . .

K. Rovio.

„Kansallisuuskysymyksessä tulee prole-tariaatin puolue pysymään järkähtymätömänä, ennen kaikkea julistamaan ja vii-pymättä toteuttamaan kaikkien niiden kan-sojen ja kansallisuuksien täyden vapau-den erota Venäjästä, joita tsaarivalta on orjuuttanut, väkivallalla yhdistänyt tai vä-kivallalla pidättänyt valtion rajojen sisällä, so valloittanut.“

Kaikki ilmoitukset, selitykset ja ma-nifestit valtauksista kieltäytymisestä eivät johda eroamisvapauden todelliseen toteut-

tamiseen, ne johtavat porvarilliseen kan-san pettämiseen taikka pikkuporvarillisiin viattomiin toivomuksiin.

Proletariaatin puolue pyrkii muodos-tamaan mahdollisimman suuren valtion, sillä se on työtätekevien etujen mukaista, se pyrkii lähentämään ja edelleen yhteensulattamaan kansat, mut-ta tämän päämäärän se tahtoo saavuttaa ei väkivallalla, vaan yksinomaan kaikkien kansojen työläisten ja työtätekevien vapaalla veljellisellä liitolla.“ — Lenin.

Kuinka jouduimme luokkasotaan ja tappioon Suomessa.

Kahdeksannen vuosikiertonsa on ajan ratas pyörähtänyt sen jälkeen kuin Suomen proletariaatti tammi-kuun lopulla v. 1918 joutui aseelliseen luokkasotaan porvaristoansa vastaan.

Samoin kuin lokakuun suurlakko v. 1905 ja marraskuun suurlakko v. 1917, oli myöskin aseellinen luokkasota Suomessa v. 1918 välitön seuraus Venäjän proletariaatin vallankumoustaisteluista.

Kohta tsaarivallan kukistuttua maaliskuussa 1917 nousi valtiovallan keskusaparaatin--senaatin uudelleen miehittäminen Suomessakin päiväjärjestykseen. Sillä seurauksena Venäjän proletariaatin rynnistyksestä kukistui tsaarivallan asettama senaatti samoin kuin tsaarivallan santarmilaitos Suomessakin. Myöskin upseeristo armeijassa menetti mahtivaltansa. Senaatin kukistuminen merkitsi valtion keskusaparaatin häviämistä, pelätyn santarmilaitoksen kukistuminen ja se että upseeristo armeijassa menetti mahtivaltansa, merkitsi sitä, että pistimet ym. väkivallan voimakeinot lakkasivat palvelemasta ja tukemasta porvaristoa. Etupäässä venäläiset sotilaat ja matruusit pitivät huolen santarmien karkoittamisesta — antaen muitta mutkitta santarmille viimeisen leipäkortin siellä missä sellaisen tapasivat.

Suomen proletariaatti sai ilman taistelua tilaisuuden astua valtiovalan peräsimen Suomessa. Koska sos.-dem. puolueella silloin oli enemmistö eduskunnassa niin ei Venäjällä valtaan joutunut, itseään demokraattiseksi nimittänyt porvaristokaan voinut kieltää sos.-dem puolueelta oikeutta senaatin miehittämiseen ja vallanpidon käsiinsä ottamiseen. Mutta sos. dem. puolue ei pystynyt

tuota tehtävää suorittamaan — ei kyennyt korjaamaan sen eteen pudonneita hedelmiä. Puolueneuvosto kokoontui — keskusteli kokonaisen viikon senaatin miehittämisestä, mutta sillä surkealla tuloksella että häytyi pyytämään porvaria osalliseksi hallitukseen, vaikka oli kaikki laillisetkin edellytykset senaatin kokonaan ottamiseksi työväestön käsiin. Niin muodostui «Tokoin senaatti», jossa oli puoleksi sos. dem.:eja ja puoleksi reiluja porvareita. Se että sos. dem.:eilla oli varapuheenjohtajan paikka, takasi sos. dem. puolueelle enemmistön, mutta vain siihen asti kuin kenraalikuvernööri, joka oli samalla senaatin varsinainen puheenjohtaja, ei ottanut osaa päätösten tekoon. Kenraalikuvernöörin asettuessa puheenjohtajan paikalle, mikä porvarille tärkeimmissä kysymyksissä oli odotettavissa, oli enemmistö porvarilla.

Näin kokoonpannun senaatin toiminta oli pääasiallisesti vallankumouksellisen työväestön rauhoittamista porvarin hyväksi. Sos. dem. senaattorit kulkivat eri puolilla maata kehoittamassa nälkäistä työväkeä tyytymään siihen mitä porvari oli valmis myöntämään. Mutta elintarvekeinottelua ei senaatti pystynyt pitämään aisoissa — eikä se siihen todenteolla pyrkinytkään. Ja kun kehoitukset alkoivat käydä tehottomiksi — työväestö kävi yhä kumouksellisemmaksi — niin sos. dem.:it jättivät senaatin kokonaan porvarin käsiin. Samalla kerenskiläiset porvarit Venäjällä riensivät tukemaan Suomen porvaria julistamalla Suomen eduskunnan hajoituksen. Aluksi vastustettuaan hyväksyi sos. dem. puolue eduskunnan hajoituksen ja päätti ottaa osaa uusiin vaaleihin. Valtavalla agit-

sionillaan ja vaaliväärennyksillään sai porvari hankittua pienen enemmistön eduskunnassa ja siten hallitusvaltansa parlamenttaarisesti lujitetuksi. Näissä vaaleissa oli työväestössä havaittavissa halutimuutta koko vaalipuuhaan, sillä osa työväestöstä oli jo menettänyt luottamuksensa parlamenttipeliin ja piti valtataistelun aseellista ratkaisua välttämättömänä. Sekin helpotti porvarin ponnistuksia eduskuntaenemmistön saamisessa.

Sos. dem. puolue ei pannut tikkaa ristiin varustaakseen aseellisen voiman tukemaan proletariaatin etuja ja valtaa. Porvaristo sen sijaan puuhasi tarmokkaasti luodakseen aseellisen voiman valtansa tueksi. Se oli jo maailmansodan aikana kerännyt jääkäreitä Saksaan — saamaan sotilaskoulutusta kaikkien mahdollisuuksien varalle. Se muodosti poliisikoulun nimellä sotakoulunsa Saksanniemelle, lähelle Porvoon kaupunkia. Ja kun Punakaarti esti sen toiminnan Saksanniemellä niin siirsi porvaristo sotakoulunsa Vöyriin pitäjään Pohjanmaalle. Samalla järjesti porvaristo lahtari-kaartejaan ympäri maata — alunpitäen sotilaallisiksi taisteluosastoiksi. Ja kaikin keinoin hankki porvaristo aseita, salakuljettaen niitä Saksasta ja Ruotsista sekä ostellen venäläisiltä vastavallankumouksellisilta. Porvaristo kokosi upseerejaan ja neuvotteli apuvoimien saamisesta mm. Saksan ja Ruotsin hallitusten kanssa. Ja sikäli kuin porvariston sotavarustelut kehittyivät, muuttui sen politiikka työväestöä kohtaan röhkeämmäksi.

Tosin alkoi myöskin proletariaatin laajojen joukkojen ja sos. dem. puolueen rivijäsenten toimesta kesällä 1917 muodostua työväestönkin keskuudessa Punakaartin osastoja. Mutta puolueen johto tahtoi pysyttää ne aseettomina, ns. järjestyskaarteina. Syksyllä nämä kaartit kuitenkin ryhtyivät hankkimaan aseita, sillä porvarin varustautuminen ja

menettely osoitti proletariaatille ettei aseeton toiminta riittänyt. Mutta aseiden hankinta, kun puolueen johto ei sitä tukenut, menestyi huonosti. Paikallisilta venäläisiltä sotilasosastoilta saatiin pienempiä asemääriä ja тов. Jukka ja Eino Rahjan toimesta joku määrä suoraan Leningradista. Mutta kaikki se oli perin vähäistä.

Sos. dem. puolueen johto ei avustanut, mutta vastusti työväestön aseistamista siihen asti kuin lahtarijoukot jo eri puolilla maata alkoivat järjestyneinä ja aseellisina sotilasosastoina hyökätä. Puolueen johto ei myöskään kiinnittänyt mitään huomiota porvariston Saksaan koamaan jääkärijoukkoon, vaikka suuri osa jääkäreistä oli työläisiä ja osa sos. dem. puolueen entisiä jäseniä. Se antoi porvariston rauhassa harjoittaa jääkärien keskuudessa agitatsionia sos. dem. puoluetta ja proletariaattia vastaan, hommata jääkärit Suomeen ja estää sellaisien jääkärien tulon, jotka olisivat kaikin keinoin pyrkineet siirtymään työväen puolelle.

Vallankumouksellisten joukkojen painostuksessa julistamansa marraskuun suurlakon 1917 määräsi puoluejohto lopetettavaksi ilman mitään tuloksia, vaikka proletariaatti oli koko maassa ottanut vallan käsiinsä, halusi sen pitää ja varustautua hallitsemaan maata omien luokkaeturjensa mukaisesti. Porvariston sotavarustelut kun eivät vielä silloin olleet valmiina niin se ei yrittänytkaan estää työväen vallanottoa. Mutta kauvan ei kestänyt kuin porvaristo oli päässyt taistelukuntoon. Tammik. 16 p:nä se teki lopullisen päätöksensä taistelun alkamisesta ja lähetti taistelujohtajansa määräpäikoilleen.

Samaan aikaan oli porvariston suhtautuminen työväestöön käynyt yhä työkeämmäksi, mikä puolestaan johti työväestön yhä äänekkäämmin vaatimaan vallanottoa työväestön käsiin. Tästä syystä, ja nähtävästi tarkoi-

tuksella puristaa marraskuun suurlakon tapaisella, mutta vähän repäisevämmällä otteella porvarilta joitakin myönnytyksiä, teki puoluejohto tammik. 27 p:nä 1918 vallankaappauksen Helsingissä, vaikka se ei ollut tehnyt mitään työväestön aseistamiseksi. Tästä seurasi vallan otto työväestön käsiin kaikissa Etelä-Suomen kaupungeissa ja teollisuuskeskuksissa sekä pienempien yhteenottojen jälkeen myöskin maaseudulla, maan eteläisessä osassa.

Porvaristo oli sijoittanut voimansa Pohjois- ja Keski-Suomeen, jossa kaupungit ja teollisuuskeskukset olivat pieniä ja etäällä toisistaan, työväen voimat hajallaan ja vailla keskittävää yhdyssidettä. Ja siellä sai porvari pienen vastarinnan jälkeen vallan käsiinsä. Myöskin Pohjois-Suomessa olleet pienet venäläiset sotilasosastot joutuivat toisistaan eristetyiksi, eivätkä saaneet taisteluyhteyttä myöskään paikallisen työväestön kanssa. Sitäpaitsi asettui näiden joukkojen upseeristo joko passiiviseksi taikka kokonaan lahtarien puolelle. Mannerheimin lahtarit pääsivät yllättämään nämä sotilasosastot ja saivat helposti riisuttua ne aseista — yhden osaston toisensa jälkeen — ja sitäkin tietä lisättyä asevarastoaan. Ja niin oli luokkasota alkanut.

Porvaristo ei ollut varustautunut sotaan ainoastaan sotilaallisesti, mutta myöskin poliittisesti. Se oli jo pitkän aikaa tehnyt työtä talonpoikain keskuudessa juurruttaakseen talonpoikiin sen käsityksen ettei venäläinen sotaväki lähde pois Suomesta eikä Suomi pääse itsenäiseksi ellei asekaädessä vallata maata. Samalla istutti porvaristo talonpoikiin sitä vakaumusta, että jos työväki saa määräysvallan niin se ryöstää talonpojilta maat ja omaisuuden ja jakaa ne yksinomaan palkkatyöläisten kesken. Ja kaikkea tätä agitatoria oli porvaristo saanut harjoittaa ilman että sos. dem. puolue olisi asettanut vasta-agitatoria, selvittä-

nyt perusteellisesti suhteensa talonpoikiin ja osoittanut kuinka bolshevikit, jotka Lokakuun vallankumouksessa ottivat vallan käsiinsä Venäjällä, olivat vapaasta tahdostaan julistaneet Suomen itsenäiseksi ja vievät sotilasosastot Suomesta kohta kuin välitön vaara ei uhkaa Pietaria saksalaisten taholta. Vasta luokkasodan alettua alkoi puolue kiinnittää huomiota agitatoriaan talonpoikain keskuudessa, mutta silloin oli jo tie Pohjanmaan talonpoikain luo Mannerheimin lahtarijoukkojen sulkema.

Näin oli Suomen proletariaatti luokkasodan alkaessa siihen täysin varustautunut sekä poliittisesti että sotilaallisesti: Maaperä oli poliittisesti muokkaamaton, Punakaartit eivät olleet sotilaallisesti järjestettyjä, puuttui sotilaskuri, puuttui taistelutaito, ei ollut rintamataistelujen johtoon kykeneviä päälliköitä eikä tehtäväänsä pystyvää ylintä johtoa, puuttui aseistusta — sanalla sanoen puuttui kaikkea muuta kuin työväestön lihasvoimaa ja työväen kesken vallinnutta halua kukistaa porvarin valta. Koko Keski- ja Pohjois-Suomi oli miekaniskutta annettu porvarin rautakoron alle. Puoluejohto pyrki kaikin keinoin välttämään aseellistaistelua, vaikka sitä oli täysin mahdoton välttää ellei työväestö alistunut vapaaehtoisesti orjan asemaan. Ja ilman puolueensa johtoa ei proletariaatti pystynyt taisteluun varustautumaan — varsinkin ei Suomen proletariaatti, jonka ei ollut lähes 20 vuoteen tarvinnut suorittaa minkäänlaista sotapalvelusta.

Mitä puolueen johto teki ja suunnitteli sen jälkeen kuin se tammik. 27 p:nä teki vallankaappauksen, ei ole selvitetty. Mutta sikäli kuin sen toiminnasta saattoi havaita, se ilmeisesti odotteli että porvaristo tulee sovittelemaan, myöntää joitain etuja ja sen jälkeen saa puoluejohto jälleen tilaisuuden jakaa määräysvallan maassa porvarin osamiehenä ja jatkaa politiikoimista enemmän

tai vähemmän sovinnollisessa yhteistyössä porvarin kanssa. Tosi asia on ettei puolueen johdolta, ei Kansanvaltuuskunnalta eikä ylimmältä sotajohdolta pariin viikkoon saapunut mitään ohjeita tai määräyksiä edes vallan lujittamiseksi niillä seuduilla, joilla se jo oli otettu työvään käsiin, eikä myöskään taisteluohjeita lahtarijoukkojen työntämiseksi kauvemmaksi pohjoiseen.

Mutta porvaristo ei tullut sovittelemaan. Se oli varustautunut sotaan ja se puhui vain aseilla.

Sotaan varustautumisen laiminlyönti ja ensimmäisten suuriarvoisten taistelupäivien kädet ristissä istuminen, aseitten puute, johti tuhoisiin seurauksiin, joita ei enää myöhemminkään voitu korjata. Porvaristo oli varustautunut, sai apujoukkoja Saksasta, Ruotsista ja Norjasta. Ja kolmikuukautisen kamppailun jälkeen kärsi Suomen proletariaatti täydellisen tappion, vaikka sillä oli ollut niin hyvät mahdollisuudet menestykselliseen vallanottoon ja asemansa lujittamiseen, että sellaista voi harvoin olla tarjolla.

Saatuaan voiton kruunasi porvaristo sen häikäilemättömillä, ennen kuulumattomilla teloituksilla, ruokottomilla työläisten kidutuksilla ja

nälkään näännyttämismenettelyllä. Petomaisuudellaan toivoi porvaristo voivansa peittää proletarisen vallankumouksen Suomessa sorakuoppiin, yhdessä niihin syyttämiensä kymmenientuhansien työläisten kanssa. Tuollainen porvariston luulottelu oli luonnollisesti täysin järjetön. Sillä petomaisuudella ei proletariaatin vallankumouksellista nousua kukaan voida estää. Se kaivautuu — sen täytyy kaivautua julmimman petomaisuusaitauksen läpi. Siitä pitää Suomenkin porvarin yhäti kiristynvä työtätekevän riisto ja orjuuttaminen hyvää huolta. Proletariaatin vallankumous tulee vain sitä perusteellisempänä mitä petomaisemmilla keinoilla porvari pyrkii sitä estämään. Koska se tulee Suomessa, riippuu paljon myöskin siitä kuinka hyvin Suomen proletariaatti pystyy käyttämään hyväkseen vuonna 1918 tappioon päättyneen luokkasodan antamat opetukset.

Proletariaatti pystyy suorittamaan voittoisan vallankumouksen, kukistamaan porvariston vallan, vasta silloin kuin se on kyennyt järjestämään ja lujittamaan todellisen kommunistisen puolueen luokkavoimansa keskittäjäksi ja johtajaksi.

K. M. Evä.

„Parlamenttaarisesta porvarillisesta tasavallasta on aivan helppo palata monarkkiaan (kuten historia on osoittanut), sillä koko orjuutuskoneisto: armeija, poliisi ja virkamiehistö jää siinä ennalleen. Kommuuna ja Työläisten, Sotilaitten, Talonpoikain jne. Edustajain Neuvostot murskaavat ja hävittävät tuon koneiston.

Parlamenttaarinen porvarillinen tasavalta puristaa, tukehduuttaa joukkojen itsenäisen poliittisen elämän, joukkojen välittömän osanoton koko valtiollisen elämän rakennustyöhön alhaalta ylös asti. Vastakohtana sille on — Työläisten ja Sotilaitten Edustajain Neuvostot.“—Lenin huhtik. 10 p:nä 1917 kirjoittamassaan kirjoituksessa: „Proletariaatin tehtävät meidän vallankumouksessamme“.

NKP:n XIV PUOLUEKOKOUS.

Keskuskomitean poliittinen selostus.

I. Stalin.

Toverit, parin viime viikon aikana olette olleet tilaisuudessa kuulemaan selostukset KK:n toiminnasta XIII:sta XIV:een puoluekokoukseen useilta KK:n ja Polithyron jäseniltä, laajat selostukset, jotka pääsisällöltään ovat olleet ehdottomasti oikeita. Ajattelen, että tämä seikka helpottaa minun työtäni, ja katson siksi tarkoituksenmukaiseksi rajottaa asettamaan sarjan kysymyksiä puolueemme KK:n toiminnasta XIII:n ja XIV:n puoluekokouksien välisenä aikana.

KK:n poliittinen selostus on tavallisesti alotettu ulkoisesta tilasta. En riko tätä tapaa.

Perustava ja uusi, kaikki ratkaiseva ja kaikkiin tapauksiin tunkeutuva ulkoisten suhteiden alalla on se, että meidän maamme, sosialismia rakentavan maan, ja maailman kapitalististen maiden välillä on säätynyt jonkunlainen tilapäinen voimien tasapaino, tasapaino, joka samalla on määrännyt nykyisen rauhallisen yhteiselämän vaiheen neuvostojen maan ja kapitalistien maiden välillä. Se mikä meistä yhteen aikaan näytti lyhyeltä henkisyshetkeltä sodan jälkeen, onkin muuttunut kokonaiseksi aikajaksoksi. Toisin sanoen: kapitalisteilla ei enää ole kylliksi voimaa kukistaakseen maamme. Sen perustana on toisaalta maailman kapitalismin sisäinen heikkous ja voimattomuus, ja toisaalta työväen vallankumouksellisen liikkeen kasvu yleensä, erityisesti voimien kasvu meillä neuvostojen maassa. Kapitalistisen maailman heikkouden perustana ovat ne kapitalismille voittamattomat ristiriidat, joiden puitteissa koko kansainvälinen tilanne kehittyy. Ristiriidat, jotka ovat kapitalistisille maille voittamattomat ja jotka voivat tulla voitetuiksi vain prolëtaarisen vallankumouksen kehityksen kuluksa lännen maissa.

Nämä ristiriidat voidaan jakaa viiteen ryhmään: 1) ristiriidat proletariaatin ja porvariston välillä kapitalistisissa maissa; 2) ristiriidat imperialismiin ja siirto- ja puolsiirtomaiden vapausliikkeen välillä; 3) ristiriidat, jotka kehittyvät eivätkä voi olla kehittymättä imperialistisessa sodassa voittaneiden ja voitettujen valtioiden välillä; 4) ristiriidat, jotka kehittyvät, eivätkä voi olla kehittymättä itse voittajavaltioiden välillä; ja 5) ristiriidat, jotka kehittyvät neuvostojen maan ja kapitalistien maiden välillä. Näiden viiden ristiriitojen ryhmän puitteissa käy kansain-

välisen tilanteemme kehitys. Sentähden lyhyt katsaus näihin ristiriitoihin on muodostava osan selostuksestani.

1. Kapitalismin vakaantuminen.

Ensinnä ristiriidat proletariaatin ja porvariston välillä kapitalismin maissa.

Siitä kaaoksesta tuotannossa, kaupassa ja finanssien alalla, johon kapitalismi oli sodan jälkeen joutunut, siitä kaaoksesta on kapitalismi pääsemässä tai jo päässyt ulos. Tätä on puolue nimittänyt kapitalismin osittaiseksi eli tilapäiseksi vakaantumiseksi. Se merkitsee sitä, että kapitalististen maiden tuotanto ja kauppa, jotka yhteen aikaan (1919 — 20) olivat hirvittävässä lamaannustilassa, ovat alkaneet mennä eteenpäin, ja porvariston poliittinen valta on alkanut enemmän tai vähemmän lujittua. Tässä muutamia numeroita Europasta.

Kun otamme Euroopan kokonaisuudessaan, niin näemme, että tuotanto ja kauppa liikkuvat eteenpäin, kuitenkin saavuttamatta vielä sodan edellistä tasoa. Viljan tuotanto Englannissa 80 — 85%, Ranskassa 83%, Saksassa 63% sodan edellisestä. Viljan tuotanto Saksassa hitaasti nousemassa, Ranskassa ei nouse, Englannissa laskee. Tämä korvataan viljan viennillä Amerikasta. Kivihiilen tuotanto v. 1925 Englannissa 90%, Ranskassa 107%, Saksassa 93% sodan edellisestä. Teräksen tuotanto Englannissa 98%, Ranskassa 102%, Saksassa 78%. Puuvillan kulutus Englannissa 82%, Ranskassa 83% ja Saksassa 81%. Englannin ulkomaankauppa (passiivinen saldo) 94% sodan edellisestä, Saksan kauppa hiukan noussut vuodesta 1919 (myös passiivinen saldo), Ranskan 102% sodan ed. Koko Euroopan kauppa v. 1921 63%, nyt v. 1925 82% sodan ed. Näiden maiden budjetit on saatu joten kuten tasapainoon, mutta vain säilyttämällä väestön kannettavaksi hirveät verotaakat. Valuutan horjuntaa erinäisissä maissa vielä havaittavissa, mutta yleensä ei entistä kaaosta.

Yleiskuva: Europa vapautuu sodan jälkeisen taloudellisen kriisin tilasta, tuotanto ja kauppa lähenevät sodan edellistä tasoa, yksi maa Ranska on kaupan ja tuotannon alalla jo ylittänyt sodan edellisen tason, toinen maa, Englanti on yhä samalla tai miltei samalla tasolla, ei ole saavuttanut sodan edellistä tasoa.

Toiseksi. Vallankumouksellisten aaltojen nousukauden asemesta havaitsemme nyt niiden laskukauden Europassa. Se tietää sitä, että kysymys vallan valloittamisesta proletariaatin käsiin ei nyt ole välittömänä päivän tehtävänä Europassa. Nyt on se aikajaks, jona proletariaatti kokoaa voimia, aika, joka antaa valtavia tuloksia liikkeen uusien muotojen hahmotumisen mielessä, siinä mielessä että joukkoliike kasvaa ammatilliseen yhteinäisyyden taistelulipun alla, jolla on syvä vallankumouksellinen merkitys, siinä mielessä että on kehkeytymässä ja lujitumassa Lännen työväenliikkeen yhteys SSSR:n työväenliikkeen kanssa, siinä mielessä että työväenliike vasemmistuu esim. Englannissa, siinä mielessä että Amsterdam on hajoamassa, että siinä on jo syvä repeämä, jne, jne. Toistan: elämme voimien kasaamisen aikaa, jolla on valtaisan tärkeä merkitys tuleville vallankumouksellisille esiintymisille. Tämä on sitä aikaa, jona kommunistisen liikkeen tunnussanaksi on tullut proletariaatin joukkojärjestöjen valloittaminen (ammatillitot ym.) ja sosdem. johtajien poistaminen johtopaikoilta niinkuin vv. 1911 — 1912.

Kolmanneksi. Finanssimahdin keskus kapitalistisessa maailmassa, koko maailman finanssiriistännän keskus on siirtynyt Euroopasta Amerikkaan. Yhdysvallat kasvavat kaikissa suhteissa: viljan tuotanto on nyt 104% sodan edellisestä, kivihiilen tuotanto 90%, mutta vajuus peitetään isosti lisääntyneellä naftatuotannolla. Teräksen tuotanto on kohonnut 47%, kansallistulo 30% yli sodan edellisen tason. Ulkomaankauppa 43% suurempi kuin ennen sotaa, saldo suuresti aktiivinen Europan maiden kustannuksella. 5/9 koko maailman kultavaroista on Yhdysvaltojen hallussa. Yhdysvaltojen valuutta on maailman vankin valuutta. Yhdysvallat ovat melkein ainoa maa, josta pääomia viedään ulos yhä kasvavassa määrässä.

Neljänneksi. europalaisen kapitalismin tilapäinen vakaantuminen on saavutettu pääasiassa yhdysvaltalaisen pääoman avulla. Yhdysvaltojen finanssipääoma on alistanut Europan alaisekseen. Europan valtiot ovat Yhdysvalloille nousevat nyt vähintään 26 miljard in ruplaan. En puhu enää yksityisistä veloista, s. o. Yhdysvaltojen useampaan miljardiin nousevista sijoituksista europalaisiin liikkeisiin.

Viidenneksi. Siksi Europa, voidakseen maksaa korot ja velat, on ollut pakotettu lisäämään väestön verotaakkaa, huonontamaan työväen asemaa. Tätä juuri tapahtuu nyt Europan maissa. Esim. Englannissa on verotaakka 11:sta koko kansallistuloista kasvanut 11:stä (v. 1913) 23%:iin v. 1924. Ranskassa 13%:sta

21%:iin, Italiassa 13:stä 19%:iin. Lähiaikana tulee verotaakka yhä kasvamaan. Tämän vuoksi tulee Europan työtätekevän väen, ennen kaikkea työväenluokan asema ehdottomasti huononemaan ja työväenluokka vallankumouksellistuu. Symptomeja siitä on jo niin Englannissa kuin muissakin Europan maissa.

Nämä ovat ne perustavat tosiasiat, jotka puhuvat siitä, että kapitalismin tilapäinen vakaantuminen, jonka Europa on saavuttanut, on mätää vakaantumista, kasvanut mädällä pohjalla.

Saattaa käydä niin, että Europan tuotanto ja kauppa nousevat samalle tasolle kuin ennen sotaa. Mutta se ei vielä merkitse, että kapitalismi saavuttaa saman vankkuuden kuin ennen sotaa. Samaa vankkuutta se ei enää milloinkaan saavuta. Miksi? Siksi että ensinnäkin Europa on ostanut tilapäisen vakaantumisenensa Yhdysvaltojen finanssiherruuden alaiseksi alistumisen hinnalla, ja se vie verotaakan tavattomaan kasvamiseen, työväenluokan aseman kiertämättömään huonontumiseen ja Europan maiden vallankumouksellistumiseen. Toiseksi siksi, että on koko joukko muita syitä, jotka tekevät nykyisen vakaantumisen epävarmaksi, horjuvaksi.

Yleinen johtopäätös tämän ristiriitojen ryhmän analyysistä on se, että maailmaa finanssisuhteissa riistävien päävaltioiden luku on supistunut äärimmilleen. Ennen olivat pääriistäjinä Englanti, Ranska, Saksa ja osin Yhdysvallat. Nyt ovat maailman pääriistäjänä ja siis luotonantajana Yhdysvallat ja osin niiden avustaja Englanti. Tämä ei tiedä sitä että Europa olisi jo joutunut siirtomaan asemaan. Europan maat jatkavat siirtomaidensa riistämistä, mutta ovat itse joutuneet Yhdysvaltojen finanssiherruuden alaisiksi. Tässä mielessä on maailmaa finanssisuhteissa riistävien päävaltojen luku supistunut minimiin. Siinä on yksi europalaisen pääoman nykyisen vakaantumisen epävakaisuuden ja sisäisen voimattomuuden syistä.

2. Imperialismi, siirtomaat ja puolsiirtomaat.

Toinen ristiriitojen ryhmä: ristiriidat imperialististen maiden ja siirtomaiden välillä.

Perustavat tosiasiat tällä alalla ovat: teollisuuden ja proletariaatin kasvu siirtomaissa, eritoten sodan aikana ja jälkeen; yleensä kulttuurin ja erittäininkin kansallisen intelligenssin kasvu; kansallisen vallankumouksellisen liikkeen kasvu siirtomaissa ja yleensä imperialismiin maailmanherruuden kriisi; vapaustaistelu Intiassa ja Egyptissä Englannin imperi-

alismia vastaan; Syyrian ja Marokon vapaussota Ranskan imperialismia vastaan; Kiinan vapaustaistelu Englannin-Japanin-Yhdysvaltain imperialismia vastaan; työväenliikkeen kasvu Intiassa, Kiinassa, ja näiden maiden työväenliikkeen kasvava merkitys kansallis- vallankumouksellisessa liikkeessä.

Tästä seuraa että suurvaltojen edessä on vaara, että ne menettävät perustavan selkäpuolensa, siirtomaat.

Puhutaan että kriisin kehittymiseen siirtomaissa ovat syypäitä bolsheviikit. Liian paljon kunniaa meille. Emme ikävä kyllä ole kyllin voimakkaita välittömästi auttaaksemme siirtomaita. Syynä on se, että Euroopan valtiot, kun niiden täytyy maksaa korkoja Yhdysvalloille, ovat pakotetut lisäämään sortoa ja riistoa siirtomaissa, ja se ei voi olla lisäämättä kriisiä ja vallankumouksellista liikettä näissä maissa.

Tällä alalla ovat imperialismien asiat enemmän kuin huonosti. Kysymys imperialistien karkottamisesta useista siirtomaista on päiväjärjestyksessä.

3. Voittajat ja voitettut.

Kolmas ryhmä: ristiriidat voittajamaiden ja voitettujen maiden välillä. Perustavat tosiasiat: ensinnä. Versaillesin rauhan jälkeen Europa lohkaistu kahteen leiriin — voitettut maat (Saksa, Itävalta ym.) ja voittajamaat (Entente plus Yhdysvallat). Toiseksi, voittajat, jotka aikaisemmin yrittivät valtauksilla tukahuttaa voitettut maat, ovat luopuneet tältä tieltä, ottaneet toisen metodin, ryhtyneet ensi sijassa Saksan ja toisella sijalla Itävallan finanssiriistintään. Tämän uuden metodin ilmaus on Dawes-paani. Kolmanneksi, Locarnon konferenssi, joka muka pisti kaikki ristiriidat voittajien ja voitettujen väliltä, mutta tosiasiaa ei poistanut yhtään ristiriitaa, päinvastoin kärjisti niitä. Dawes-paain sisältö on se, että Saksan pitää maksaa Ententelle noin 130 miljardia kultamarkkaa. Amerikassa laadittu Dawes-paani on tällainen: Europa maksaa valtiovelkansa Yhdysvalloille Saksan kustannuksella, joka on velvollinen maksamaan Euroopalle sotakorvaukset; mutta kun Saksa ei voi tuota summaa maksaa tyhjästä, niin täytyy Saksan saada itselleen markkina-alueita, joita toiset valtiot eivät ole vallanneet ja joilta se voisi ammentaa uutta voimaa ja uutta verta maksaakseen sotakorvaukset. Paitsi sarjaa vähäisiä markkina-alueita tarkottavat Yhdysvallat meidän markkinoitamme. Dawes-paani on varsin hyvin rakennettu, mutta rakennettu ilman isäntää, ensinnä siksi, että se tietää Saksan kansalle kaksinkertaista puristusta: Saksan porvaristo

puristaa Saksan työväkeä ja ulkolainen pääoma puristaa koko Saksan kansaa. Tuo paani on luotu Saksan rauhoittamista varten, mutta sen täytyy viedä kiertämättömästi vallankumoukseen Saksassa. Paainin toinen osa, jossa puhutaan siitä, että Saksan pitää ammentaa kopeekoita Euroopalle Venäjän markkinain kustannuksella, on myöskin ratkaisu isäntää kuulematta. Me emme lainkaan halua muuttua agraarimaaksi millekään muulle maalle. Me tulemme itse valmistamaan koneet ja muut tuotantovälineet. Tältä osaltaan seisoo Dawes-paani savijaloilla.

Locarno taas on vain Versaillesin jatkoa ja sen tarkoituksena voi olla vain olevan järjestyksen säilyttäminen, jonka mukaan Saksa on voitettu maa, Entente voittaja. Locarnon konferenssissa tämä järjestys vahvistettiin juridisesti. On ihmeisiin uskomista jos luulee, että kasvava ja eteenpäin kehittyvä Saksa tyytyy tällaiseen tilaan.

Kun Dawes-paani kantaa kohdussaan vallankumousta Saksassa, niin Locarno kantaa kohdussaan uutta Euroopan sotaa.

Englannin taantumukselliset aikovat säilyttää nykyisen asiointilan Saksaa vastaan ja käyttää Saksaa SSSR:ää vastaan. Paljon ne tahtovat!

Puhutaan pasifismista, puhutaan rauhasta Euroopan valtojen kesken. Europan historiasta tiedämme, että aina kun on solmittu sopimuksia voimien sijotuksesta uutta sotaa varten, aina on näitä sopimuksia nimitetty rauhansopimuksiksi.

Mielenkiintoinen on II Internatsionaalin osa tässä kysymyksessä. Juuri II Internatsionaalin johtajat eniten liehuvat, uskottelevat työväelle että Locarno on rauhan ase ja Kansain Liitto rauhan liiton-arkku, että bolsheviikit eivät tahdo liittyä Kansain Liittoon siksi että he vastustavat rauhaa, ym. Mitä osottaa II Internatsionaalin kanta Locarnoon nähden? Sitä että II Internatsionaale on ei ainoastaan työväenluokan porvarillisen turmelemisen järjestö, vaan myöskin järjestö, joka todistelee moraalisesti oikeiksi Versaillesin rauhan kaikki vääryydet. Sitä että II Internatsionaale on Ententen apujärjestö, järjestö, jonka tehtävänä on toiminnallaan ja melullaan Locarnon ja Kansain Liiton puolesta moraalisesti oikeuttaa kaikki ne vääryydet ja kaikki se sorto, minkä Versaillesin — Locarnon komento on luonut.

4. Ristiriidat voittaja- maiden välillä.

Perustavat tosiasiat: huolimatta jonkunlaisesta liitosta Yhdysvaltojen ja Englannin välillä, liitosta jonka pohjan muodostaa Yhdysvaltojen ja Englannin sopimus liittovaltioiden velkojen mitättö-

miksi julistamista vastaan, ei taistelu Yhdysvaltojen ja Englannin välillä heikkene, vaan päinvastoin kiihtyy. Yksi peruskysymyksistä maailmanvalloille on nykyään kysymys naftasta. Yhdysvallat tuottavat nyt noin 70% koko maailman naftatuotannosta ja kuluttavat noin 60%. Tällä alalla, joka on maailmanvaltojen koko taloudellisen ja sotilaallisen toiminnan päähermo, törmäävät Yhdysvallat aina ja kaikkialla Englannin vastustukseen. Englantilainen ja amerikalainen naftayhtiö tappelevat keskenään kaikilla maailman kulmilla missä vain naftaa on saatavissa. Se on samalla Yhdysvaltojen ja Englannin välistä taistelua. Sillä kysymys naftasta on elinkysymys: se jolla on enemmän naftaa, se tulee komentamaan tulevassa sodassa. Se jolla on enemmän naftaa, se tulee komentamaan maailman teollisuutta ja kauppaa. Sen jälkeen kun johtavien maiden laivastoon on asetettu moottorikoneet, sen jälkeen on naftasta tullut maailmanvaltojen elinhermo taistelussa valtaasemasta niin rauhan kuin sodankin aikana. Juuri tällä alalla käyvät Englannin naftayhtiöt ja Yhdysvaltojen naftayhtiöt kuolemantais- telua keskenään. Riittää kun muistamme useat Hughesin (aikoinaan Yhdysvaltojen ulkoministeri) nootit Englantia vastaan naftakysymyksestä. Taistelu käy Etelä-Amerikassa, Persiassa, Europassa, kaikissa maanosissa milloin avoimessa, milloin peitetyssä muodossa.

En puhu enää Englannin ja Yhdysvaltain etutaistelusta Kiinassa. En puhu montaa sanaa Englannin ja Ranskan eturistiriidoista niiden taistelussa herruudesta Europan mantereella. On selvää että Englanti ja Ranska eivät käy taistelua ainoastaan herruudesta Europan mantereella, vaan myös siirtomaissa. Lehdet kertovat että sotaa Syyriassa ja Marokossa Ranskan imperialismin vastaan ei ole organisoitu ilman Englannin osanottoa. En puhu eturistiriidoista Yhdysvaltojen ja Japanin välillä, muistutan vain hiljattain Tyynellä merellä suoritetuista Yhdysvaltojen laivaston ja Japanin laivaston manööveristä. Enkä puhu mitään etutaisteluista Kiinassa. Kaikki nämä ovat liiankin tunnettuja asioita.

Viidoin toisiasia: tavaton varustautuminen voittaja-maissa. Näitä voittajamaita sanotaan liittolaisiksi. Yhdysvallat eivät tosin kuulu Ententeen, mutta ne tappelivat liitossa sen kanssa Saksaa vastaan. Nämä liittolaiset varustautuvat nyt kuumeisesti. Ketä vastaan? Kun Ententeen maat ennen varustautuivat, vetosivat ne tavallisesti siihen, että Saksa on hampaisiin saakka aseistautunut ja että se on uhkana rauhalle koko maailmassa — ja siksi täytyy varustautua puolustuk-

seen. Entä nyt? Nyt ei Saksaa aseellisenä voimana enää ole olemassa. Ja kuitenkin lisätään nyt varustuksia voittajamaissa enemmän kuin milloinkaan ennen.

Miten on selitettävissä esim. ilmalai- vaston huimaava lisääminen Ranskassa? Panssarilaivojen ja myöskin ilmalai- vaston huimaava lisääminen Englannissa? Entä laivaston huimaava lisääminen Amerikassa ja Japanissa? Mitä ja ketä pelkäävät nuo herrat „liittolaiset“, jotka yhteisvoimin voittivat Saksan ja riisui- vat sen aseista? Ja mitä on II Internatsio- naalen pasifismi, internatsionaalen, joka kirkuu rauhasta eikä — muka — näe että „liittolaiset“, jotka virallisesti nimittävät itseään ystäviksi, kiihkeästi varustau- tuvat „olematonta“ vihollista vastaan? Mitä Kansain Liitto ja II Internatsionaale ovat tehneet lopettaakseen kiihkeän aseis- taumisen? Eivätkö ne tiedä, että aseis- tuksen lisääntyessä „tykit itse alkavat ampua“? Asia on niin että etutaistelu voittaja-maiden välillä kiihtyy, yhteen- törmäys käy välttämättömäksi, ja kun ne näkevät että uusi sota on edessä, varus- tautuvat ne kaikki voiminsa. En suuren- tele sanoessani että tässä mielessä olemme tekemisissä aseistetun rauhan kanssa, joka kohdussaan kantaa sotaa. Se mikä nyt voittaja-maissa tehdään, se muistut- taa hyvin suuresti sitä tilaa, mikä oli ennen maailmansotaa — aseistetun rauhan tilaa. Europan valtiat yrittävät nyt salata tämän tosiasian pitämällä häli- nää pasifismista. Bolsheviikit ovat jo Genuan ajoista vaatineet aseistariisu- mista. Miksi II Internatsionaale ja muut pasifismin palpatiajat eivät kannata mei- dän ehdotuksiamme? Tämä seikka puhuu siitä että tilapäinen, osittainen vakaan- tuminen, minkä Europa on saavuttanut orjuutuksensa hinnalla, ei ole kestävä, sillä ristiriidat kasvavat ja voimistuvat voittaja-maiden sisällä, puhumattakaan ristiriidoista voittaja-maiden ja voitettu- jen maiden välillä.

5. Kapitalistinen maailma ja SSSR.

Viides ristiriitojen sarja: ristiriidat kapitalistisen maailman ja SSSR:n vä- lillä. Perustava tällä alalla on se, että kaikki käsittävää kapitalismia ei maail- massa enää ole. Maailma on lohkaistu kahteen leiriin: imperialismin leiriin ja imperialismin vastaan taistelevaan leiriin.

Toinen merkittävä seikka tällä alalla on se, että kapitalismin maiden johtoon asettuu kaksi päämaata. Yhdysvallat ja Englanti, anglo-amerikalainen liitto Tyy- tymättömien ja kuolemaan saakka impe- rialismia vastaan taistelevien johtoon asettuu meidän maamme SSSR.

Kolmas merkittävä seikka on se, että maailmassa muodostuu kaksi toisilleen vastakkaisista puoleensa vetävää keskusta ja tämän mukaisesti kaksi vetovoiman suuntaa: Anglo-Amerika porvarillisille hallituksille ja SSSR Lännen työvälle ja Idän vallankumouksellisille. Anglo-Amerika vetää puoleensa rikkauksillaan, siltä voi saada lainoja. SSSR vetää puoleensa vallankumouksellisella kokemuksellaan, kokemuksillaan taistelussa työvän vapauttamiseksi kapitalismista ja sorrettujen kansojen vapauttamiseksi imperialismista. Tiedätte mitä europalaiselle työläiselle tai sorrettujen maiden vallankumoukselliselle merkitsee käväisy luonamme, kuinka he tekevät pyhlinvaellusmatkoja luoksemme.

Neljäs seikka on se, että kapitalismin leirissä ei ole etujen yhtenäisyyttä, että siellä on käynnissä taistelu voittajien ja voitettujen välillä, taistelu itse voittajien kesken, taistelu kaikkien imperialististen maiden välillä siirtomaista, voitoista, että kaiken tämän vuoksi vakaantuminen siellä ei voi olla kestävä. Sitä vastoin meidän maassa käy terve ja lujittuva vakaantuminen, taloutemme nousee, sosialistinen rakennustyömme edistyy, — koko meidän leirissämme on käynnissä niin Lännen kuin Idänkin kaikkien tyytymättömien aineksien ja kerroksien vähittäinen tiivistyminen maamme proletariaatin ympärille, niiden tiivistyminen SSSR:n ympärille. Kapitalismin leirissä hajoamista ja rappeutumista. Sosialismin leirissä tiivistymistä ja yhä kasvavaa etujen yhtenäisyyttä yhteistä vihollista vastaan, imperialismia vastaan.

Tahtoisin vielä erikoisesti pysähtyä siihen voimaan, mikä vetää koko maailman vallankumouksellisia ja sosialistisia aineksia maamme proletariaatin puoleen. Tarkoitin työvän lähetystöjä maahamme, lähetystöjä, jotka tarkoin tutkivat rakennustyömme jokaista osaista tullakseen vakuutetuiksi, että me kykenemme myöskin rakentamaan uutta, emmekä vain hävittämään. Oletteko kiinnittäneet huomiotanne siihen, että eri aloja johtavat toverimme eivät ainoastaan in-formeeranneet ulkomaiden työläisten edustajia, vaan suorastaan tekivät heille perinpohjaisen toimintaselostuksen? Tämä on uutta ja erikoista elämässämme. Luin sanomalehdistä, kuinka kaikki korkeimmat laitoksemme, Kansankomissaarien Neuvostosta ja Toimeenpanevasta Keskuskomiteasta alkain aina paikkakuntien toimeenpaneviin komiteoihin saakka olivat valmiit antamaan toimintaselostuksensa työvän edustajistolle, joissa he näkivät Lännen työvänluokan veljellisen kontrollin rakennustyömme yli, työvänvaltiomme yli.

Mitä nämä tosiasiat osoittavat? Ne osoittavat ensinnä sen, että Europan työvän-

luokka, ainakin Europan työvänluokan vallankumouksellinen osa pitää valtiotamme omana lapsenaan, että työvänluokka ei lähetä edustajiaan maahamme uteliaisuudesta, vaan lähettää tarkastamaan, kuinka ja mitä meillä tehdään, sillä se nähtävästi pitää itseään moraalisesti vastuun alaisena kaikesta siitä, mitä me täällä rakennamme. Tämä tietää toiseksi sitä, että Europan proletariaatin vallankumouksellinen osa ottaa puolustakseen valtiotamme ja tarpeen tullen tapellakseen sen puolesta. Mainitkaapa minulle joku toinen valtio, kuinka demokraattinen tahansa, joka uskaltaisi antautua muiden maiden työvän edustajien veljellisen kontrollin alaiseksi! Toista sellaista valtiota ei maailmassa ole. Vain meidän valtiomme, työvän ja talonpoikain valtio, voi ottaa tällaisen askeleen. Ja osottaessaan maksimaalista luottamusta työvän edustajille maamme samalla saa osakseen Europan työvänluokan maksimialisen luottamuksen. Ja tämä luottamus on meille suurempiarvoinen kuin kaikki lainat, sillä tämä työvän luottamus valtiomme on vaikuttavaa vastamyrkkyä intervensionia vastaan. Tämä merkitsee sitä, että meidän voimamme kasvavat. Tämä merkitsee sitä, että kapitalismi käy päivä päivältä yhä voimattomammaksi. Sillä ilman työväkeä ei nykyään voi sotaa käydä. Jos työväki ei tahdo käydä sotaa tasavaltaamme vastaan niin sota maatamme vastaan käy mahdottomaksi.

Kuulin hiljattain, että eräs toveri teki Moskovan konferenssissa тов. Rykoville tällaisen kysymyksen: „Eivätkö nuo edustajistot tule meille liian kalliiksi? Toverit, tällaista ei saa suustaan uros laskea. Älkää milloinkaan puhuko tässä hengessä luoksemme saapuvista työvän edustajista. On häpeä sanoa näin. Mitään kustannuksia, mitään uhrauksia emme voi emmekä saa säästää auttaaksemme Lännen työvänluokkaa lähettämään luoksemme edustajiaan, auttaaksemme sitä saamaan varmuuden, että työvänluokka, otettuaan vallan kykenee ei ainoastaan murskaamaan kapitalismin, vaan myöskin rakentamaan sosialismin. Lännen työläiset eivät vielä usko, että työvänluokka kykenee selviytymään ilman porvaristoa. Tämä ennakkoluulo on Lännen työvänluokan pahin tauti, jonka sosialidemokratia on siihen istuttanut. Emme säiky mitään uhreja antaaksemme Lännen työvänluokalle mahdollisuuden edustajiensa kautta tulla vakuutetuksi siitä, että työvänluokka vallan otettuaan kykenee ei ainoastaan vanhan murskaamaan, vaan myöskin rakentamaan sosialismin. Emme säiky mitään uhreja antaaksemme Lännen työvänluokalle mahdollisuuden saada vakuuden siitä, että me olemme se ainoa

työväen valtio, jonka puolesta Lännessä työväen kannattaa taistella ja jota kannattaa puolustaa omaa kapitalismiaan vastaan.

Vielä on muistutettava parista tosiasiaa, jotka myös ovat vaikuttaneet siihen, että on säätynyt «rauhallisen yhteiselämän» kausi. Ensinnä: Amerika ei halua sotaa Euroopassa. Toinen: proletarisen vallankumouksen kautta meillä poistui kapitalismin systeemistä suuri maa suurine menekkimarkkinoineen, suurine raaka-ainelähteineen, mikä ei tietysti voinut olla vaikuttamatta Euroopan taloudelliseen tilaan. Maamme markkinain ja raaka-ainelähteiden supistaminen tiesi kapitalistiselle Euroopalle tuotannon supistamista, pani sen perusteitaan myöten horjumaan. Siksi täytyi sen suostua jonkunlaiseen «rauhalliseen yhteiselämään» kanssamme.

6. SSSR:n ulkoinen tilanne.

Siinä kaikki ne tekijät, jotka ovat tuoneet jonkunlaisen voimain tasapainon sosialismin leirin ja kapitalismin leirin välille.

Se ei tietysti merkitse sitä, että olemme jo likvideeranneet kaikki ne vaatimukset ja vastavaatimukset joita on ollut ja on meidän valtioiden ja Lännessä valtioiden välillä. Meitä vaaditaan maksamaan velat.

Mikä on KK:n kanta tässä kysymyksessä? Me emme voi kumota tunnettua lakiamme vlt 1917 tsaarin velkojen mitättömiksi julistamisesta. Emme voi kumota niitä lakeja, joilla laillistettiin meillä riistäjien riistäminen. Mutta me emme jyrkästi kieltäydy tekemästä erinäisiä poikkeuksia. maksaaksemme pienen osan ja jotain siitä saadaksemme.

Ulkopolitiikkamme kysymyksistä tahdoisin merkitä kaksi: Englannin taantumuksellisten useaan kertaan esittämän kysymyksen propagandasta ja kysymyksen Kominternistä.

Meitä syytetään siitä, että me harjoitamme propagandaa imperialismia vastaan Euroopassa ja siirtomaissa. Tahdoisin tässä sanoa, että me emme tarvitse mitään erikoista propagandaa sen jälkeen, kun itse työväen edustajat saapuvat luoksemme, tutustuvat järjestykseen ja vievät viestin uudesta järjestyksestämme kaikkiin Lännessä maihin. Mitään muuta propagandaa ei meidän puoleltamme tarvita. Se on parhaita voimakkainta, tehokkainta propagandaa neuvostojen järjestelmän puolesta kapitalismin järjestelmää vastaan.

Me emme tarvitse mitään erikoista propagandaa Idässä. Jokainen kiinalainen, jokainen egyptiläinen, jokainen intialainen, joka saapuu maahamme ja viettää täällä

puolisen vuotta, tulee vakuutetuksi, että meidän maamme on ainoa maa joka ymmärtää sorrettujen kansojen sielua ja joka osaa järjestää entisen hallitsevan kansakunnan proletariaatin yhteistyön entisten sorrettujen kansallisuksien proletariin kanssa. Meidän puolelta ei tarvita mitään muuta propagandaa, mitään muuta agitatsionia kuin sitä että Kiinasta, Intiasta ja Egyptistä tulleet delegatsioonit vievät viestin järjestyksestämme kaikkeen maailmaan. Se on parasta ja tehokkainta propagandaa.

Joku sana Kominternistä. Lännessä levittävät imperialistien palkkarengit ja kirjeiden väärentäjät juttuja, että Komintern on salaliittolijain ja terroristien järjestö, että kommunistit matkustelevat Euroopan maissa järjestelemässä salaliittoa valtaherroja vastaan. Minun täytyy lausua, että kommunisteilla ei ole ollut, ei ole eikä voi olla mitään yhteistä yksilöllisen terrorin teorian eikä käytännön kanssa. Kominternin teoria ja käytäntö on massojen vallankumousliikkeen järjestämistä kapitalismia vastaan. Vain idiotit voivat sekottaa salaliittolun ja yksilöllisen terrorin Kominternin politiikan kanssa.

Mitkä ovat puolueen tehtävät kansainvälisen vallankumousliikkeen alalla? Ensinnä tehtävä työtä kommunistipuolueiden lujittamiseksi Lännessä, työväen massojen enemmistön valloittamiseksi niiden puolelle. Toiseksi vahvistettava Lännessä työväen taistelua ammattiliikkeen yhtenäisyyden puolesta, lujitettava ystävyys-suhteita liittomme proletariaatin ja kapitalistimaiden proletariaatin välillä (työväen lähetystöt). Kolmanneksi lujitettava liittoa maamme proletariaatin ja sorrettujen maiden vapausliikkeen välillä, sillä sorrettu maat ovat liittolaisiamme taistelussa maailman kapitalismia vastaan. Neljänneksi lujitettava maamme sosialistisia aineksia, edistettävä näidet aineksien voittoa kapitalistisista aineksista, voittoa jolla on ratkaiseva merkitys kaikkien maiden työväen vallankumouksellistuttamisessa. Tavallisesi unohdetaan, että rakentava taistelumme on myöskin kansainvälistä merkitykseltään sillä maamme on maailman vallankumouksen tukikohta, ja jos meillä täällä rakennustyö käy siinä tempossa kuin pitää, niin se merkitsee että me teemme työmme kansainvälisessä vallankumousliikkeessä kaikissa muissa suhteissa juuri niin kuin puolue meiltä vaatii.

Puolueemme tehtävät Liittomme ulkopolitiikan alalla: Ensinnä taisteltava uusia sotia vastaan, sitten rauhan säilyttämisen puolesta ja turvataksemme n. s. normaalisuhteet kapitalististen maiden kanssa. Rauhan aate on hallituksemme ulkopolitiikan perusta. Kaikkien niiden

askelten paljastaminen, joita otetaan uuden sodan valmistamiseksi, kaikkien niide askelten paljastaminen, jotka pasifismin lipun alle peittävät uuden sodan valmistelut (Locarno) — se on meidän tehtävämme. Juuri siksi emme tahdo liittyä Kansain Liittoon, sillä Kansain Liitto on järjestö, joka salaa uuden sodan valmistelutyön.

Toiseksi tehtävä työtä laajentaaksemme tavaravaihtoaamme ulkomaiden kanssa vankasti säilyttämällä ulkomaankaupan monopolin.

Kolmanneksi tehtävä työtä lähentyäksemme imperialistisessa sodassa voitettujen maiden kanssa, niiden maiden kanssa, joita on eniten poljettu ja jotka ovat eristetyt kaikkien kapitalistimaiden joukosta ja jotka siksi ovat oppositiosissa suurvaltojen valtioliittoa vastaan.

Neljänneksi tehtävä työtä liiton lujittamiseksi riippuvassa asemassa olevien ja siirtomaiden kanssa.

Siinä tehtävät, jotka tällä hetkellä ovat puolueemme edessä kansainvälisten suhteiden ja kansainvälisen työväenliikkeen alalla.

Neuvostovaltojen Liiton sisäinen tila.

I. Kansantalous kokonaisuudessaan.

Me teemme rakennustyötämme kapitalismi ympärillämme. Se merkitsee sitä että meidän talous ja meidän rakennustyömme kehittyvät ristiriidoissa ja yhteenlöymäyksissä meidän taloussysteemimme ja kapitalistisen talouden välillä. Näitä ristiriitoja emme millään voi välttää. Näissä puitteissa käy kahden systeemin taistelu, sosialistisen systeemin ja kapitalistisen systeemin taistelu. Tämä merkitsee sitä että meidän taloutemme täytyy rakentua ei ainoastaan vastakkaisena ulkopuoliselle kapitalistiselle taloudelle, vaan myöskin maamme sisällä olevien eri aineksien vastakohtaisuudessa, sosialististen ja kapitalististen aineksien vastakohtaisuudessa.

Tästä johtopäätös: meidän pitää rakentaa talouttamme niin ettei maamme muutu maailman kapitalistisen systeemin lisäkkeeksi ettei maamme kehity maailman kapitalismin apulaitokseksi, vaan itsenäisenä taloudellisenä yksikkönä, joka pääasiassa nojaa sisäisiin markkinoihin, nojaa teollisuutemme ja maamme talonpoikaistalouden liittoon.

Toiseksi pitää meidän tarkoin ottaa huomioon ne erikoisuudet mitkä meillä talouden hoitamisessa ovat erilaiset kuin talouden hoidossa kapitalistimaissa. Siellä korjaa markkinain sokea voima yksityisten kapitalististen trustien, syndikaattien tai kapitalistiryhmien virheet. Meidän taloudessa ei vakava supistuminen kaupassa ja

tuotannossa tai vakavan virheellinen laskelma pääty osittaiseen kriisiin, vaan koskee kipeästi koko talouteen. Siksi vaaditaan meiltä erikista tarkkuutta ja valpautta rakennustyössämme. Siksi pitää meidän ohjata talouttamme suunnitelmallisesti niin että vääriä laskelmia tulisi vähemmän, että talouden ohjaamistyömme olisi erikoisen kaukonäköistä, erikoisen valpasta ja virheetöntä. Mutta koska me vasta opettelemme rakentamaan niin virheitä meillä on ja tulee olemaan. Siksi ovat meille välttämättömiä reservit, jotka voisivat peittää virheemme. Maatalouden alalla riippuu tulos paljon luonnon voimista. Teollisuuden alalla riippuu paljon sisäisistä markkinoista, eikä yksin meidän talouden hoidostamme. Ulkomaankaupan alalla ei kaikki riipu yksin meistä, vaan myös Länsi-Europan kapitalisteista, ja mitä enemmän vientimme kasvaa, sitä enemmän riippuvaisiksi tulemme kapitalistisesta Länneistä, sitä helpommin viholistemme iskut meitä vahingoittavat. Turvataksemme itseemme kaikilta näiltä satumilta ja välttämättömyiltä virheilta pitää meidän omaksua ajatus, että reservien kasaaminen on välttämätöntä.

Taloussysteemissämme on aikalailla kirjavuutta. On miltei luontaista taloutta: sellaiset talonpoikaistaloudet, joiden tavaratuotanto on perin pientä. On toinen talousmuoto, tavaratuotannon muoto, jossa tavarallisuus talonpoikaistaloudessa näyttelee ratkaisevaa osaa. On kolmas talousmuoto — yksityiskapitalismi, jota ei ole tapettu, joka on elpynyt ja tulee elpymään vissiin rajoihin saakka niin kauan kuin meillä on nep. Neljäs talousmuoto on valtiokapitalismi, s. o. se kapitalismi, jonka me sallimme ja jota meillä on mahdollisuus kontrolloida ja järjestää niin kuin proletaarinen valtio tahtoo. Vihdoin viides talousmuoto — sosialistinen teollisuus, s. o. valtion teollisuutemme, jossa tuotannossa ei ole kahta toisilleen vihamielistä luokkaa — proletariaatti ja porvaristo, vaan yksi luokka — proletariaatti.

Tahtoisin sanoa pari sanaa valtiokapitalismista ja valtion teollisuudesta, joka tyypiltään on sosialistista, hälventääkseni ne väärinkäsitykset, joita puolueessa tämän kysymyksen ympärillä on syntynyt.

Voidaanko valtion teollisuutemme nimittää valtiokapitalistiseksi? Ei voida. Miksi? Siksi että valtiokapitalismia proletariaatin diktatuurin aikana on sellainen tuotannon järjestäminen, jossa on edustettuna kaksi luokkaa: riistävää, tuotantovälineet omistava luokka ja riistetty tuotantovälineitä omistamaton luokka. Mikä erikoismuoto valtiokapitalismilla onkaan täytyy sen aina kuitenkin olla kapitalistista sisällöltään. Valtion tuotantolaitoksissa on edustettuna vain yksi luokka, työväenluokka, joka omistaa tuotantovälineet ja jota

ei riistetä, sillä kaikki se, mitä tuotantolaitoksissa yli työpalkkojen saadaan, kaikki se menee teollisuuden edelleen laajentamiseen, s. o. koko työväenluokan aseman parantamiseen.

Saatetaan sanoa, ettei se kuitenkaan ole sosialismia, jos otetaan huomioon ne byrokratismin jätteet, jotka ovat säilyneet tuotantolaitoksiemme hallitsevissa elimissä Aivan oikea huomautus. Mutta tämä ei ole ristiriidassa sen kanssa että valtion teollisuus on tyypiltään sosialistista tuotantoa. On kaksi tuotannon tyyppiä: kapitalistinen tyyppi, siinä myös valtiokapitalistinen, jossa on kaksi luokkaa, jossa tuotanto käy hankkiakseen voittoja kapitalisteille, ja toinen tuotannon tyyppi, jossa ei ole riistoa, jossa tuotantovälineet kuuluvat työväenluokalle ja jossa tuotantolaitokset eivät käy tuottaakseen voittoja vieraalle luokalle, vaan teollisuuden laajentamiseksi koko työväen hyväksi. Lenin sanoikin, että meillä valtion teollisuuslaitokset ovat tyypiltään johdonmukaisen sosialistisia teollisuuslaitoksia.

Tässä voitaisiin tehdä vertaus valtiomme. Valtiomme on proletaarisen valtion tyyppi. Miksi? Siksi että valtiokoneistomme ei toimi työväenluokan sortamisen hyväksi, niinkuin poikkeuksetta kaikki porvarilliset valtiot tekevät, vaan toimii työväenluokan vapauttamiseksi porvariston ikeestä. Siksi on valtiomme tyypiltään proletaarinen valtio, vaikka keltotonta ja vanhan jätteitä voitte tässä valtiossa löytää miten paljon hyvänsä. Pitää erottaa valtion tyyppi siitä perinnöstä ja niistä jätteistä, joita vielä on säilynyt valtion systeemissä ja koneistossa. Samoin pitää ehdottomasti erottaa byrokraattiset jätteet valtion laitoksissa siitä valtion teollisuuslaitosten järjestelmäntyyppistä, jota meillä nimitetään sosialistiseksi tyyppiksi. Ei saa sanoa, että koska talouselimissä ja trusteissa on vielä virheitä, byrokratismia jne. niin valtion teollisuutemme ei ole sosialistista. Silloinhan ei proletaarinen olisi valtiomme-kaan, joka tyypiltään on proletaarinen. Voisin luetella sarjan porvarillisia valtiokoneistoja, jotka toimivat paremmin ja säästeliäämmin, kuin meidän proletaarinen valtiokoneistomme. Mutta se ei vielä merkitse sitä, että meidän valtiokoneistomme ei olisi proletaarinen, että valtiokoneistomme ei olisi tyypiltään korkeampi kuin porvarillinen koneisto, vaikka porvarillinen koneisto, toimiiikin paremmin, toimii se kapitalistin hyväksi, mutta meidän proletaarinen valtiokoneistomme toimii proletariaatin hyväksi, porvaristoa vastaan. Tätä periaatteellista eroa ei saa unohtaa.

Samaa on sanottava valtion teollisuudestamme. Niiden puutteiden ja byrokratian jätteiden perusteella, joita on valtion laitostemme johtavissa elimissä ja joita

vielä tulee olemaan, näiden jätteiden ja puutteiden vuoksi ei saa unohtaa, että laitoksemme ovat olemukseltaan sosialistisia tuotantolaitoksia. Esim. Fordin tehtaissa, jotka käyvät mallikelpoisesti, on kenties vähemmän varkauksia, mutta kuitenkin toimivat ne Fordin hyväksi, kapitalistin hyväksi, mutta meidän tehtaamme, joissa joskus on varkauksia ja joissa asiat eivät aina mene sileästi, kuitenkin toimivat proletariaatin hyväksi. Tätä periaatteellista eroa ei saa unohtaa. Siirrymme nyt numeroihin kansantaloudestamme kokonaaisuudessaan.

Maatalouden kokonaistuotanto v. 1924/25 nousi 71%:iin v. 1913 verraten, toisin sanoen, v. 1913 maatalouden tuotto oli yli 12 miljardia ruplaa, v. 1924/25 runsaasti 9 miljardia ruplaa (1914 hintojen mukaan). Kuluvana talousvuonna edellytetään tuotannon nousevan 11 miljardiin ruplaan, s. o. 87 tai 88%:iin sodanedellisestä.

Jos otamme koko teollisuuden, sekä valtion, että konsessionin- että yksityisen teollisuuden, niin v. 1913 koko teollisuuden bruttotuotanto nousi 7 miljardiin ruplaan, v. 1924/25 5 miljardiin ruplaan. Se on 71%:iin. Suunnitteluelimemme edellyttävät, että kuluvana talousvuonna tuotanto nousee 6½ miljardiin ruplaan, siis n. 95%:iin sodanedellisestä. Kuluneena vuonna nousi teollisuus enemmän kuin maatalous.

Erikoisesti on merkittävä kysymys sähköistämisestä. Valtion Sähköistämiskomitea suunnitteli v. 1921 rakennettavaksi 10—15 vuoden kuluessa 30 sähköasemaa voimamäärältään 1 500 000 kilovattia ja kustannusarvio 800 miljoonaa kultaruplaa. Ennen lokakuun vallankumousta oli sähköasemien voimamäärä 402 000 kilovattia. Meidän tähän mennessä rakentamiemme asemien voimamäärä nousee 152 350 kilovattiin ja v. 1926 käyntiin pantavaksi on suunniteltu 326 000 kilovattia. Jos kehitys käy tässä tempossa niin noin 10 v. kuluessa, s. o. v. 1932 mennessä tulee SSSR:n sähköistämissuunnitelma toteutetuksi. Sähkörakennustyön kanssa rinnan kasvaa myös sähköteknillinen teollisuus, jonka ohjelma v. 1925/26 on laskettu 165—170%:ksi sodanedellisestä. On kuitenkin merkittävä että suurten vesivoima-asemien rakentaminen tulee paljon kalliimmaksi kuin suunnitelmissa edellytettiin. Esim. Volhovan alkuperäinen kustannusarvio nousi 24 200 000 ruplaan, mutta syyskuuhun 1925 oli se kasvanut 95 200 000 tshervontsiruplaan. Semoavtsjaljin aseman (lähellä Tiflisiä) alkuperäinen kustannusarvio nousi 2 600 000 kultaruplaan, mutta viimeiset vaatimukset nousevat n. 16 miljoonaan, joista jo on kulutettu n. 12 miljoonaa.

Jos otamme ja vertaamme valtion ja osuustoiminnallisen teollisuuden tuotan-

toa yksityisen teollisuuden tuotantoon, niin saamme tällaisen tuloksen: v. 1923/24 valtion ja osuustoiminnallinen teollisuus tuotti koko teollisuuden tuotannosta 76%, yksityinen 23,7%. V. 1921/25 valtion ja osuustoiminnallisen teollisuuden osuus muodostaa jo 79,3%, yksityisen teollisuuden 20,7%. Yksityisen teollisuuden ominaispaine on tänä aikana pienentynyt. Kuluvana talousvuonna edellytetään valtion ja osuustoiminnallisen teollisuuden muodostavan n. 80%, yksityisen teollisuuden alenevan n. 20%:iin. Absoluuttisesti yksityinen teollisuus kasvaa, mutta kun valtion ja osuustoiminnallinen teollisuus kasvaa nopeammin, niin yksityisen teollisuuden ominaispaine progressiivisesti pienenee. Siinä tosiasia, jota ei voi jättää lukuun ottamatta ja joka osoittaa, että sosialistisen teollisuuden ylipaine yksityiseen teollisuuteen verraten on kieltämätön tosiasia.

Jos otamme valtion käsiin keskittyneen omaisuuden ja omaisuuden, joka on yksityisten henkilöiden käsissä, niin tälläkin alalla on ylipaine proletariaisen valtion puolella, sillä pääomia on valtiolla ainakin 11,5 miljardia rpl., yksityisomistajilla, etupäässä talonpoikaistalouksilla korkeintaan 7,5 miljardia, siis paljon vähemmän. Tämä tosiasia osoittaa, että yhteiskunnallistettujen varojen osuus on varsin korkea, ja tämä osuus kasvaa ei-yhteiskunnallistetun omaisuuden osuuteen verraten.

Ja kuitenkin ei järjestelmämme kokonaisuudessaan voi nimittää kapitalistiseksi eikä sosialistiseksi. Järjestelmämme kokonaisuudessaan on kapitalismista sosialismiin siirtymisjärjestelmä, jossa yhä vielä, tuotantomäärän mielessä, vallitsevana on yksityisomistuksellinen talonpoikaistalous, mutta jossa sosialistisen teollisuuden osuus kasvaa ei-päivittäin, vaan tunneittain. Sosialistisen teollisuuden osuus kasvaa niin että tämä teollisuus, käyttäen hyväkseen keskittyneisyyttään, käyttäen hyväkseen järjestyneisyyttään, käyttäen hyväkseen sitä että meillä on proletariaatin diktatuuri käyttäen hyväkseen sitä, että liikenne on valtion käsissä, että luottojärjestelmä on meidän, että pankit ovat meidän, sosialistinen teollisuutemme, jonka osuus kansantaloutemme kokonaistuotannossa kasvaa askel askelelta, tämä teollisuus kulkien eteenpäin alkaa alistaa alaisekseen yksityisen teollisuuden, mukauttaa mukaisikseen ja vetää perässään kaikkia muita talousmuotoja. Tällainen on maaseudun kohtalo — sen täytyy kulkea kaupungin perässä, suurteollisuuden perässä.

Tällainen on perustava johtopäätös, jos asetetaan kysymys järjestelmämme luonteesta, sosialistisen teollisuutemme osuudesta tässä järjestelmässä, yksityis-

kapitalistisen teollisuuden osuudesta ja vihdoin pikku tavaratuotannon osuudesta koko kansallisessa tuotannossa.

Pari sanaa valtion budjetista. Budjettimme on kasvanut 4 miljardiin ruplaan. Se on nyt 71% budjetista sodan edellä. Lisäksi paikalliset budjetit. Kuvaavaa se, että ei-verotulojen ominaispaine budjetissa on paljon suurempi kuin verotulojen.

Kysymyksellä voitoista, joita meillä viime vuonna oli valtion ja osuustoiminnallisista yrityksistä, on varsin tärkeä merkitys, sillä me olemme pääomista köyhä maa, joka ei saa suuria lainoja ulkomailta. Meidän pitää valpaaasti valvoa teollisuus- ja kauppayrityksiämme, pankkejämme ja osuuskuntiamme tietääksemme, mitä käytettävissämme on edelleen laajentaaksemme teollisuuttamme. Liitolle merkityksellinen teollisuus antoi v. 1923/24 voittoa n. 142 milj. ruplaa. Siitä 71 milj. valtiokassaan. V. 1924/25 oli voitto jo 36 milj. rpl. Siitä suunnitelman mukaan valtiokassalle 173 milj. rpl. Siis 54% voitosta. Liitolle merkityksellinen valtion kauppa antoi v. 1923/24 n. 37 milj. rpl., siitä valtiokassalle 14 milj. v. 1925 tuli hintojen alentamispoliittikan vuoksi voittoa vain 22 milj., josta valtiokassalle n. 10 milj. Ulkomaankauppa antoi v. 1923/24 voittoa 26 milj., josta valtiokassalle 17 milj. V. 1925 voitto 44 milj., siitä 29 milj. valtiokassalle. Pankit antoivat v. 1923/24 voittoa 46 ja v. 1924/25 jo 97 milj., siitä valtiokassalle ed. v. 18, jälk. v. 51 milj. Kulutusosuutoiminta voittoa v. 1923/24 57 milj., maatalousosuust 4 milj. Nämä luvut ovat jossain määrin pienennettyjä. Tiedätte kuinka talouselimet tekevät poistoja jättääkseen enemmän itselleen, laajentaakseen toimintaansa.

V. 1923/24 oli vientimme 83 milj. suurempi kuin tuontimme ulkomailta. V. 1924/25 oli tuonti 144 milj. suurempi kuin vienti. Mihin tämä miinus vie? Siihen että me asetamme kyseenalaisiksi maksubalanssime ja siis myös valuuttamme. Meillä oli XIII puoluekokouksen direktiivi, että puolueen on pyrittävä aktiiviseen kauppabalanssiin. On tunnustettava, että me kaikki teimme karkean virheen jättäessämme tämän direktiivin täyttämättä. Se oli vaikea täyttää, mutta sittenkin olisi vissillä puristuksella voitu saada jonkunlainen aktiivinen saldo Tämä karkea virhe on puoluekokouksen korjattava. KK itse yritti korjata sitä marraskuussa erikoisistunnossa jossa päätettiin, että tulevana vuonna on ulkomaankauppa päätettävä vähintään 100 milj. aktiivisella saldolla. Se on ehdottoman välttämätön maallemme, jolla pääomia on vähän ja johon ulkoa ei pääomia tuoda tai tuodaan mitättömässä määrin ja jonka maksu-

lanssi on pidettävä tasassa kauppabalanssin avulla, jottei tshervontsimme horjuisi ja jotta siten voisimme edelleen laajentaa teollisuuttamme ja maatalouttamme.

2. Teollisuus ja maatalous.

Olemme yhä agraarimaa: maatalouden tuotanto on suurempi kuin teollisuuden tuotanto. Pääasia teollisuudessa on se, että sodan edelliset normit on jo saavutettu ja että askleet eteenpäin teollisuudessa tietävät sen laajentamista uudella teknillisellä pohjalla, tietävät teollisuuden uudella varustamista, uusien tehtaiden rakentamista. Se on perin vaikea työ. Suuria pääomia vaatii siirtyminen kaiken teollisuudessamme olleen maksimaalisen hyödyksi käyttämisen politiikasta uuden teollisuuden uudelle teknilliselle pohjalle rakentamisen politiikkaan. Koska pääomien puute on meillä tuntuva, niin teollisuutemme kehitys eteenpäin ei todennäköisesti käy niin nopeassa tempossa kuin tähän asti.

Maataloudessa on toista. Maatalous voi vissin ajan nopeasti kehittyä nykyiselläänkin tekniikkalaan. Pelkkä talonpoikaiston kulttuuritason kohottaminen, luku-taidon lisääminen, pelkkä siementen puhdistus voisivat suuresti lisätä maatalouden bruttotuottoa. Siksi ei maanviljelyksen edelleen kehittäminen toistaiseksi kohtaa niin isoja teknillisiä vaikeuksia kuin teollisuutemme kehittäminen. Siksi teollisuuden balanssin ja maatalouden balanssin epäsuhde tulee muutaman vuoden aikana yhä kasvamaan, koska maataloudessa on sarja sisäisiä potentiaalisia mahdollisuuksia, joita vielä ei ole käytetty ja jotka käytetään lähivuosina.

Mitkä ovat tehtävämme tässä yhteydessä?

Ensinnä: kaikin keinoin kohotettava suurteollisuuttamme, voitettava edessämme olevat vaikeudet. Kohotettava neuvostovaltion paikallista teollisuutta. Keskitetyt trustit ja syndikaattimme eivät voi tyydyttää 140-miljoonaisen väestön kaikkia erilaisia makuja ja tarpeita. Siksi pitää saada teollinen elämä kiehumään jokaisella alueella, jokaisessa läänissä, jokaisessa kansallisessa tasavallassa. Ilman sitä emme voi ratkaista kysymystä maamme mahdollisimman nopeasta teollistamisesta.

Toiseksi: aikaisemmin oli meillä esillä kysymys polttoaineiden liikatuotannosta. Nyt on esillä kysymys polttoainepulasta, sillä teollisuutemme kasvaa nopeammin kuin polttoaineiden tuotanto. Siitä tehtävämme: polttoainetaloutemme kehittäminen, sen tekniikan parantaminen.

Kolmanneksi: Metallibalanssin ja koko kansantaloutemme balanssin epäsuhde. Minimaaliset tarpeet ovat kymmeniä mil-

joonia puuttia suuremmat kuin metallien maksimaaliset saantimahdollisuudet. Näin ei taloutemme voi jatkaa pitemmälle. Metallin teollisuutemme perusteiden peruste ja metallibalanssi on saatava vastaamaan teollisuuden ja liikenteen balanssia.

Neljänneksi: ammattitaitoisen työvoimamme tarve teollisuudessamme v. 1925/26 on 43.000 henkeä, me voimme tyydyttää vain neljännes osan tästä tarpeesta.

Edelleen: liikkuvan kaluston käyttönormi rautateillä ylittää kaikki normit. Liikkuvan kaluston työtaakka on niin suuri, että ensi vuonna on pakko käyttää vetureja ja vaunuja ei 100% mahdollisesta, vaan 120 — 130%. Näin kulutetaan ylenmäärin peruspääomaa ja lähiaikoina joudumme aivan katastrofin partaalle, elleimme ryhdy päättäviin toimiin.

3. Kaupan kysymykset.

Numerot osoittavat, että kaupan alalla samoin kuin teollisuuden alalla valtion toiminnan ominaispaino yksityiskapitalistiseen verraten on kasvanut. Ennen sotaa oli kotimainen kauppavaihto tavararuplissa 20 miljardia, v. 1923/24 vaihto n. 10 miljardia, v. 1924/25 n. 14 miljardia. Valtion osuus koko kauppavaihdosta v. 1923/24 oli 45%, osuusliikkeiden 19% ja yksityispääoman 35%. V. 1924/25 oli valtion osuus 50% osuusliikkeiden 24,7% ja yksityispääoman 24,9%. Tukkukaupasta oli valtion osuus 62 ja 68,9%, osuusliikkeiden 15 ja 19%, yksityispääoman 21 ja 11%. Vähittäiskaupassa valtion osuus 16 ja lähes 23%, osuusliikkeiden 25,9 ja 32,9% yksityispääoman 57 ja 44,3%. Valtion ja osuusliikkeiden vaihto kotimaan kaupassa valtaa yhä enemmän alaa niin tukkukaupassa kuin vähittäiskaupassakin.

Viljahankinnan alalla tehtiin virheitä. Suunnitellessamme emme ottaneet huomioon sitä, että markkinaolot, hankintaehdot ovat tänä vuonna erilaiset kuin edellisinä vuosina. Tämä on ensimmäinen vuosi, jona esiinnyimme markkinoilla ilman hallinnollisia puristustoimia, jona talonpoika ja hallituksen agentti ovat markkinoilla tasaväkisinä vastakkain. Emme ottaneet lukuun sitä, että talonpoikakin osaa manöveerata. Siksi on tehty uudelleen viljan hankintasuunnitelma ja supistettu vientisuunnitelmaa sekä vastaavasti tuontisuunnitelmaa. Vienti- ja tuontisuunnitelma ei ole vielä lopullisesti laadittu.

4. Luokat, niiden aktiivisuus, niiden keskinäissuhteet.

Talouden nousu on parantanut ennen kaikkea työväenluokan aineellista asemaa. Työväenluokan deklassoituminen on kaukana takanamme. Huhtik. 1 p:nä 1924 oli meillä - työläisiä kaikkiaan, sesonkityöläi-

set ja maatalous mukaan luettuina, 5.500.000, niistä 1 milj. renkejä ja 760.000 työttöntä. Lokak. 1 p:nä 1925 oli palkkatiyöläisiä kaikkiaan runsas 7 miljoonaa, niistä renkejä 1.200.000 ja työttömiä 715.000. Työläisen keskim. kuukausipalkka teollisuudessa oli huhtik. 1925 35 ruplaa eli 62% ja syyskuussa 1925 50 rpl. eli 95% sodanedellisestä. On aloja joilla 1913:n taso on ylitetty. Työläisen reaalinen päiväpalkka huhtik. 1925 oli tavara-rupl. 0,85, syysk. 1 r. 21 k. Keskimääräinen päivätuotanto suoritettua ihmistyöpäivää kohden koko teollisuudessa oli huhtik. 1924 4,18 rpl. 1925 6,14 rpl. (1913 hint. muk.). s. o. 85% sodaned. Työpalikat nousevat ja myös työn tuotteellisuus nousee. Mutta kesäkuussa ja heinäkuussa nousi työpalkka enemmän kuin työn tuotteellisuus. Syynä lomat ja se että tehtaisiin tuli uusia työläisiä, puoltalonpoikia.

Teollisuuden palkkafondit olivat v. 1923/24 808 milj., v. 1924/25 yli 1.200 milj. ja v. 1925/26 edellytetään 1.700 miljoonaksi. Sitäpaitsi menot yhteiskunnalliseen vakuutukseen. V. 1924/25 oli vakuutettuja 6.700.000, v. 1925/26 edellytetty 7.000.000. Vakuutusmaksu v. 1924/25 keskimäärin 14,6% palkasta, v. 1925/26 13,84%. V. 1924/25 käytettiin vakuutukseen 422 milj. rpl. ja v. 1925/26 edellytetään käytettävän 588 milj. Viime vuoden vakuutusrahoista jäi vakuutuskassoihin jällelle 71 milj. rpl.

Maatalouden tuotannon nousu ei tietysti voinut olla kuvastumatta talonpoikaistalouden aineellisen aseman parantamiseen. Suunnitteluelintemme tietojen mukaan on talonpoikaisten henkilökohtainen kulutus lisääntynyt enemmän kuin kaupunkiväen kulutus. Maamies jättää paljon suuremman osan tuotannostaan henkilökohtaiseen kulutukseensa kuin viime vuonna.

Millä tavoin prolettaarinen valtio on avustanut köyhiä talouksia ja kadosta kärsineitä? Finanssiasiaien komissariaatti on laskenut, että rahallinen apu köyhille nousi v. 1924—25 noin 100—105 milj. ruplaan. V. 1924 kadosta joutui kärsimään n. 7 milj. henkeä. Kaikkiaan on kulutettu heidän avustamiseksi 108—110 milj. rpl. siitä valtion budjetista 71 milj. rpl. Sitäpaitsi on muodostettu 77 milj. rahasto taistelua varten kuivuutta vastaan.

Työväenluokan ja talonpoikaiston aineellisen aseman paraneminen—siinä ne perustavat edellytykset, joita ilman eteenpäin ei päästä rakennustyössämme. Näemme että nämä edellytykset ovat olemassa.

Joku sana massojen aktiivisuuden noutusta. Perustavaa sisäisessä tilassamme on se että työväen ja talonpoikain aineellisen aseman parantua on kohonnut heidän poliittinen aktiivisuutensa, he ovat alkaneet kriittisemmin suhtautua puut-

teisiimme, äänekkäämmin puhua epäkohdista käytännöllisessä työssämme. Olemme tulleet kaikkien luokkien ja kaikkien yhteiskunnallisten ryhmittymien elävöitymisen vaiheeseen. Elävöitynyt on työväenluokka, elävöitynyt talonpoikaisto kaikkine ryhmineen, elävöitynyt on myöskin porvaristo ja sen agentit maaseudulla (kulakit), sen edustajat intelligenssissä. Tämä tosiasia oli perustana sille käänteelle politiikassamme, jonka ilmauksena ovat XIV:n puoluekonferenssimme päätökset. Neuvostojen elävöittämisen politiikka, osuustoiminnan ja ammattiliittojen elävöittämisen politiikka, myönnytykset talonpoikaistolle vuokratyösyömysten ja palkkatyökyömysten täsmällistytämisen mielessä, aineellinen apu köyhille, keski-varakkaan kanssa vankan liiton politiikka, sotakommunismin jätteen likvidointi—näissä pääasiassa on ilmennyt puolueen uusi kurssi maaseudulla. Viime vuoden lopussa ja tämän vuoden (1925) alussa oli yleinen tyytymättömyys talonpoikain keskuudessa kasvamassa, olipa siellä täällä kapinayrittäkin. Muistutan vain Grusian kapinasta ja monista väkivallan töistä volostikomiteain puheenjohtajia ja jatkseikkaimme sihteerejä vastaan.

Tällaiset ovat puolueen politiikan perusteet talonpoikaistoon nähden massojen aktiivisuuden nousun ja niiden järjestöjen elävöitymisen aikana, politiikan, jonka tarkoituksena on säännöstellä suhteita maaseudulla, kohottaa siellä proletariaatin ja sen puolueen auktoriteettia ja taata proletariaatin ja köyhälistön vankka liitto keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa.

Tiedätte, että tämä politiikka on osotautunut aivan oikeaksi.

Sanotaan että Kominternin II kongressissa hyväksyttiin talonpoikaistyytymyksessä päätös, jossa puhutaan siitä että proletariaatin liittolaisena valtataistelun aikana voi olla vain köyhälistö, että keskivarakkaat voidaan vain neutralisoida. Onko niin? On. Lenin kirjotti tämän päätöksen pitäen silmällä puolueita, jotka pyrkivät valtaan. Mutta me olemme puolue joka jo on vallassa. Siinä ero. Kysymyksessä talonpoikaistosta, kysymyksessä työväen liitosta talonpoikaiston tai sen erinaisten kerrosten kanssa on leninimillä kolme perustavaa tunnuslausetta, jotka vastaavat vallankumouksen kolmea vaihekautta. Koko kysymys on siitä osataanko oikein siirtyä ensimmäisestä tunnuslauseesta toiseen ja toisesta kolmanteen.

Silloin kun kuljimme kohden porvarilista vallankumousta, kun me bolshevikit ensi kerran kirjoitimme taktikkamme talonpoikaistoon nähden, silloin Lenin sanoi: liitto koko talonpoikaiston kanssa tsaaria ja kartanoherroja vastaan, neutralisoitava kadetilainen porvaristo. Tällä tunnussanalla me

silloin kävimme porvarilliseen vallankumoukseen ja me voitimme. Se oli vallankumouksemme ensi etappi.

Kun sitten lähestyimme toista etappia, Lokakuuta, antoi Lenin uuden tunnuslauseen, joka vastasi uutta tilannetta: proletariaatin liitto maalais köyhälistön kanssa, neutralisoitava keskivarakas talonpoikaisto. Tämä tunnuslause on välttämätön valtaan pyrkiville kommunistipuolueille. Ja sittenkään kun ne jo ovat vallan valloittaneet, mutta eivät vielä ole valtaa lujittaneet, eivät ne voi päästä liittoon keskivarakkaan kanssa. Keskivarakas katselee kyyröttää, odottaa, ja vasta sitten kun olet saanut yliotteen, karkoittanut kartanoherrat ja porvariston, vasta sitten tulee hän liittoon kanssasi. Vallankumouksemme toisessa etapissa ei meillä enää ollutkaan tunnuslauseena: työväen liitto koko talonpoikaiston kanssa, vaan tunnuslause: proletariaatin liitto köyhimmän talonpoikaiston kanssa.

Ja sen jälkeen? Sitten kun olimme valttamme lujittaneet, torjuneet imperialistien hyökkäykset ja astuneet laajan sosialistisen rakennustyön vaiheeseen asetti Lenin kolmannen tunnuslauseen: proletariaatin ja köyhälistön luja liitto keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa. Tämä tunnuslause on ainoa oikea tunnuslause, joka vastaa vallankumouksemme uutta vaihetta, laajan rakennustyön vaihetta. Se on oikea ei ainoastaan siksi, että nyt voidaan sanoa liiton olevan toteutettavissa, vaan myöskin siksi, että sosialismia rakentaessamme eivät riitä miljoonat, vaan meidän täytyy opererata kymmenillä miljoonilla ihmisillä maaseudulla. Muutoin ei sosialismia voida rakentaa. Sosialismi on sellainen talousorganisaatio, joka yhdistää teollisuuden ja maanviljelyksen tuotantovälineiden yhteiskunnallistuttamisen pohjalla. Ilman näiden kahden talousalan yhdistämistä on siosialismi mahdoton.

Leninillä oli näin kolme tunnuslausetta talonpoikaistoon nähden: yksi porvarillisen vallankumouksen aikana, toinen lokakuun vallankumouksen aikana ja kolmas neuvostovalan lujittamisen jälkeen.

Näin on kysymys teoreettisesti, ja käytännöllisesti on se niin, että sen jälkeen kun olimme suorittaneet lokakuun vallankumouksen, karkottaneet kartanoherrat ja jakaneet maat talonpojille, on ilmeistä, että olimme enemmän tai vähemmän keskivaraistuttaneet Venäjän, ja nyt ovat keskivarakkaat maaseudulla enemmistönä, huolimatta erilaistumisprosessista.

Erilaistumisprosessi on tietysti käynnissä; tällä asteella nepin aikana ei muutoin voi ollaakaan. Mutta se käy hitaasti.

Luin hiljattain erään ohjekirjan, ettei vain ollut KK:n agitpropin julkaisema, ja toisen ohjekirjan, jonka oli julkaissut, ellen erehdy, Leningradin järjestön agit-

prop. Jos näitä ohjekirjoja uskomme, niin oli tsaarin aikana köyhiä 60%, nyt meillä 75%; kulakkeja oli tsaarin aikana n. 5%, nyt meillä 8 tai 12%; tsaarin aikana keskivarakkaita niin ja niin paljon nyt vähemmän. En tahdo päästää liikkeelle lujia sanoja, mutta nämä numerot ovat parempia kuin vastavallankumous. Miten saattaa marxilaisesti ajatteleva ihminen päästää ulos tällaista, ja vielä painattaa ja vielä ohjekirjassa? Kun tsaarin aikana ajettiin kulakin istuttamispolitiikkaa, kun silloin oli olemassa maan yksityisomistus ja maan mobilisointi (mikä erikoisesti kiihdyttää differentsoitumista), kun hallitus oli sellainen että se kaikin tavoin ajoi urilaistumista, ja silloin köyhiä oli 60%, niin miten on saattanut käydä niin, että proletariaisen hallituksemme aikana, jolloin maan yksityisomistusta ei ole, s. o. maa on otettu pois kiertokulun piiristä, ja on siis olemassa tämä este erilaistumista vastaan, sen jälkeen kun pari vuotta olemme suorittaneet kulakkien hävittämistä emmekä vielääkään ole vapautuneet kaikista kulakkien hävittämismetodoista, kun ajamme erikoista luotto- ja osuustointipolitiikkaa, joka ei suinkaan edistä erilaistumista, miten on saattanut käydä niin, että meillä muka on paljon enemmän erilaistumista kuin tsaarin aikana, että meillä muka on enemmän kulakkeja kuin ennen? Miten saattavat tällaista pötyä jutella ihmiset, jutella ihmiset, jotka sanovat itseään marksilaisiksi?

Samaa voidaan sanoa myöskin Tilastollisen Keskushallituksen viljavalanssinumeroista, joiden mukaan ylijäämistä muka oli varakkaiden käsissä 61%, köyhillä ei yhtään mitään, ja keskivarakkailla loput. Naurettavaa tässä on se, että muutaman kuukauden kuluttua tuli Tilastollinen Keskushallitus toiseen numeroon—52% ja vihdoin kolmanteen—42%. Mitä tämä tällainen laskelmien teko on? Ilman Tilast. Keskushallituksen numeroita ei mikään johtava elin voi tehdä laskelmia eikä suunnitelmia. Meidän käsityksemme on, että Tilast. Keskushallituksen pitää antaa objektiiviset tiedot, jotka ovat vapaita kaikista ennakkokäsityksistä, sillä yrite sovelluttaa joku numero jo valmiin ennakkokäsittteen mukaiseksi on rikoslain alainen teko. Miten tämän jälkeen voidaan luottaa Tilastollisen Keskushallituksen numeroihin, kun se itsekään ei niihin enää luota?

Lyhyesti. Koska me agraarivallankumouksen tuloksena olemme keskivaraistuttaneet maaseudun, koska keskivarakkaat muodostavat enemmistön maaseudulla huolimatta erilaistumisprosessista, ja rakennustyömme sekä leniniläinen osuustointitapaani vaativat, että tähän työhön vedetään mukaan talonpoikaiston perusmassat, niin liittopolitiikka

keskivarakkaan kanssa on nepin oloissa ainoata oikeata politiikkaa.

Tällainen on kysymyksen käytännöllinen puoli.

Perustellessaan uutta talouspolitiikkaa määritteli Lenin tehtävämme näin:

«Nyt tulee (on tullut) naulaksi, koetinkiveksi tuotteiden lisääminen, siis koko panos maataloudessa keskivarakkaaseen. Yritteliäs talonpoika — taloudellisen nousumme keskiöfiguurina».

Tämä ajatus oli niiden päätösten ja niiden talonpoikaistolle tehtyjen myönnytysten perustana, jotka puolueemme XIV:ssä konferenssissa hyväksyimme.

Missä suhteessa ovat XIV:n puoluekonferenssin päätökset siihen päätökseen työstä maaköyhälistön keskuudessa, jonka keskuskomitea yksimielisesti hyväksyi lokakuussa? Keskuskomitean lokakuun pleenumissa oli päätehtävämme siinä, ettei annettaisi rikkoa sitä politiikkaa, mikä huhtikuun konferenssissa oli hyväksytty, lujan liiton politiikkaa keskivarakkaan, kanssa, koska puolueessa oli ilmennyt ajatuksia, että lujan liiton politiikka keskivarakkaan kanssa ei ole oikea. Oli ilmennyt sellaisia käsityksiä, että tuo liittopolitiikka merkitsisi muka köyhäin unohtamista, että joku muka pyrkii yli köyhäin päiden rakentamaan lujaa liittoa keskivarakkaan kanssa. Tällainen on typerää, mutta tosiasia. Oliko meille kysymys maaköyhälistöstä mikään uusi silloin, kun kokoonnuimme lokakuun pleenumiin? Ei tietenkään. Niinkauan kuin maaköyhälistöä on, pitää meillä olla liitto sen kanssa. Sen olemme tienneet jo vuodesta 1903

Kysymys maaköyhälistöstä tuli esiin sen kokemuksen yhteydessä mikä meille kasaantui neuvostojen uusintavaalien aikana. Mitä siinä oli ilmennyt? Neuvostot olivat elävöityneet. Oli alettu istuttaa neuvostodemokratiaa. Mitä varten? Neuvostodemokratia — se merkitsee työväenluokan johtoa. Mitään neuvostodemokratiaa ei voida sanoa todella neuvostodemokratiaksi todella proletariaiseksi demokratiaksi, jollei siinä johto ole proletariaatilla ja sen puolueella. Mitä merkitsee neuvostodemokratia proletariaatin johtaessa? Se merkitsee sitä, että proletariaatilla pitää olla agenttinsa maaseudulla. Keistä nuo agentit? Maaköyhälistön edustajista. Mutta missä tilassa oli maaköyhälistö silloin kun neuvostoja elävöitimme? Se oli aivan hajanainen. Ei ainoastaan eräistä köyhälistöaineiksista, vaan eräistä kommunisteistakin näytti siltä, luopuminen hallinnollisista puristustoimista kulakkeja vastaan on luopumista köyhälistöstä, sen etujen unohtamista. Ja sen sijaan että olisivat käyneet järjestettyä taistelua kulakkeja vastaan alkoivat arvottoman mankumisen.

Mitä näiden mielialojen voittamiseksi piti tehdä? Piti ensinnä määrittellä köyhälistön aineellisen avustamisen ehdot, tavat ja määrät. Piti toiseksi antaa tunnussana erikoisten köyhälistöryhmien tai fraktsiain järjestämisestä avoimeen poliittiseen taisteluun keskivarakkaan vetämisestä mukaan ja kulakin eristämisestä neuvostovaalien, osuuskuntien vaalien jne aikana. Tämän juuri teki тов. Молотов teeseissään työstä maaköyhälistön keskuudessa.

Kuten näette, oli KK:n lokakuun pleenumin päätös suoraa jatkoa XIV:n puoluekonferenssin päätöksille.

Piti ensinnä asettaa konkreettisesti kysymys aineellisesta avusta köyhälistön aineellisen aseman parantamiseksi, piti toiseksi antaa tunnussana köyhälistön järjestämisestä. Köyhäinryhmien järjestämisen tunnussana kuuluu kokonaan тов. Молотовille.

Köyhäinryhmien tunnussana tarvittiin likvideerataksemme köyhälistön hajanaisuuden ja äntäaksemme sille mahdollisuuden järjestyä kommunistien avulla itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi, joka kykenee olemaan proletariaatin organisaatorisena tukena maasedulla taistelussa kulakkeja vastaan, taistelussa keskivarakkaasta talonpoikaistosta. Köyhälistö on yhä vielä holhokin psykologian vallassa, so luottaa GPU:hun, päällikköihin, kaikkeen muuhun mutta ei itseensä, ei omiin voimiinsa. Tämä passiivisuus ja holhokin psykologia pitää kitkeä pois köyhälistöstä. Maaköyhälistölle pitää antaa tunnussana, jotta se vihdoin nousisi omille jaloilleen, että se kommunistipuolueen avulla järjestyisi ryhmiksi, oppisi neuvostoissa, osuuskunnissa, maaseudun kaikessa yhteiskunnallisessa elämässä tappelemaan kulakkeja vastaan, ei kääntymällä aina GPU:n puoleen, vaan poliittisen taistelun, järjestetyn taistelun tietä. Vain näin voidaan maaköyhälistö karaista, vain näin voidaan maaköyhälistö muuttaa holhokiryhmästä proletariaatin tueksi maaseudulla. Tämän vuoksi työnnettiin lokakuussa esiin kysymys maaköyhälistöstä.

Talonpoikaispolitiikan yhteydessä on meillä puolueessa merkitty kaksi syrjäpyrkimystä. Syrjäpyrkimys kulakkivaaran väheksymisen puoleen ja syrjäpyrkimys sen suurentelun puoleen, keskivarakkaan merkityksen väheksymisen ja aliarvioinnin puoleen. En sano, että nämä syrjäpyrkimykset tietäisivät meille mitään kuolemanvaaraa. Syrjäpyrkimys on jotain vielä keskeneräistä, muovaantumaton. Syrjäpyrkimys on alkua virheeseen, ja jos me annamme tämän virheen kehittyä, niin käy huonosti, jos taas hakkaamme poikki virheen juuret, niin vaara on likvidoitu.

Puhutank ulakkikallistumasta. Se on typerää. Puolueessa ei voi olla kulakkikallistumaa. Ei ole kysymys kulakkikallistumasta, vaan syrjäpyrkimyksestä kulakkivaaran väheksymisen puoleen. Vaikka vielä ei olisikaan ihmisiä, jotka ovat joutuneet tämän syrjäpyrkimyksen uhreiksi, niin niitä kuitenkin ilmestyisi, sillä meillä käy kehitys kapitalismin jonkunlaisen elpymisen puoleen, ja kapitalismin elpyminen ei voi olla synnyttämättä rauhattomuutta puolueemme lähistöllä. Toisaalta kehittyy meillä sosialistinen teollisuus ja käy taistelu sen ja yksityispääoman välillä. Kumpi edelle ehättää? Ylipaino on nyt sosialististen aineksien puolella. Me alistamme alaiseksemme niin kulakin kuin rehellisen kapitalistin kaupungissa. Mutta toistaiseksi on tosiasia se että kulakki kasvaa emmekä me ole kulakkia taloudellisesti vielä läheskään hakanneet. On eittämätöntä, että kulakki kokoaa voimia, ja joka sitä ei huomaa vaan juttelee että se on pötyä, se asettaa puolueen vaaraan menettä valppautensa ja joutuu aseettomaksi taistelussa kulakia vastaan, taistelussa kapitalismia vastaan, sillä kulakki on kapitalismin agentti maaseudulla. Tämä syrjäpyrkimys, joka estää pitämästä puolueen alinomaan taisteluun valmiina, joka riisuu puolueen aseista taistelussa kapitalistisia aineksia vastaan, tämä syrjäpyrkimys on tuomittu puolueen KK:n päätöksellä.

On toinen syrjäpyrkimys — kulakkivaaran suurentelun puoleen, paniikkiin kulakkivaaran edessä. Ihmeellistä. Miehet ottivat käytäntöön nepin tietäen että siinä kapitalismi elpyy, että kulakki ehdottomasti nostaa päätään. Ja sitten heti kun kulakki näyttäytyi, sitten heti menettävät tolkkunsa. Hermostuvat siihen määrin että unohtavat keskivarakkaan. Ja kuitenkin perustehtävänä maaseudulla on taistelu keskivarakkaan erottamiseksi kulakista, kulakin eristämiseksi pystytämällä luja liitto keskivarakkaan kanssa. Tämän unohtavat ne toverit, jotka ovat joutuneet paniikin valtaan kulakkivaaran edessä.

Mitkä näiden kahden syrjäpyrkimyksen juuret?

Edellinen syrjäpyrkimys on kulakkien ja yleensä maaseudun kapitalististen ainesten merkityksen väheksymistä, kulakkivaaran peittelyä. Se lähtee siitä, että nepin kehitys ei vie maaseudun kapitalististen aineksien elpymiseen, että kulakki ja yleensä kapitalistiset ainekset poistuvat tai oikeammin ovat meillä jo poistuneet historian piiriin, että erilaistumista maaseudulla ei tapahdu. Mihin tämä syrjäpyrkimys vie? Se vie käytännössä luokkataistelun kieltämiseen maaseudulla.

Jälkimäinen syrjäpyrkimys on kulakin ja yleensä maaseudun kapitalististen

aineksien merkityksen suurentelua, paniikkia näiden aineksien edessä, sen kieltämistä, että proletariaatin ja maaköyhälistön liitto keskivarakkaan kanssa on mahdollinen ja tarkoituksenmukainen. Tämä syrjäpyrkimys lähtee siitä että meillä on maaseudulla käynnissä yksinkertaisesti kapitalismin elpyminen, että tämä kapitalismin elpymisprosessi on kaikinpielevä prosessi, joka kokonaan tai valtaosalta osalta on vallannut osuustoimintamekin, että tällaisen kehityksen tuloksena täytyy erilaistumisen lakkaamatta kasvaa suurenevassa mitassa, että äärimäiset ryhmät, kulakit ja köyhät, voimistuvat ja kasvavat vuosi vuodelta, että keskiryhmät, keskivarakkaat heikenevät ja häviävät vuosi vuodelta. Käytännössä tämä syrjäpyrkimys vie luokkataistelun lietsomiseen maaseudulla, takaisin köyhäinkomiteain kulakin hävittämispoliittikkaan, siis kansalaissodan julistamiseen maassamme ja siten rikkoman koko rakennustyömme, sekä vihdoin hylkäämään Leninin osuustoimintaplaanin keinona, jolla talonpoikaistalous sisällytetään sosialistisen rakennustyömme systeemiin.

Kysytte: kumpi syrjäpyrkimys on pahempi? Näin ei kysymystä saa asettaa. Molemmat ne ovat pahempia. Onneksi on meillä puolueessa voimia, jotka kykenevät hävittämään kummankin syrjäpyrkimyksen. Kumpaa syrjäpyrkimystä vastaan taistelemaan on puolue valmistuneempi?—Näin on kysymys asetettava käytännössä. Jos kommunisteille asetetaan kysymys, kumpaan puolue on valmistuneempi—kulakin tyyten nujertamiseen vaiko liittoon keskivarakkaan kanssa, niin luulen että 99 kommunistia 100:sta sanoo, että puolue on valmistuneempi toteuttamaan tunnussanan: lyö kulakkia. Mutta kun on kysymys vaikeamman politiikan ajamisesta, kulakin eristämisestä liiton kautta keskivarakkaan kanssa, niin siitä ei niin helpolla selviydytä. Sentähden ajattelen että taistelussaan kumpaakin syrjäpyrkimystä vastaan pitää puolueen kuitenkin keskittää tuli taistelussa jälkimäistä syrjäpyrkimystä vastaan. Millään marxismilla tai millään leninismillä ei voi salata sitä että kulakki on vaarallinen. Kulakki on kulakki. Kulakki on vaarallinen. Tätä ajatusta ei millään sitaateilla kitke kommunistin mielestä. Mutta sitä väitettä, että keskivarakkaan kanssa pitää saada luja liitto, samalla kun Lenin 2: sen kongressin päätöksessä kirjottaa keskivarakkaan neutralisomisesta,—sitä väitettä voidaan aina pimitellä fraaseilla leninismistä ja marxismista. Siinä on avara ala sitaateille, siinä on avara ala jokaiselle joka tahtoo sekoittaa puoluetta, joka tahtoo salata totuuden että Leninillä talonpoikaistoon nähden oli kolme tunnuslausetta, eikä yksi. Tässä

voi marxilaisuuden lukuun tehdä kaiken näköisiä manipulatsioneja. Ja juuri tämän vuoksi pitää tuli keskittää taisteluun jälkimmäistä syrjäpyrkimystä vastaan.

Näin on asiat kysymyksessä SSSR:n sisäisestä tilasta, sen taloudesta, teollisuudesta ja maataloudesta, luokista, luokkien aktiivisuudesta, neuvostojen elävöittämisestä, talonpoikaistosta jne. En pysähdy kysymyksiin jotka koskevat valtiokoneistoa, joka kasvaa ja pyrkii repäsemään itsensä irti puolueen johdon alta, mikä sille ei onnistu. En puhu valtiokoneistomme byrokraattisuudesta, en puhu siksi että selostukseni on venynyt liian pitkäksi. En puhu siksi että tämä kysymys ei ole mikään uusi puolueelle.

Siirryn puolueen tehtäviin sisäpolitiikan alalla.

Koko kansantalouden kehittämisen alalla on meidän tehtävä työtä:

a) maamme tuotannon edelleen lisäämiseksi;

b) muuttaaksemme maamme agraarista teolliseksi;

c) turvataksemme kansantaloudestamme sosialististen aineiden ratkaisevan ylipainon kapitalistisiin aineisiin verraten;

d) turvataksemme SSSR:n kansantaloudelle välttämättömän itsenäisyyden tilanteessa, jossa kapitalismi ympäröi maamme;

e) lisätäksemme ei-verotulojen ominaispainoa budjetissamme;

Teollisuuden ja maatalouden alalla tehtävä työtä;

a) laajentaaksemme sosialistista teollisuuttamme korkeammalla teknillisellä pohjalla, kohottaaksemme työn tuotanto-voimaa, alentaaksemme tuotantokustannuksia, lisätäksemme pääoman kiertokulun nopeutta;

b) saadaksemme polttoaine-, metalli- ja rautatieliikenteen peruspääoman balanssit vastaamaan teollisuuden ja maan kasvavia tarpeita;

c) voimistuttaaksemme neuvostovallan paikallismerkityksellisen teollisuuden kehitystä;

d) kohottaaksemme maan satoisuutta, maanviljelyn teknillistä tasoa, kehittäksemme teknillisiä viljelmiä, teollistuttaaksemme maatalouden;

e) sisällyttääksemme hajallaan olevat talonpoikaistaloudet sosialistiseen rakennustyöhön liittämällä massat osuustoimintaan ja kohottamalla talonpoikaiston kultuuritasoa.

Kaupan alalla tehtävä työtä:

a) edelleen laajentaaksemme ja laadullisesti parantaaksemme kauppaverkkoa (osuustoiminnan kaikkia muotoja, valtion kauppatoimintaa);

b) mahdollisimman suuresti lisätäksemme kauppavaihdon nopeutta;

c) alentaaksemme vähittäiskaupan hintoja ja edelleen lisätäksemme neuvostovaltion ja osuustoiminnallisen kaupan ominaispainoa yksityiseen verraten;

d) järjestääksemme yhteisrintaman ja tiukan kurin hankintaelimien kesken;

e) lisätäksemme tavaravaihtoa ulkoisen maailman kanssa turvaamalla aktiivinen kauppabalanssi ja siis myös maksubalanssi, mikä on vankan valuutan välttämättömyyden ehto ja välttämätön taie inflatsioon vastaan.

Suunnittelun alalla tehtävä ehdottomasti työtä niin että saadaan kasaan välttämättömät reservit. Kun meillä ei ole lainoja saatavissa, kun olemme köyhiä pääomista ja kun me sittenkään emme voi suostua Länsi-Europan kapitalistien orjuuteen, emme voi hyväksyä niitä orjuuttavia konsessioita, joita meille ehdotetaan, niin jää jällelle yksi keino: hakea varojen lähteitä muilta aloilta. Ja siinä on valittava orjuuden ja viinankin välillä, ja miehet, jotka ajattelevat että sosialismi voidaan rakentaa valkoisissa hansikkaisissa, erehtyvät julmasti.

Luokkien keskinäisuuhteiden alalla on tehtävä työtä:

a) turvataksemme proletariaatin ja maaköyhälistön liiton keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa;

b) turvataksemme proletariaatin johtajaseuran tässä liitossa;

c) poliittisesti eristäksemme ja taloudellisesti työntääksemme taka-alalle kulakin ja kaupungin kapitalistin.

Neuvostollisen rakennustyön alalla käytävä päättävästi taistelua byrokraattisuutta vastaan, vedettävä tähän taisteluun työväenluokan laajat massat.

Tahtoisin sanoa pari sanaa uudesta porvaristosta ja sen ideologeista, tienviittojen vaihtajista. Viittojen vaihdon ideologia on uuden kasvavan ja vähitellen kulakkien ja palveluskuntaan kuuluvan intelligenssin kanssa liittoutuvan porvariston ideologiaa. Uusi porvaristo on esittänyt ideologiansa, jonka sisältö on se, että kommunistipuolue pakostakin degeneroituu ja uusi porvaristo pakostakin vankkenee ja tällöin meidän bolshevikien, itse sitä huomaamatta, täytyy tulla demokraattisen tasavallan kynnykselle ja sitten harpata tämän kynnyksen yli jonkun caesarin avulla, että me pakostakin joudumme tavallisen porvarillisen tasavallan asemaan. En käy kumoamaan väitteitä puolueemme degeneroitumisesta. Typerryksiä ei maksa kumoilla. Puolueemme ei ole sellaisesta aineksestä eikä sellaisen miehen takoma, että se degeneroituisi.

Niin nuoret kuin vanhatkin kaaderimme kasvavat aatteellisessa suhteessa. On meidän onnemme että olemme kyenneet julkaisemaan muutamia painoksia Leninin koottuja teoksia. Nyt ihmiset lukevat, oppivat ja alkavat ymmärtää. Kirkuna degeneroitumisesta ei nyt ketään pelästyttä. Voitte kirkua miten tahansa, voitte pelotella sitaateilla miten paljon tahansa, keskinkertainen puolueen jäsen vain kuuntelee ja ottaa selon, sillä nyt on hänellä Lenin käsissään. Tämä tosiasia on yksi perustavia takeita siitä, ettei puolueemme astu pois leninismien tieltä.

Puolue.

Siirryn puolueeseen. En aseta selostukseni loppuun puoluetta siksi että se ominaispainoltaan olisi viimeinen kehityksemme kaikkien tekijäin joukossa. Asetan siksi että puolue meillä johtaa kaiken työn.

Olen puhunut proletariaatin diktatuurin saavutuksista ulko- ja sisäpolitiikan aloilla, ulkoisen manööverauksen alalla kapitalismin ympäröidessä ja sosialistisen rakennustyön alalla. Mutta nämä saavutukset olisivat olleet mahdollisia ellei puolueemme olisi ollut tehtäviensä tasalla, ellei puolueemme olisi kasvanut ja lujittunut. Mittaamaton on puolueen merkitys tässä suhteessa, johtavana voimana, proletariaatin diktatuuri ei toteudu itsestään, vaan ennen kaikkeen puolueen voimilla, sen johdon alla. Jos vain horjutetaan puoluetta, heikennetään sitä, niin heti horjuu ja heikkenee proletariaatin diktatuuri. Tämä selittääkin sen, miksi kaikkien maiden porvaristo niin kiihkoisana puhuu puolueestamme.

En tällä lainkaan tahdo sanoa että puolueemme on identtinen valtion kanssa. En lainkaan. Puolue on johtava voima valtiossammme. Tällä perusteella on typerää sanoa, niinkuin eräät toverit sanovat, että Politbyro on korkein elin valtiossa. Tällainen on sekasotkua, mikä valaa vettä vihollistemme myllyyn. KK ja Politbyro ovat puolueen elimiä. Kaikissa sisä- ja ulkopoliittikan perustavissa kysymyksissä on johtava osa kuulunut puolueelle. Ja vain siksi on meillä ollut saavutuksia sisä- ja ulkopoliittikassammme. Senvuoksi kysymys puolueen kokoonpanosta, sen ohjaimistaidosta talouden ja neuvostollisen rakennustyön kysymyksissä, sen ominaispainosta työväenluokassa ja talonpoikain keskuudessa ja vihdoin sen sisäisestä tilasta yleensä — se on politiikkamme peruskysymys.

Ensinnä puolueen kokoonpanosta. Huh-tik. 1 pñä 1924 oli puolueessa 446.000 jäsentä ja kandidaattia yht. Niistä työläisiä 44%, talonpoikia 28%, muita 27,6%. Heinäk. 1 pñä 1925 oli jo 911.000 jäsentä ja

kandidaattia, niistä työläisiä 58,6%, talonpoikia 23,8%, muita 17,6%. Marrask. 1 pñä oli kommunisteja 1.025.000.

Mikä prosentti koko työväenluokasta on puolueessammme? Työväkeä oli kaikkiaan heinäk. 1 pñä 1924 5.500.000, maataloustyöläiset mukaanluettuina. Niistä puolueessa 390.000, siis 7% koko työväenluokasta. Heinäk. 1 pñä 1925 oli työväkeä 6.500.000, niistä puolueessa 534.000, siis 8%. Lokak. 1 pñä työväkeä n. 7 milj., niistä puolueessa 570.000, siis 8%. Puhun kaikesta tästä osottaakseni, miten järjestöntä on sanoa, että vuoden kuluessa on saatava puolueeseen 90% työväenluokasta.

Suurteollisuudessa oli tammik. 1 pñä 1924 työväkeä kaikkiaan 1.605.000, työläisiä silloin puolueessa 196.000, siis 12% suurteollisuuden työväestä. Työpenkin äärestä oli silloin työläisiä puolueessa 83.000 siis 5% työläisistä. Kesäk. 1 pñä 1924 oli suurteollisuudessa työväkeä 1.780.000, puolueessa työläisiä 389.000, siis 21,8% koko työläismäärästä. Työpenkkien äärestä puolueessa 267.000, s. o. 15% suurteollisuuden työläisistä. Tammik. 1 pñä 1925 suurteollisuudessa työläistä 1.845.000, puolueessa 429.000 työläistä siis 23,7%; työpenkkien äärestä puolueessa 302.000, s. o. 16,5% suurteollisuuden työläisistä. Heinäk. 1 pñä 1925 työläisiä 2.094.000, puolueessa työläisiä 534.000, s. o. 25,5%, työpenkkien äärestä 383.000, s. o. 18,2% suurteollisuuden työläisistä. Siis: työväenluokka kasvaa nopeammin kuin puoleessa olevien työläisten määrä, mutta puolueessa olevien työläisten määrä kasvaa nopeammin kuin suurteollisuuden työväki.

Kasvaako puolueen ominaispaino työväenluokassa? Ei kai maksa ryhtyä todistelemaan tätä ilmeistä tosiasiaa.

Mitä tulee puolueen ominaispainoon maaseudulla, niin eivät asiat ole erittäin kehuttavalla kannalla. Täyskasvuista väkeä (18 — 60 ikäv.) on maaseudulla nyt yli 54 milj., talonpoikia puolueessa 202.200, s. o. 0,37% väestöstä. Perin hitaasti kasvaa puolueemme maaseudulla. Puolueemme on työväenpuolue. Työläiset ovat siinä aina enemmistönä. Se on ilmaus siitä, että meillä on työväen diktatuuri. Mutta selvää on myös se, että vissi prosenttimäärä parhaimmista talonpoikain joukosta on puolueelle välttämätön.

Johtavien kaaderiemme, nuorten ja vanhojen aatteellinen taso on suuresti noussut. Esimerkkinä siitä väittely, mikä meillä viime vuonna oli trotskismia vastaan. Kuten tiedätte, oli siinä kysymys leninismien revisoimisesta. Miten tiiviinä puolue tämän puolueenvastaisen aallon torjui, se on kaikille tunnettu. Mitä tämä osottaa? Sitä että puolue on kasvanut. Sen kaaderit ovat lujittuneet, väittely ei

sitä hirvityä. Ikävä kyllä olemme nyt joutunut uuteen väittelyyn. Olen vakuutettu, että puolue pian voittaa tämänkin väittelyn ja ettei sen vuoksi mitään erikoista voi tapahtua.

Toverit, lopetan. Olen puhunut ulkopolitiikastamme, olen puhunut niistä ristiriidosta, jotka jäytävät kapitalistista maailmaa. Sanoin että nämä ristiriidat voi voittaa vain työväen vallankumous Länessä. Puhuin edelleen niistä ristiriidoista, joiden puitteissa käyvät Neuvostovaltojen Liiton suhteet kapitalististen maiden kanssa. Puhuin siitä että nuo valtiot yrittävät muuttaa maamme kapitalistisen systeemin lisäkkeeksi, tulevat yrittämään edes jonkunlaista intervent-sionia, mutta me tulemme puolustautumaan, ja siinä voimme luottaa Län-
nen työväenluokan kaikkinaiseen apuun, eritoten sen jälkeen kun Län-
nen työläiset ovat vähä useammin vierailleet luonamme ja veljeilleet kanssamme. Nämä ristiriidat me voitamme. Mutta ristiriitoja kapitalismin maailman ja sosialismin maailman välillä emme lopullisesti voi voittaa omin voimmme, siihen tarvitaan useampien maiden voittoisan proletarisen vallankumouksen apu.

Edelleen puhuin ristiriidoista omassa maassamme, kapitalististen elementtien ja sosialististen elementtien välillä. Sanoin että nämä ristiriidat voimme voittaa omin voimmme. Joka ei tätä usko, se on likvidaattori, se ei usko sosialismin rakentamiseen. Nämä ristiriidat me voitamme, Olemme niitä jo voittamassa. Tietysti, mitä pikemmin saamme apua Länne-
stä, sitä parempi, sitä nopeammin voitamme nämä ristiriidat. Mutta vaikkemme saisi-
kaan apua ulkoapäin emme heittäydy epätoivoon, emme jätä työtämme emmekä pelkää vaikeuksia. Se joka on väsähtänyt, jota vaikeudet pelottavat se antakoon tietä toisille, jotka ovat säilyttäneet miehuutensa ja lujautensa.

Puhuin puolueemme saavutuksista ja virheistä. Niin ulkomaisen tavaravaihdon kuin hankintain ja erinäisillä muillakin aloilla on virheitä ollut aika lailla. Lenin opetti meille ettemme saa luulla liikoja itsestämme, emmekä me liikoja luulekaan. Virheitä on ollut aika lailla, mutta on ollut myös saavutuksia. Olemme saavuttaneet ainakin yhden asian, jota meiltä ei mikään voi riistää. Se on se, että laajalla rakennustyöllämme, kiihkeällä bolsehevistisellä hyökkäyksellämme talousrintamalla, niillä tuloksilla, joita olemme siinä saaneet, olemme koko maailmalle osoittaneet että vallan valloitetuun työ-

väki kykenee ei ainoastaan hakkaamaan kapitalismin, ei ainoastaan murskaamaan, vaan myöskin rakentamaan uutta yhteiskuntaa, rakentamaan sosialismia. Tätä voittoa, sitä että olemme tämän totuuden tehneet ilmeiseksi—sitä ei meiltä riistettä. Se on suurin saavutuksemme ja vaikein kaikista. Olemme osoittaneet Län-
nen työväenluokalle ja Idän sorretuille kansoille että työläiset, jotka kautta historian ovat osanneet vain työtä tehdä herrojen johtaessa, että nämä työläiset vallan valloitetuun kykenevät hoitamaan suuren maan, rakentamaan sosialismia erittäin vaikeissakin oloissa.

Mitä tarvitaan jotta proletariaatti Lännessä voitaisi? Ennen kaikkea luottamus omiin voimiin, tietoisuus siitä, että työväenluokka voi selvitä ilman porvaristoa, että työväenluokka kykenee ei ainoastaan vanhan murskaamaan, vaan myöskin uuden rakentamaan, rakentamaan, sosialismin. Sosialidemokratian koko toiminta on sitä, että se istuttaa työväkeen epäilyä, uskon puuttetta omiin voimiinsa kylvää sitä ajatusta että työväki ei voi saada väkivoimalla voittoa porvaristosta. Meidän koko toimintamme, koko rakennustyömme ajatus on että tämä toiminta ja tämä rakennustyö saa kapitalismimaiden työväen vakuutetuksi siitä että työväenluokka kykenee selviytymään ilman porvaristoa ja rakentamaan uuden yhteiskunnan omilla voimillaan.

Työläisten pyhiinvaellukset maahamme, se tosiasia että työläisedustajistot maahamme saavuttuaan tunnustelevat rakennustyömme joka kolkkan ja yrittävät aistia rakennustyömme tulokset—kaikki tämä puhuu siitä, että kapitalismimaiden työväenluokka alkaa uskoa omiin voimiinsa ja työväenluokan kykyyn luoda uusi yhteiskunta vanhan raunioille.

Tämä saavutuksemme on mittaamaton. Se merkitsee sitä, että työväenluokalle on annettu uusi ase taistelussa porvaristoa vastaan. Ja että työläiset ottavat vastaan tämän asean ja ovat valmiit käyttämään sitä—se nähdään jo siitäkin, että työläisten pyhiinvaellukset maahamme eivät lakkaa, vaan lisääntyvät. Ja kun kapitalismimaiden työväki saastutetaan uskolla omiin voimiinsa, niin voitte olla vakuutetut, että siitä tulee kapitalismin lopun alku ja varmin tunnusmerkki proletarisen vallankumouksen voitosta.

Sentähden ajattelen että me emme tee työtä suotta sosialismia rakentaessamme.

Sentähden ajattelen että tässä työssä meidän täytyy voittaa kansainvälisessä mitassa. (Jatkuvia suosionosotuksia).

Toveri Stalinin loppulausunto.

Toverit, en vastaa erikseen kuhunkin kirjallisesti esitettyyn kysymykseen, sillä koko loppulausuntoni tulee olemaan vastausta niihin. En myöskään aio vastata persoonallisiin hyökkäyksiin, sillä oletan että puoluekokouksella on kylliksi ainehystoa tarkistaakseen näiden hyökkäyksien motiivit.

En myöskään koskettele „kesälaitumella“ olleita, jotka jossain Kislovodskin luona kokoontuivat ja rakentelivat kaikenlaisia kombinaatsioneja KK: n elimiin nähden. Tahtoisin vain alleviivata sitä, että tov. Lashevisth, joka täällä omahyväisesti esiintyi kombineerauspolitiikkaa vastaan, itse oli kombinaattorien joukossa ja „kesälaitumella“ neuvotteluissa Kislovodskin tienoilla ei näytellyt niinkään vähäistä osaa. Mitäpä siitä, jumala hänen kanssaan.

Toveri Sokolnikov ja maamme dawesisoiminen.

Ensinnä vastaan tov. Sokolnikoville. Puheessaan lausui hän: „Kun toveri Stalin viitoitti kaksi päälinjaa, taloutemme rakennustyön kaksi linjaa, hämäsi hän meidät, sillä hänen olisi pitänyt toisin formuleerata nämä kaksi linjaa, hänen olisi pitänyt puhua ei koneiston tuonnista, vaan valmiiden tavaroiden tuonnista“. Tässä tov. Sokolnikov esiintyy asiallisesti maamme dawesisoimisen puoltajana. Puhuinko minä tuonti- ja vientisuunnitelmasta? En. Jokaiselle on selviö, että meidän on nyt pakko tuoda koneistoa. Mutta tov. Sokolnikov tekee tästä hädästä, puutteesta periaatteen, teorian, kehitysperspektiivin. Siinä Sokolnikovin virhe. Puhuin selostuksessa kahdesta perustavasta, päälinjasta taloutemme rakentamistyössä. Puhuin siitä selvittääkseni kysymyksen, miten turvataan maallemme itsenäinen taloudellinen kehitys kapitalismin ympäröidessä. Puhuin päälinjastamme, perspektiivistämme siinä mielessä, että maamme on muutettava agraarisesta teolliseksi. Mitä on agraarimaa? Se on sellainen maa, joka vie ulos maatalouden tuotteita ja tuo ulkoa koneistoa, mutta itse ei koneistoa valmista tai valmistaa vähän. Jos me kuhnailemme tällä kehityssasteella, jolla meidän täytyy tuoda ulkoa koneistoa, emmekä valmista sitä omin voimmemme, niin ei meillä ole taetta siitä ettei maamme muutu kapitalistisen systeemin lisäkkeeksi. Juuri siksi pitää meidän kehittää tuotantovälineiden tuotantoa kotimaassa. Eikö tov. Sokolnikov voi ymmärtää tätä alkeellista asiaa?

Mitä vaatii Dawes-pilaani? Se vaatii, että Saksa ammentaisi rahaa pääasiassa

meidän markkinoiltamme maksaakseen sotakorvaukset. Mitä tästä seuraa? Tästä seuraa se, että Saksa antaa meille koneistoa ja me viemme maatalouden tuotteita. Me, s. o. teollisuutemme tulee siten olemaan Europasta riippuvainen. Se on Dawes-pilaanin perusta. Siksi sanoin että Dawes-pilaani on rakennettu hiekalle, mikäli se koskee meidän maata. Miksi? Siksi, että me emme tahdo jäädä agraarimaaksi millekään muulle maalle, sillä me tulemme itse valmistamaan koneet ja muut tuotantovälineet. Maamme muuttaminen agraarisesta teolliseksi, joka kykenee itse valmistamaan välttämättömän koneiston — se on päälinjamme sisältö. Meidän pitää järjestää asiat niin, että talousmiestemme pyrkimykset suuntautuisivat juuri tähän. Sillä tämä on maamme taloudellisen itenäisyyden varmin tae. Tov. Sokolnikov ei halua ymmärtää tätä yksinkertaista ja ilmeisen selvää asiaa. Dawes-pilaanin tekijät tahtoisivat rajoittaa tuotantomme, sanokaamme karttuunin valmistukseen, mutta meille se ei riitä, me tahdomme valmistaa myös koneet, joilla karttuuni valmistetaan. Ne tahtoisivat rajoittaa tuotantomme automobiilien valmistamiseen, mutta se ei meille riitä, me tahdomme valmistaa koneetkin, jolla automobiilit valmistetaan. Jne, jne. Siinä kahden päälinjan ero, ja tätä ei tov. Sokolnikov halua ymmärtää. Linjamme hylkääminen — se on luopumista sosialistisesta rakennustyöstä, se on asettumista maamme dawesisoimisen kannalle.

Toveri Kamenjev ja myönnytyksemme talonpojille.

Tov. Kamenjev lausui, että me hyväksyessämme XIV:n puoluekonferenssin päätöksen taloudesta, neuvostojen elävöittämisestä, sotakommunismin jätteen hävittämisestä, vuokra- ja palkkatyöky-symyksen täsmällistytymisestä — että me siinä teimme myönnytyksiä kulakille, emmekä talonpoikaistolle, että ne ovat myönnytyksiä kapitalistisille aineksille, eivätkä, talonpoikaistoille. Onko niin? Vakuutan että niin ei ole, että tuo on puolueen herjaamista. Vakuutan että näin ei voi käydä kysymykseen marxilainen, että näin voi käydä kysymykseen vain liberaali.

Mitä ovat ne myönnytykset, jotka XIV:ssä puoluekonferenssissa teimme? Mahtuvatko ne nepin puitteisiin vai eivät? Ehdottomasti mahtuvat. Vastatkoon oppositio: laajensimmeko me neppiä huhtikuussa vai emmekö? Jos laajensimme, miksi he äänestivät XIV:n konferenssin päätöksen puolesta? Eiköhän ole tun-

nettua, että me kaikki olemme nepin laajentamista vastaan? Mikä tässä sitten on? Se että tov. Kamenjev on mennyt sekasin, sillä neppiin sisältyy kaupan, kapitalismin, palkkatyön salliminen, ja XIV:n konferenssin päätökset ovat nepin ilmausta. Tiesikö Lenin, että neppiä käyttävät ensi aikoina hyväkseen etupäässä kapitalistit, kauppiaat ja kulakit? Kyllä. Mutta sanoiko Lenin, että toteuttaessamme nepin me teemme myönnytyksiä keinottelijoille ja kapitalistisille aineksille, emmekä talonpojille? Ei sanonut eikä voinut sanoa. Päinvastoin hän aina vakuutti, että sallieksimme kaupan ja kapitalismia ja muuttaessamme politiikkaa nepin suuntaan me teemme myönnytyksiä talonpoikaistolle säilyttääksemme ja lujittaaksemme liittoa sen kanssa, sillä näissä oloissa ei talonpoikaisto voi elää ilman tavaravaihtoa, ilman että sallitaan jonkunlaista kapitalismin elpymistä. Sillä liittoa emme nyt voi järjestää muutoin kuin kaupan kautta, sillä vain siten voimme lujittaa liiton ja rakentaa sosialistisen talouden perustan. Näin kävi Lenin käsi kysymykseen myönnytyksistä. Näin on käsiteltävä kysymystä myönnytyksistä huhtikuussa 1925. Selostuksessaan „luontaisverosta“ perustelee Lenin siirtymistä uuteen politiikkaan näin:

„Tahdon pysähtyä kysymykseen, miten tämä politiikka on hyväksyttävää kommunismin kannalta ja miten käy niin, että kommunistinen Neuvostovalta edistää vapaan kaupan kehitystä? Onko se hyvä kommunismin kannalta? Antaakseen vastauksen tähän kysymykseen pitää tarkoin syventyä niihin muutoksiin, joita talonpoikaistaloudessa on tapahtunut. Aluksi oli tilanne sellainen, että näimme koko talonpoikaiston käyvän kartanoherrain valtaa vastaan. Kartanoherroja vastaan kävivät yhtäläillä sekä köyhät että kulakit, vaikka tietysti erilaisin aikein: kulakit kävivät tarkoituksella ottaa maata kartanoherroilta ja kehittää sillä omaa taloutaan. Silloin paljastuivatkin erilaiset edut ja pyrkimykset kulakkien ja köyhälistön välillä. Ukrainassa nähdään tämä etujen erilaisuus nytkin paljon selvemmin kuin meillä. Tätä maiden siirtymistä kartanoherroilta kykeni köyhälistö välittömästi käyttämään hyväkseen perin vähän, sillä sitä varten ei sillä ollut tarveaineita eikä työkaluja. Ja me näemme että köyhälistö järjestyy jottei antaisi kulakin anastaa otettuja maita. Neuvostovalta antaa apua syntyneille köyhäinkomiteoille meillä ja Ukrainassa. Mitä on tulokseksi saatu? Tulokseksi on saatu että vallitsevaksi ainekseksi maaseudulla on tullut keskivarakas... Vähemmän on järeällä äärimäisyyksiä kulakkien puolella, vähemmän kurjuuden puolella,

ja väestön enemmistö on alkanut tulla lähemmä keskivarakasta. Jos meidän pitää kohottaa talonpoikaistaloutemme tuotantovoimaa niin meidän pitää ottaa lukuun ensi kädessä keskivarakas. Kommunistisen puolueen onkin pitänyt tämän mukaisesti rakentaa politiikkansa... Siis muutoksen politiikassa talonpoikaistoon nähden selittää se, että itse talonpoikaiston asema on muuttunut. Maaseutu on tullut enemmän keskivaraiseksi, ja kohottaaksemme tuotantovoimia pitää meidän ottaa tämä lukuun“. (Leninin kootut teokset XVIII, I ss. 195—196).

Ja samassa niteessä s. 146 Lenin tekee yleisen johtopäätöksen:

„Meidän pitää rakentaa valtiotaloutemme mukauttamalla keskivarakkaan talouteen, jota kolmessa vuodessa emme ole voineet uudeksi tehdä emmekä vielä kymmenessä vuodessa uudeksi tee“.

Toisin sanoin: sallimme vapaan kaupan, sallimme kapitalismin elpymisen, otimme nepin kohottaaksemme tuotantovoimia, lisätäksemme tuotteiden määrää maassa, lujittaaksemme liittoa talonpoikaiston kanssa. Liitto, liiton edut nepin linjalla tekemämme myönnytysten perustana — näin käy käsi kysymykseen Lenin.

Tiesikö Lenin silloin, että neppiä, myönnytyksiä talonpoikaistolle käyttävät hyväkseen keinottelijat, kapitalistit, kulakit? Vallan hyvin. Merkitseekö tämä että nuo myönnytykset olivat olleellisesti myönnytyksiä keinottelijalle ja kulakille? Ei merkitse. Sillä neppiä yleensä ja kaupaa eritoten eivät käytä hyväkseen ainoastaan kapitalistit ja kulakit, sillä kaupaa eivät käy ainoastaan kapitalistit ja kulakit, vaan myöskin valtion elimet ja osuuskunnat, ja kun valtion elimet ja osuuskunnat oppivat kaupaa käymään saavat ne voiton (jo saavat voiton) yksityiskauppiasta, liittouttavat teollisuutemme talonpoikaistalouden kanssa. Tästä saadaan että myönnytyksemme käyvät pääasiassa liiton lujittamisen linjalla ja liiton hyväksi. Joka tätä ei ymmärrä, se käy kysymykseen liberaalin tavoin.

Kenen virheelliset laskelmat?

Tov. Sokolnikov sanoi: „Suuret vahingot, joita olemme kärsineet taloudellisella rintamalla syksystä alkaen, käyvät juuri voimiemme yliarviomisen linjalla, sosialistisen kypsyneisyyden yliarviomisen linjalla, kun on yliarvioitu mahdollisuudet meille, valtiotaloudelle ohjata koko kansantaloutta jo nyt“.

Siis väärät laskelmat hankintojen ja ulkomaankaupan alalla selittää—ei suunnitteluelintemme virhe, vaan taloutemme sosialistisen kypsyneisyyden ylivarmuinen. Ja tähän on syytä tov. Buharin, jonka „koulukunta“ erikoisesti viljelee taloutemme sosialistiseen kypsyneisyyteen viehättymistä. Miten saatetaan jutella tällaisia tolkkutumuksia ja suora-naista valetta puoluekokouksessa? Eikö Sokolnikovilla ole tietoa Politbyron erikoisesta istunnosta marraskuun alussa, jossa harkittiin kysymystä hankinnoista ja ulkomaankaupasta ja jossa Keskuskomitea, Keskuskomitean enemmistö, joka muka yliarvioi sosialistiset mahdollisuutemme, korjaili suunnitteluelimiemme virheitä? Mitä on tässä tekemistä Buharinin „koulukunnalla“ tai itse Buharinilla? Miksi lykätä syy toisen niskoille? Eiköhän Sokolnikov tiedä että KK:n istunnossa pidetty puheet pikakirjoitettiin ja lähetettiin kaikille lääninkomiteoille? Kuinka voi puhua vastoin ilmeisiä tosiasioita? Has-sutella kyllä puheissa voi, mutta pitää tuki tietää määrä

Kuinka tov. Sokolnikov puolustaa köyhälistöä.

Edelleen. Tov. Sokolnikov ilmotti, että hän, finanssiasian komissaarin ominaisuudessa nähkääs, kaikin tavoin yrittää turvata maatalousveromme tuottavuuden, mutta häntä häiritään, häiritään siksi, ettei anneta puolustaa köyhiä ja panna suitsia kulakille. Tämä ei ole totta. Tämä on herjausta puolueelle. Kysymys maatalousveron muodollisesta muuttamisesta tuloveroksi — sanon muodollisesta, sillä tosiasiaa se on tulovero, — asetettiin KK:n täysistunnossa lokakuussa, mutta paitsi tov. Sokolnikovia ei kukaan vaatinut tätä kysymystä otettavaksi esille puoluekokouksessa, koska kysymystä ei vielä oltu riittävästi valmisteltu. Sokolnikovkaan ei silloin jyrkästi puolustanut ehdotustaan. Mutta nyt tov. Sokolnikov käyttää tätäkin asiaa KK:aa vastaan, ei tietenkään köyhälistön etujen vuoksi, vaan oppositiorin etujen vuoksi. Sallikaa minun esittää yksi tosiasia joka paljastaa tov. Sokolnikovin, tuon köyhälistön van-noutuneen puolustajan kannan. RSFSR:n finanssiasian komissaari Miljutin päätti vapauttaa köyhät talonpoikaistaloudet alle ruplan veroista. Koko summa nousi 300 — 400 tuhanteen ruplaan, ja veron-kantokustannukset olisivat nousseet melkein samaan. Mitä teki Sokolnikov, tämä köyhälistön puolustaja? Hän kumosi tov. Miljutinin päätöksen. 15 lääninkomitealta sai KK vastalauseen tämän johdosta. Tarvittiin KK:n painostus, ennenkuin Sokolnikov peruutti kumoamispäätöksensä. Tätä nimittää tov. Sokolnikov köyhälistön

etujen puolustamiseksi. Ja tällaisilla tove-reilla on vielä — kuinka tässä lievimmin sanoisi — rohkeutta esiintyä KK:aa vastaan

Aatteellista taistelua vai parjausta?

Vastaus niille, jotka ovat laatineet „aينهistokokoelman kiistakysymyksissä“. Eilen jaettiin täällä salaisesti, vain puoluekokouksen jäsenille „aينهistokokoelma kiistakysymyksissä“. Tässä kokoelmassa sanotaan mm. että minä ottaessani huhtikuussa vastaan kyläkirjeenvaihtajien edustajiston ilmoitin olevani myönteinen maan yksityisomistuksen palauttamisaat-teelle. „Bednota“-lehdessä oli ollut erään minulle tuntemattoman kirjeenvaihtajan sensuuntaisia „vaikutelmia“. Sain tästä tiedon marraskuussa. Jo aikaisemmin, huhtikuussa oli riigalainen tietotoimisto, joka fabriseeraa kaikenlaisia valheellisia huhuja, tehnyt samanlaisen ilmoituksen ulkomaisille lehdille, josta tehtiin ulko-siain komissariaattiin ilmoitus Parisista ja vaadittiin kumottavaksi. Vastasin sil-loin tov. Tshitsherinille, että „jos toveri Tshitsherin katsoo tarpeelliseksi kumota jokaisen typeryyden ja häväisyn, teh-köön sen“.

Onko tämä pyhän „kokoelman“ laati-jain tiedossa? Onpa tietenkin. Miksi jat-kavat he perättömien juorujen levittä-mistä minusta? Miten saattaa oppositiorini turvautua riigalaisen tietotoimiston me-toodeihin?

Edelleen. Tuollaisen typeryyden kumo-aminen on naurettavaa, mutta kun tiesin, kenen kanssa olen tekemisissä, lähetin kuitenkin „Bednotan“ toimitukseen tällai-sen kirjelmän:

«Toveri toimittaja! Hiljattain sain tie-tää tovereiltani, että „Bednotassa“ 5/IV—1925 julakaistuissa erään kirjeenvaihtajan vaikutelmissa kyläkirjeenvaihtajien dele-gatsioonin haastattelusta kanssani ilmotetaan, että minä muka myönteisesti suh-taannuin ajatukseen maan kiinnittämises-tä 40 vuodeksi ja pitemmäksikin ajaksi, ajatukseen maan yksityisomistuksesta jne. Vaikka tämä fantastinen ilmoitus ei vaa-dikaan kumoamista, koska se on niin ilmeisen perätön, ei kuitenkaan liene lii-kaa pyytää teidän myöntymystänne ilmoit-taa „Bednotassa“, että tuo ilmoitus on karkea virhe ja se on kokonaan pantava tekijänsä mielikuvituksen lukuun.

I. Stalin».

Tämä kirje on «kokoelman» laatijoille epäilemättä tunnettu. Miksi he jatkavat juorujen levittämistä? Mikä taistelume-toodi se on? Sanovat tätä aatteelliseksi taisteluksi. Yksinkertaisella venäjänkie-llemme nimitetään tällaista parjauk-seksi.

Siirryn perustaviin periaatteellisiin kysymyksiin.

Uudesta talouspolitiikasta (nepistä).

Tov. Krupskaja lausui puheessaan: «Nep on oleellisesti kapitalismia, jota sallitaan visseillä ehdoilla, kapitalismia, jota pitää kahleissa proletaarinen valtio». Onko totta? On ja ei. Että me pidämme kapitalismia kahleissa ja tulemme pitämään niinkauan kuin sitä on, se on tosiasia, se on totta. Mutta että nep olisi kapitalismia—se on järjettömyyttä. Nep on proletaarisen valtion erikoista politiikkaa, joka sallii kapitalismia ja pitää hallitsevat kukkulat proletaarisen valtion käsissä, perustuu kapitalististen aineksien ja sosialististen aineksien väliseen taisteluun, sosialististen aineksien merkityksen kasvamiseen kapitalististen aineksien kustannuksella, sosialististen aineksien voittoon kapitalistisista aineksista, luokkien hävittämiseen, sosialistisen talouden perustan laskemiseen. Joka ei ymmärrä tätä nepin siirtymisluonnetta, kaksinaista luonnetta, se luopuu leninismistä. Jos nep olisi kapitalismia, silloin nepin Venäjä, josta Lenin puhui, olisi kapitalistinen Venäjä. Mutta eiköhän nykyinen Venäjä ole kapitalismista sosialismiin siirtyvä, eikä kapitalistinen Venäjä? Miksei sitten Lenin sanonut yksinkertaisesti: «kapitalistisesta Venäjästä tulee sosialistinen Venäjä», vaan piti parempana toista sanontaa: «nepin Venäjästä tulee sosialistinen Venäjä»? Yhtyykö oppositioini tov. Krupskajan kanssa siinä että nep on kapitalismia, vai eikö yhdy? Luulen ettei ole ainoatakaan puoluekokouksen jäsentä joka yhtyisi tässä tov. Krupskajaan. Ei pidä Leninin puolustukseksi Buharinia vastaan esittää tällaista pötyä.

Valtiokapitalismista.

Tämän kysymyksen yhteydessä oli tov. Buharinilla virhe. Mikä hänen virheensä oli? Lenin väitti, että valtio-kapitalismi on sovitettavissa yhteen proletariaatin diktatuurin systeemin kanssa. Buharin kielsi sen. Hän ja hänen kanssaan vasemmisto-kommunistit, mm. Safarov, ajattelivat, että valtiokapitalismin kategoria ei ole sovitettavissa yhteen proletariaatin diktatuurin systeemin kanssa. Lenin oli tietysti oikeassa. Buharin väärässä. Buharin tunnusti virheensä. Kun hän nyt, toukok. 1925 toistaa että hänellä on erimielisyyttä Leninin kanssa kysymyksessä valtiokapitalismista, niin luulen että se on pelkkää väärinkäsitystä. Joko hänen pitää suoraan peruuttaa ilmotuksensa, taikka on se väärinkäsitystä, sillä se linja, jota hän nyt puolustaa kysymyksessä valtion teollisuuden luonteesta, on Leninin linja. Ei Lenin ole tullut Buharinin luo, vaan päin-

vastoin Buharin on tullut Leninin luo. Ja siksi me puolustamme Buharinia.

T.t. Kamenjevin ja Sinovjevin perusvirhe on se, että he käsittelevät kysymystä valtiokapitalismista skolastisesti, eivätkä dialektisesti, eivät historiallisen tilanteen yhteydessä. Tällainen kysymyksen käsittely on koko leninismin hengen vastainen. Miten asetti kysymyksen Lenin? V. 1921 Lenin, tietäen että teollisuutemme on kehittymätön mutta talonpojat tarvitsevat tavaroita, tietäen että teollisuus ei ole äkkiä kohotettavissa, että työläiset, tilanteen vuoksi, eivät tee työtä teollisuuden hyväksi niin paljon kuin syyttimistä valmistakseen, tässä tilanteessa Lenin katsoi parhaimmaksi kaikista mahdollisuuksista—vetää ulkomaista pääomaa, järjestää sen avulla teollisuus, toteuttaa siten valtiokapitalismia ja sen kautta rakentaa Neuvostovallan liitto maaseudun kanssa. Tämä tie oli silloin ehdottomasti oikea, sillä muita mahdollisuuksia talonpoikaiston tyydyttämiseksi ei meillä silloin ollut, sillä teollisuus oli pysäyksissä, liikenne miltei seiso, ei ollut riittävästi polttoaineita. Pitikö Lenin silloin valtiokapitalismia sallittavana ja toivottavana taloutemme vallitsevana muotona? Piti. Mutta se oli silloin, v. 1921. Entä nyt? Voiko nyt sanoa, että meillä ei ole teollisuutta, että liikenne seisoo, ei ole polttoaineita jne? Ei voi. Voiko kieltää että teollisuutemme ja kaupamme jo pystyttävät teollisuutemme liittoon talonpoikaistalouden kanssa välittömästi omin voiminsa? Ei voi. Voiko kieltää sitä, että teollisuuden alalla «valtiokapitalismi» ja «socialismi» jo ovat vaihtaneet osaa. Sillä sosialistinen teollisuus on noussut vallitsevaksi ja konsessionien ja vuokratujen laitosten ominaispaino on jäänyt mitättömän pieneksi (ed. 50.000, jälk. 35.000 työläistä)? Ei voi. Jo v. 1922 Lenin sanoi että konsessionit ja vuokrausyrityksemme eivät menestyneet.

Mitä tästä seuraa? Tästä seuraa se että sitten vuoden 1921 tilanne meillä on tyyten muuttunut, että tänä aikana sosialistinen teollisuutemme ja valtion ja osuuskuntien kauppatoiminta ovat jo ennättäneet tulla vallitsevaksi voimaksi, että kaupungin ja maaseudun liitto on jo opittu pystyttämään omin voimimme, että valtiokapitalismin kirkkaimmat muodot, konsessionit ja vuokratukset, eivät tänä aikana ole ottaneet vakavasti kehittyäkseen, että nyt, v. 1925 puhuminen valtiokapitalismista taloutemme vallitsevana muotona on valtion teollisuutemme sosiaalisen luonteen vääristelyä, on sitä ettei ymmärrä eroa menneen ja nykyisen tilanteen välillä, on valtiokapitalismi-kysymyksen skolastista, metafyyssillistä käsittelyä, eikä dialektista käsittelyä.

Toveri Sokolnikov sanoi puheessaan: «Ulkomaankauppaamme hoidetaan niinkuin valtiokapitalistista liikettä... Kotimaiset kauppayhtiömme ovat samoin valtiokapitalistisia yrityksiä. Ja minun on sanottava, toverit, että Valtion Pankki on aivan samoin valtiokapitalistinen liikeyritys. Rahasysteemimme? Rahasysteemimme on perustettu siihen, että neuvostotaloudessa, sosialismin rakentamisen oloissa on otettu rahasysteemi, joka on kyllästetty kapitalistisen talouden periaatteilla».

Pian pääsee hän niin pitkälle että julistaa finanssiasiaien kansankomissariaatinkin valtiokapitalismiksi. Tätän saakka olemme ajatelleet että Valtion Pankki on osa valtiokoneistosta. Tähän saakka olemme kaikki ajatelleet että ulkomaankaupan komissariaatti on osa valtiokoneistosta, että valtiokoneistomme on proletaaristyyppisen valtion koneisto. Me kaikki olemme tähän saakka ajatelleet näin, sillä proletaarinen valta on näiden laitoksien ainoa isäntä. Mutta nyt Sokolnikovin mukaan onkin niin, että nämä laitokset, jotka ovat osa valtiokoneistostamme, ovat valtiokapitalistisia. Kenties neuvostokoneistomme edustaa myös valtiokapitalismia, eikä proletaarista valtion tyyppiä, niinkuin Lenin väitti? Eikö neuvostokoneistomme käytä «rahasysteemiä», joka on kapitalistisen talouden periaatteiden kyllästyttyä? Näin pitkälle sitä saattaa mies mennä.

Tahtoisin tässä nojautua erääseen kohtaan Leninin v. 1917 kirjottamasta kirjasta «Säilyttävätkö bolsheviikit valtiovallan», jossa hän vielä oli teollisuuden kontrollin (eikä kansallistuttamisen) kannalla ja jossa hän siitä huolimatta piti proletariisen valtion käsissä olevaa Valtion Pankkia 9/10 sosialistisena koneistona. Hän kirjotti Valtion Pankista:

«Suurpankit ovat se „valtioaparaatti», joka meille on tarpeen toteuttaaksemme sosialismin ja jonka me otamme valmiina kapitalismilta, ja tällöin tehtävämme tässä on vain hakata pois se mikä kapitalistisesti tarvelee tätä erinomaista koneistoa, tehdä siitä yhä suurempi, yhä demokraattisempi, yhä kaikkikäsitävämpi. Määrä muuttuu laaduksi. Yhtenäinen, suurin suurimmista Valtion Pankki osastoineen joka volostissa, joka tehtaassa — se on jo yhdeksän kymmenesosa sosialistisesta aparaatista. Se on — yleisvaltiollista kirjantoimistoa, yleisvaltiollista tuotannon ja tuotteiden jaon kirjaamista, se on niin sanoakseni jotain sosialistisen yhteiskunnan luurangon tapaista».

Verratkaa Leninin sanoja Sokolnikovin puheeseen. En ihmettele, jos hän julistaisi finanssiasiaien komissariaatin valtiokapitalismiksi.

Tov. Sokolnikovin virheet johtuvat siitä, että hän ei ymmärrä nepin kaksinaista luontoa, kaupan kaksinaista luontoa sosialististen aineksien ja kapitalististen aineksien taistelun nykyisissä oloissa, hän ei ymmärrä kehityksen dialektiikkaa proletariaatin diktatuurin tilanteessa, siirtymiskauden tilanteessa, jossa sosialistiset ainekset käyttävät porvariston metoodeja ja aseita voittaakseen ja hävittääkseen kapitalistiset ainekset. Ydin ei ole lainkaan siinä, että kauppa ja rahasysteemi ovat «kapitalistisen talouden» metoodeja. Ydin on siinä että taloutemme sosialistiset ainekset taistellessaan kapitalistisia aineksia vastaan ottavat nämä porvariston metodit ja aseet voittaakseen kapitalistiset ainekset, että ne menestyksellä käyttävät niitä kapitalismia vastaan, menestyksellä käyttävät niitä rakentaakseen taloutemme sosialistisen perustan. Ydin on siis siinä, että kehityksemme dialektiikan ansiosta näiden porvariston välineiden tehtävät ja merkitys muuttuvat periaatteellisesti, muuttuvat perinjuurin sosialismin eduksi, kapitalismin vahingoksi. Toveri Sokolnikovin virhe on siinä, että hän ei ymmärrä taloudessamme tapahtuvien prosessien koko mutkikkautta ja vastaakohtaisuutta.

Sallittanee nyt vedota Leniniin kysymyksessä valtiokapitalismin historiallisesta luonteesta, esittää sitaatti siitä, milloin ja miksi hän esitti valtiokapitalismin päämuotona, mikä pakotti siihen, missä konkreettisissa oloissa hän sitä esitti.

«Emme missään tapauksessa voi unohtaa sitä, mitä usein havaitsemme, — työläisten sosialistista suhdetta valtiolle kuuluvissa tehtaissa, joissa työläiset itse kokoavat polttoaineita, raaka-aineita ja tuotteita, tai kun työläiset yrittävät oikein jakaa teollisuuden tuotteet talonpoikaiston kesken, kuljettavat ne perille liikennevälineillä. Se on sosialismia (Stalinin harv.). Mutta niiden rinnalla on olemassa pikku taloutta, joka kauttaaltaan on riippumaton siitä. Miksi se voi olla riippumattomana siitä? Siksi, että suurteollisuus ei ole elvytetty, siksi että sosialistiset tehtaat voivat saada ehkä vain kymmenennen osan siitä mitä niiden pitää saada; ja mikäli ne eivät saa, sikäli pysyy pikkutalous riippumattomana sosialistisista tehtaista. Maan tavaton rapiotila, polttoaineen, raaka-aineiden ja liikenteen riittämättömyys vievät siihen, että pikkutuotanto on erillisenä sosialismista. Ja minä sanon, näissä oloissa valtiokapitalismi — mitä se on? Se tulee olemaan pikku tuotannon yhdistämistä. Pääoma yhdistää pikku tuotannon, pääoma kasvaa pikku tuotannosta... Tietysti kauppan vapautietää kapitalismin

kasvu... Jos on taloutta, jos on vaihdon vapautta — kapitalismia ilmestyy. Mutta onko tämä kapitalismi pelottavaa meille, jos meidän käsissämme ovat tehtaot, liikenne ja ulkomaankauppa? Ja niinpä minä silloin sanoin, tulen toistamaan nyt ja katson sen kumoamattomaksi, että tämä kapitalismi ei meille ole pelottavaa. Tällaista kapitalismia ovat konsessionit». (XVIII, l. s. 197).

Näin kävi Lenin kysymykseen valtiokapitalismista.

V. 1921, jolloin meillä tuskin oli omaa teollisuutta, puuttui raaka-aineita ja liikenne seiso, ehdotti Lenin valtiokapitalismia keinona, jonka kautta hän ajatteli sidottavan talonpoikaistalouden teollisuuden kanssa. Mutta merkitseekö tämä, että Lenin piti tätä tietä toivottavana kaikissa oloissa? Eipä tietenkään. Hän kävi liittoon valtiokapitalismin kautta siksi, että meillä ei ollut kehittyntä sosialistista teollisuutta. Entä nyt? Kehitys on käynyt toista uomaa, konsessionit ja saatu vähän, valtion teollisuus on kasvanut, kasvanut valtion kauppa, kasvanut osuustoiminta, ja kaupungin välistä liittoa on alettu pystyttää sosialistisen teollisuuden kautta. Olemme päässeet parempaan asemaan kuin itse ajattelimme. Kuinka voi tämän jälkeen juttella, että valtiokapitalismi on taloutemme päämuoto? Oppositioiden onnettomuus on se, että se ei tahdo ymmärtää näitä yksinkertaisia asioita.

Toveri Sinovjev ja talonpoikaisto.

Alustuksessaani sanoin ja täällä ovat puhujat vakuuttaneet, että tov. Sinovjevillä on syrjäpyrkimys keskivarakkaan aliarvioimisen puoleen, että hän vielä hiljattain oli määritellysti keskivarakkaan talonpoikaiston neutralisoinnin kannalla ja vasta nyt taistelun jälkeen puolueessa yrittää asettua toiselle kannalle, keskivarakkaan kanssa lujan liiton kannalle.

Artikkelissaan «Bolshevisoinnista» kirjotti tov. Sinovjev tänä vuonna: «On sarja tehtäviä, jotka ovat aivan yhteisiä Kominternin kaikille puolueille. Sellaisia ovat esim. oikea suhde talonpoikaistoon... On toinen talonpoikaiston kerros, joka täytyy tulla ainakin neutralisoiduksi (keskivarakkaat)». Verrattaa tov. Sinovjevin artikkelista otettua sitaattia sitaattiin Leninin puheesta VIII:ssä puoluekokouksessa, kuinka meille on tarpeen luja liitto keskivarakkaan kanssa, niin ymmärrätte että niillä ei ole mitään yhteistä.

Siteeratessaan Leniniä vuodelta 1918: «talonpoikaiston kanssa yleensä — porvarillisen-demokraattisen vallankumouksen loppuun saakka talonpoikaiston köyhim-

män, proletaarisen ja puolproletaarisen osan kanssa — eteenpäin, sosialistiseen vallankumoukseen». tekee tov. Sinovjev kirjassaan «Leninismi» johtopäätöksen: «Nyt käsittelemämme perustava ongelma on esitetyissä Leninin väitteissä valaistu täydelleen ja loppuun saakka. Mitään et tähän lisää, sanaakaan et vähennä...»

Tällainen on Sinovjevin mukaan tyhjentävä esitys leninismistä talonpoikaiskysymyksessä. Talonpoikaiston kanssa yleensä tsaria ja kartanoherroja vastaan, — porvarillinen vallankumous. Köyhälistön kanssa porvaristoa vastaan, — Lokakuun kumous. Kaksi leniniläistä tunnussanaa esitetty. Entä kolmas tunnussana: keskivarakkaan kanssa kulakkia vastaan sosialistisen rakennustyön puolesta? Sitä ei tov. Sinovjevillä ole. Vaikka tov. Sinovjev vakuuttaakin, että «mitään et tähän lisää, niin jollemme kuitenkin lisää Leninin kolmatta tunnussanaa proletariaatin ja köyhälistön lujasta liitosta keskivarakkaan kanssa, niin joudumme väärin tulkitsemaan Leniniä, niinkuin tekee tov. Sinovjev. Voidaanko pitää satumana että Leninin kolmas tunnussana, joka meille on nyt aktuaalinen, on tov. Sinovjeville pudonnut pois? Ei, sillä hän on keskivarakkaan neutralisoinnin kannalla. Ero edellisen ja jälkimmäisen dokumentin välillä on vain se, että edellisessä hän asettui keskivarakkaan kanssa lujan liiton tunnussanaa vastaan, jälkimmäisessä vaikeni siitä.

Kolmas dokumentti: Sinovjevin artikkeli «Ajan filosofia». Myöskin tämä artikkeli — alkuperäisessä muodossaan, ennenkuin KK:n jäsenet tekivät siihen muutoksia ja täydennyksiä — sivuutti tytyn kysymyksen keskivarakkaasta ja sivuuttaen tämän kysymyksen juttellee jostain epämääräisestä kansanomaisesta tasa-arvosta, viittaamatta tasa-arvon luokkaluonteeseen. Siellä on maalaisköyhälistö, on kulakki, on kapitalisti, on hyökkäyksiä Buharinia vastaan, on eserräläinen tasa-arvo, on Ustrjalov, mutta ei ole keskivarakasta eikä Leninin osuustoimintaplaania, vaikka artikkeli kantaakin nimeä «Ajan filosofia». Kun toveri Molotov lähetti minulle tämän artikkelin, vastasin karkealla ja räikeällä kritiikillä. Vastasin karkealla kritiikillä, sillä ei voi kärsiä, että tov. Sinovjev vuoden ajan vaikenee ja vääristelee leninismien luonteenomaisia piirteitä talonpoikaiskysymyksessä, puoleemme tämän hetken tunnussanaa liitosta talonpoikaiston perusmassan kanssa. Vastasin silloin tov. Molotoville näin:

«Tov. Sinovjevin artikkeli «Ajan filosofia» edustaa puoluepolitiikan vääristelyä Leninin hengessä. Hän selittelee XIV puoluekonferenssia, mutta tuon konferenssin pääteema — keskivarakas talonpoikaisto ja osuustoiminta — on sivuutettu. Keskivara-

kas talonpoikaisto ja Leninin osuustointaplaani ovat hävinneet. Se ei ole sattuma. Jutella tämän jälkeen «taistelusta» XIV konferenssin päätösten «selvän tulkin» puolesta—se tietää linjan vetämistä näiden päätösten rikkomiseksi. Sekottaa Buharin Stolypinin kanssa niinkuin tekee Sinovjev, se tietää valehtelua Buharinin päälle. Näin voisi sekottaa Stolypinin kanssa Lenininkin, joka sanoi: «tehkää kauppaa ja oppikaa tekemään kauppaa». Tunnussana tasa-arvosta tällä hetkellä on eserräläinen tunnussana. Ei voi olla mitään tasa-arvoa niinkauan kuin on luokkia ja niinkauan kuin on ammattitaitoista työtä ja mustaa työtä (katso Lenin, «Valtio ja vallankumous»). Pitää puhua, ei epämääräisestä tasa-arvosta, vaan luokkien hävittämisestä, sosialismista. Vallankumouksemme nimittäminen «epäklassilliseksi» tietää loikkaamista menshevismiin. Artikkelit pitää käsitteäkseni kirjoittaa perinpohjin uudelleen, niin, että se ei kantaisi platformun luonnetta XIV:ttä puoluekokousta varten».

Olen valmis puolustamaan joka sanaa, joka lausetta nytkin. Ei saa puhua tasa-arvosta perustavassa, johtavassa artikkelissa antamatta tarkkaa määrittelyä, mistä tasa-arvosta on puhe—talonpoikaiston tasa-arvosta työväenluokan kanssa, tasa-arvosta talonpoikaiston sisällä, tasa-arvosta työväenluokan sisällä ammattitaitoisten ja mustien työläisten kesken, vai tasa-arvosta luokkien hävittämisen mielessä. Johtavassa artikkelissa ei saa vaieta puolueen päivätunnussanoista työstä maaseudulla. Ei saa leikitellä fraasilla tasa-arvosta, sillä se on leikitteilyä tulella, samoin kuin ei saa leikitellä fraasilla leninismistä vaieten leninismiin päivätunnussanasta kysymyksessä talonpoikaistosta.

Onko satunnaista tämä тов. Sinovjevin kiertely talonpoikaiskysymyksessä? Näette että se ei ole satunnaista. Hiljattain KK:n toimintaselostuksessa Leningradissa тов. Sinovjev vihdoinkin lausui keskivarakkaan kanssa lujan liiton tunnussanan puolesta. Tämän hän teki taistelun jälkeen, hankausten jälkeen, yhteentörmäysten jälkeen KK:ssa. Erittäin hyvä näin. Mutta en ole varma, ettei hän vielä tästä luovu. Sillä kuten tosiasiat osoittavat, ei toveri Sinovjev milloinkaan ole ollut niin varma linjasta talonpoikaiskysymyksessä, kuin meillä pitää olla.

Sanovat että nyt ei pitäisi kiinnittää erikoista huomiota taisteluun toista syrjäpöytästä vastaan. Jos meillä on kaksi syrjäpöytämystä—Bogushevskin syrjäpöytäpöytä ja t. Sinovjevin syrjäpöytäpöytä,—niin teidän täytyy ymmärtää, että Bogushevski ei ole missään suhteessa verrattavissa t. Sinovjeviin. Bogushevski on

mennyttä miestä. Pogushevskillä ei ole omaa äänenkannattajaansa. Mutta syrjäpöytäpöytä keskivarakkaan neutraalisuuden puoleen, syrjäpöytäpöytäpöytä lujaa liittoa vastaan keskivarakkaan kanssa, sinövevilaisella syrjäpöytäpöytäpöytä on oma äänenkannattajansa ja se jatkaa yhä vielä taistelua KK:aa vastaan. Sillä mitä muuta on hiljattain Leningradissa keksitty termi «keskivarainen bolshevismi» josta «Leningradin Pravda» vaahoit suussa puhuu, mitä muuta se on kuin osotus siitä että tuo lehti on luopunut leninismistä talonpoikaiskysymyksessä? Eikö jo yksin tämän seikan perusteella ole selvää, että taistelu toista syrjäpöytäpöytäpöytä vastaan on vaikeampi kuin taistelu ensimmäistä syrjäpöytäpöytäpöytä vastaan? Siksi kun meillä on sellainen toinen syrjäpöytäpöytäpöytä edustaja tai puoltaja kuin «Leningradin Pravda», pitää meidän ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin, jotta puolue tulisi erikoisesti valmennetuksi taisteluun tätä syrjäpöytäpöytäpöytä vastaan, joka on voimakas, joka on vaikea ja jota vastaan täytyy keskittää tuli. Siksi tämä toinen syrjäpöytäpöytäpöytä pitää olla puolueemme erikoisen huomion esineenä.

Erimielisyyksien historiikkia.

Erimielisyys alkoi kysymyksestä, «mitä on tehtävä тов. Trotskille». Se oli v. 1924 lopulla. Leningradilaisten ryhmä ehdotti aluksi тов. Trotskin erottamista puolueesta. Leningradin lääninkomitea teki päätöksen, että тов. Trotski on erotettava puolueesta. Me KK:n enemmistö emme tähän suostuneet, meillä oli jonkunlaista kiistaa leningradilaisten kanssa ja saimme heidät poistamaan päätöslauselmastaan erottamista koskevan kohdan. Kun sitten jonkun ajan kuluttua kokoontui KK:n pleenumi ja leningradilaiset yhdessä тов. Kamenjevin kanssa vaativat, että тов. Trotski on heti erotettava politbyrosta, emme me siihenkään suostuneet, saimme enemmistön KK:ssa ja tyydyimme erottamaan тов. Trotskin sota-asiaan komissariin tehtävistä. Emme yhtyneet t. Sinovjevin ja Kamenjevin vaatimukseen siksi että tiesimme että tuollainen poishakkauspolitiikka sisältää suuria vaaroja puolueelle, että verenlaskemismetodi on vaarallinen, saastuttava: tänään hakaetaan pois yksi, huomenna toinen, ylihuomenna kolmas,—mitä meille jää puolueeseen?

Tässä ensimmäisessä yhteentörmäyksessä KK:n sisällä ilmeni perusero puolueen organisatsioonipolitiikan kysymyksissä.

Toinen kysymys, joka aiheutti erimielisyyttä, oli kysymys t. Sarkisin esiintymisestä Buharinia vastaan Leningradin lääninkonferenssissa tammikuussa 1925.

Tov. Sarkis syytti silloin Buharinia syndikalismista. Se oli ensinnäkin periaatteellinen virhe tov. Sarkisilta, sillä t. Buharin oli ehdottomasti oikeassa kysymyksessä kirjeenvaihtajaliikkeestä, toiseksi oli se kysymyksen toverillisen harkinnan alkeellisten sääntöjen karkeata rikkomista. Tämä seikka ei voinut olla huomiontamatta suhteita KK:n sisällä. Tämä päättyi siihen että t. Sarkis avoimesti tunnusti virheensä.

Tämä välikohtaus osotti että virheensä avoin tunnustaminen on paras keino avoimen väittelyn välttämiseksi ja erimielisyyksien selvittämiseksi sisäistä tietä.

Kolmas kysymys oli kysymys Leningradin nuorisojärjestöstä. Lääninkomiteain jäsenet todennäköisesti muistavat, että Politbyrolla oli vastaava päätös Leningradin lääninkomiteaan nähden, joka oli päättänyt kutsua Leningradiin koolle melkein yleisvenäläisen nuorisoliittokongressin ilman nuorisoliiton KK:n tietoa ja suostumusta. Me emme voineet sallia että nuorisoliiton KK:n rinnalla on toinen keskus, joka kilpailee sen kanssa ja asettuu sen vastakohdaksi. Bolsheviikkeina emme voineet sallia kahta keskusta. Siksi piti KK välttämättömänä ryhtyä toimenpiteisiin nuorisoliiton KK:n uusintamiseksi ja t. Safarovin poistamiseksi Leningradin lääninkomitean johtajan tehtävästä. Tämä välikohtaus osotti, että leningradilaisilla tovereilla on tendenssinä muuttaa leningradilainen järjestönsä taistelukeskukseksi KK:aa vastaan.

Neljäs kysymys: tov. Sinovjev nosti kysymyksen, että Leningradiin perustettaisiin erikoinen aikakauslehti, nimellä «Bolsheviikki», jonka toimitukseen tulisivat t.t. Sinovjev, Safarov, Vardin, Sarkis ja Tarhanov. Emme suostuneet siihen, vaan ilmotimme että sellainen moskovalaiselle «Bolshevikille» rinnakkainen aikakauslehti muuttuisi ehdottomasti ryhmän äänenkannattajaksi, oppositioiden fraktion-äänenkannattajaksi, että sellainen askel on vaarallinen ja rikkoo puolueen yhtenäisyyden. Toisin sanoen: me kielsimme aikakauslehden julkaisemisen. Emme ole liberaaleja. Puolueen edut ovat meille korkeammat kuin muodollisen demokratian edut. Me kielsimme fraktionin äänenkannattajan julkaisemisen ja tulemme sellaiset asiat edelleenkin kieltämään. Tämä välikohtaus osotti että leningradilaiset johtajat tahtovat eristyä erikoiseksi ryhmittymäksi.

Edelleen, kysymys Buharinista. Hänen tunnussanansa «rikastukaa». Eräissä puheissa huhtikuussa pääsi häneltä sana «rikastukaa». Pari päivää sen jälkeen kokoontui puoluekongressi. Konferenssissa minä, toverien Sokolnikovin, Sinovjevin, Kamenjevin ja Kalininin läsnä ollessa sanoin että tunnussana «rikastu-

kaa» ei ole meidän tunnussana. En muista Buharinin väittäneen tätä protestia vastaan. Kun tov. Larin vaati konferenssissa puhevuoroa nähtävästi Buharinia vastaan, niin juuri Sinovjev vaati, ettei sallittaisi esiinnyttävän Buharinia vastaan. KK kehotti sitten Buharinia ilmottamaan sanomalehdessä, että tunnussana «rikastukaa» on virheellinen, mihin Buharin suostui ja minkä hän sitten teki. Osottakoot toverit puolueen pää-äänenkannattajassa «Pravdassa» edes yhden artikkelin, joka suoraan tai välillisesti oikeuttaisi tunnussanan «rikastukaa». Sellaisia artikkeleita ei ole. Ainoa tapaus oli se, kun «Nuorisoliiton Pravdassa» t. Stetski kirjotti artikkelin, jossa hän lievässä, tuskin huomattavassa muodossa yrittää oikeuttaa tunnussanan «rikastukaa». Heti seuraavana päivänä kutsui KK:n sihteeristö tämän lehden toimistusta järjestykseen erikoisella kirjeellä, jonka olivat allekirjottaneet Molotov, Andrejev ja Stalin. Ja jonkun päivän kuluttua KK:n orgbyro päätti, Buharinin täysin yhtyessä, erottaa lehden toimit-tajan.

Ovatko nämä tosiasiat oppositioiden tiedossa? Ovat. Miksi eivät he lopeta ajojahtia Buharinia vastaan? Kuinka kauan kirkuvat he Buharinin virheestä?

Edelleen kysymys t. Sinovjevin artikkelista «Ajan filosofia» ja t. Kamenjevin alustus Moskovan pleenumissa syksyllä, kysymys, joka myös kärjisti sisäisiä suhteitamme. Puhe oli silloin «Ajan filosofiasta», tämän artikkelin virheistä, siitä miten nuo virheet korjasimme, t. Kamenjevin virheistä Tilast. Keskushallituksen viljavalanssinumeroiden yhteydessä, siitä, kuinka Kamenjev otti totena luvun 61% viljaylijäämistä talonpoikaiston huippukeroksilla ja kuinka hän sitten, toverien painostuksesta, oli pakotettu korjaamaan virheensä erikoislausunnossaan Työ- ja puolustusneuvostossa, siitä, että yli puolet ylijäämistä on keskivarakkaiden käsissä. Kaikki tämä epäilemättä kärjisti suhteitamme.

Edelleen lokakuun pleenumin yhteyteen kytkeytyvät kysymykset, jossa oppositioiden vaati avointa diskussionia, ja kaiken lopuksi Leningradin konferenssi, joka jo ensi päivänään avasi tulen KK:aa vastaan. Tarkoitin sellaisten toverien kuin Safarov, Sarkis, Shelavin ym. esiintymisiä. Tarkoitin erästä t. Sinovjevin viimeisistä puheista konferenssia päätetäissä, puhetta, jossa hän kehotti taisteluun moskovalaisia vastaan, ehdotti valittavaksi edustajiston henkilöistä, jotka olivat valmiit taisteluun KK:aa vastaan. Siksi eivät Leningradin edustajistoon tulleet koetut työläis-bolshevikit, sellaiset kuin t.t. Komarov ja Lobov (he eivät hyväksyneet taisteluplatformua KK:aa

vastaan). Heidän tilalleen asetettiin t. Gordon ja Tarhanov. Komarovin ja Lobovin vika oli se, että he eivät tahtoneet astua KK:a vastaan. Pari kuukautta takaperin ehdottivat leningradilaiset t. Komarovia järjestönsä pääsihteeriksi. Mitä oli voinut tapahtua sellaista että KK:n jäsen Komarov, jota te itse ehdotitte järjestönne ensimmäiseksi sihteeriksi, poistettiin sihteerin toimesta ja katsottiin mahdolltomaksi edustajaksi puoluekokoukseen?

Oppositionin platformu.

Oppositionin platformu on aika origineelli. Monta erilaista puhetta on kuultu oppositionin puolelta. Kamenjev puhui toista, veti toiseen puoleen. Sinovjev puhui toista, veti toiseen puoleen. Lashevitch kolmanteen, Sokolnikov neljänteen. Mutta yhdessä asiassa yhtyivät he kaikki. Heidän platformunaan on — KK:n sihteeristön reformi. Ainoa yhteinen, ainoa heidät täysin yhdistävä on — kysymys sihteeristöstä. Naurettavaa, mutta totta.

Tällä kysymyksellä on historiansa. V. 1923 laativat «kesälaitumelle» kokoontuneet miehet platformun politbyron hävittämiseksi ja sihteeristön politisoimisesta, s. o. sihteeristön muuttamisesta poliittisesti ja organisatoorisesti johtavaksi elimeksi, ja siihen olisivat tulleet Sinovjev, Trotski ja Stalin. Mitä se olisi merkinnyt? Se olisi merkinnyt puolueen johtamista ilman Rykovia, ilman Kalinina, ilman Tomsikia, ilman Molotovia, ilman Buharinia. Tästä platformusta ei mitään koitunut, ei ainoastaan siksi että se oli periaatteeton, vaan myös siksi, että ilman mainittuja tovereita on mahdoton johtaa puoluetta. Ja Kislovodskista lähetettyyn kirjalliseen kysymykseen vastasin minä kielteisesti ilmoittaen että jos toverit sitä vaativat olen valmis jättämään paikkani meluamatta ja vaatimatta mitään takeita vähemmistön oikeuksista. Se oli n. s. ensi vaihe.

Nyt on meillä toinen vaihe, ensimmäisen vastakohta. Nyt ei vaadita sihteeristön politisoimista, vaan teknillistytämistä, ei politbyron hävittämistä, vaan täysvaltaistuttamista. Mitäpä, jos sihteeristön muuttaminen pelkäksi teknilliseksi koneistoksi on mukavaa t. Kamenjeville, pitäisi siihen kenties suostua. Pelkään vain että puolue ei siihen suostu. Voisiko teknillinen sihteeristö valmistella ne kysymykset, jotka sen pitää valmistella sekä orgbyrota, että politbyrota varten, sitä epäillen. Mutta kun puhutaan täysvaltaisesta politbyrosta, niin se on joutavaa suukopua. Eikö politbyro ole täysvaltainen? Eivätkö sihteeristö ja orgbyro ole politbyron alaisia? Entä KK:n plenum? Ei kai oppositioni aio tehdä politbyrosta täysvaltaisempaa kuin plenumi?

Heidän „rauhanrakkautensa“.

Kysynette mitä on tehty jotta päättäisiin syntyneestä tilanteesta? Tämä kysymys on askarruttanut meitä koko ajan, niin puoluekokouksen aikana kuin sen edellä. Meille on tarpeen puoluerivien yhtenäisyys, se on nyt kysymys. Oppositionia miellyttää juttelu vaikeuksista. Mutta on yksi vaikeus, joka on kaikkia vaikeuksia vaarallisempi ja jonka oppositioni on meille tuottanut: se on puolueen hajaannuksen ja desorganisoinnin vaara. Tämä vaara on ensin voitettava. Tämä oli meidän tarkoituksemme kun pari päivää ennen puoluekokousta käännymme oppositionin puoleen kompromissiehdolla, joiden katsottiin mahdollisesti vievän rauhan. Kirjelmä oli tällainen:

«Allekirjottaneet KK:n jäsenet ajattelevat, että sarja Leningradin järjestön johtavia tovereita on suorittanut valmisteluja puoluekokoukseen ristiriitaisesti puolueen KK:n linjan kanssa ja vastoin tämän linjan puoltajia Leningradissa. Allekirjottaneet KK:n jäsenet pitävät aivan oikeana Moskovan konferenssin päätöstä niin sisältönsä kuin muotonsakin puolesta ja ajattelevat että KK on velvollinen torjumaan kaikki ja kaikenlaiset tendenssit, jotka käyvät puoluelinjaa vastaan ja desorganisovat puoluetta.

Sittenkin, tarkoituksenaan puolueen yhtenäisyys, rauha puolueen sisällä, sen mahdollisen vaaran torjuminen, että Leningradin järjestö, yksi VKP:n parhaista järjestöistä, vieraantuu puolueen KK:sta, allekirjottaneet pitävät mahdollisena suostua sarjaan myönnytyksiä — samalla kun puoluekokous vahvistaa KK:n linjan ja selvän poliittisen linjan. Tämän vuoksi teemme seuraavat ehdotukset:

1) Laadittaessa päätöslausetta KK:n toimintaselostuksen johdosta, hyväksytään pohjaksi Moskovan konferenssin päätöslause, lieventämällä erinäisiä sanontoja.

2) Leningradin konferenssin kirjeen ja Moskovan komitean vastauksen tähän kirjeeseen julkaiseminen niin sanomalehdissä kuin bulletineissa tunnustettava yhtenäisyyden vuoksi epätarkoituksenmukaiseksi.

3) Politbyron jäsenet eivät saa esiintyä toisiaan vastaan puoluekokouksessa.

4) Puhevuoroissa puoluekokouksessa tehtävä pesäero Sarkisesta (puolueen kasvun säännöstely) ja Safarovista (valtiokapitalismi).

5) Virhe Komaroviin, Loboviin ja Moskviini nähden organisatoorisesti korjattava.

6) KK:n päätös, että sihteeristön liitetään leningradilainen, toteutettava heti puoluekokouksen päätyttyä.

7) Pää-äänenkannattajan kanssa yhteyden parantamiseksi liitettävä sen toimintuskollegioon yksi työntekijä Leningradista.

8) Kun „Leningradin Pravdan“ toimittaja (tov. Gladnev) on heikko, tunnustettava välttämättömäksi, että hänen tilalleen asetetaan vankempi toveri sopimalla KK:n kanssa.

Kalinin, Stalin, Buharin, Rykov, Rudsutak, Tomski, Molotov, Dshershinski.

15/XII — 1925.

Tällaista kompromissia me ehdotimme. Mutta oppositiosi ei suostunut sovintoon. Parempana kuin rauhaa piti se avointa kiukkuista taistelua puoluekokouksessa.

Puolue saavuttaa yhtenäisyyden.

Perustavassa olemme nytkin tämän asiapaperin kannalla. Päätösehdotuksessa olemme, kuten tiedätte, rauhan vuoksi puolueessa jo lieventäneet eräitä sanontoja.

Olemme yhtenäisyyden puolesta, poishakkaamista vastaan. Puolue tahtoo yhtenäisyyttä, ja se saavuttaa sen yhdessä toverien Kamenjevin ja Sinovjevin kanssa, jos he sitä tahtovat, ilman heitä, jos he sitä eivät tahdo.

Mutta mitä yhtenäisyys vaatii? Sitä että vähemmistö alistuu enemmistön

alaiseksi. Ellei niin ole, ei voi olla mitään yhtenäisyyttä, mitään puoluetta.

Olemme erikoista diskussionilehtea vastaan. „Bolsheviikissa“ on diskussioniosasto. Se riittää. Ei saa viehättyä diskuteeraamaan. Olemme puolue, maata hallitseva puolue — alkää unohtako sitä. Alkää unohtako että jokainen riita ylhäällä tuntuu maassa miinuksena meille. En puhu mitään ulkomaista.

KK:n elimet jäävät ennalleen. Puolue tuskin suostuu rikkomaan niitä Politbyro on näinkin täysvaltainen, se on yläpuolella KK:n muiden elinten paitsi pleenunia. Korkein elin on pleenuni, se muistakaa. Pleenumi ratkaisee meillä kaikki, se kutsuu järjestykseen johtajansa kun ne alkavat menettää tasapainon.

Yhtenäisyys meillä olla pitää, ja se tulee olemaan jos puoluekokous on luja eikä antaudu pelotuksille alttiiksi.

Kollegion ulkopuolella ei puoluetta voida johtaa. On typerää uneksia sitä Leninin jälkeen, typerää puhuakin siitä. Kollegiaalinen työ, kollegiaalinen johto, yhtenäisyys puolueessa, yhtenäisyys KK:n elimissä vähemmistön alistuessa enemmistön tahtoon — sitä tarvitaan.

En epäile sitä, että Leningradin työläis-kommunistit aina tulevat olemaan puolueemme ensi riveissä. En epäile sitä, että Leningradin työläiskommunistit eivät jää jällelle tovereistaan muissa teollisuuskeskuksissa taistelussa puolueen rautaisen, leniniläisen yhtenäisyyden puolesta.

Miten eroaa proletaari orjasta?

«Orja on kerta kaikkiaan myyty ainaseksi. Mutta proletaarin täytyy itse joka päivä ja joka hetki itseään myydä. Yksityisorjalla — herran omaisuudella on turvattu olemassaolo (olipa se sitten miten surkea tahansa), jo itse herransa etujen vuoksi. Yksityinen proletaari on porvarillisen luokan omaisuutta, luokan, jolle hän ainoastaan myyskentelee työtänsä — jos ioku sitä tarvitsee — eikä proletaarin olemassaolo ole lainkaan turvattu. Olemassaolo on turvattu ainoastaan koko työ-

väenluokalle. Orja on ulkopuolella kilpailun, proletaari on siihen kytketty ja tuntee kaikki sen häilähdykset. Orjaa pidetään esineenä, hän ei ole yhteiskunnan jäsen; proletaari tunnustetaan henkilöllisyydeksi, porvarillisen yhteiskunnan jäseneksi. Orja saattaa elää paremmin kuin proletaari, mutta proletaari kuuluu korkeammalle yhteiskunnallisen kehityksen asteelle kuin orja. Orja vapautuu siitä mukaa kuin hän kaikista yksityisomistussuhteista hävittää orjuussuhteen. Mutta proletaari voi vapautua ainoastaan hävitettyään yksityisomistuksen yleensä». — Engels.

Puolueemme järjestöllisestä toiminnasta.

(Tov. Molotovin N. K. P:n XIV edustajakokoukselle tekemän selostuksen mukaan).

Selostuksessaan puolueemme järjestöllisestä työstä huomautti tov. Molotov kuinka kertomuskaudella (XIII ja XIV edustajakokousten välisellä ajalla) on järjestöllisen työn alalla ollut tärkeimpänä ja luonteenomaisimpana havaittavissa työläis- ja talonpoikaisjoukkojen aktiivisuuden kasvaminen ja sen yhteydessä joukkojärjestöjen elävöityminen. Kommunistisena puolueena olemme asettanut ja asetamme tehtäväksemme suunnata tämän työläisten ja työtätekevän talonpoikain poliittisen aktiivisuuden proletariseen vallankumouksen ja sosialismin rakennuksen hyväksi. Tämä merkitsee, että puolueemme työläisluokan etujoukkona ja johtajana tulee keskittää huomionsa laajojen puolueettomien työläisjoukkojen sekä maaseudun vähävaraisten talonpoikaisten ja päivätyöläisjoukkojen kommunistiseen kasvatukseseen. Joukkojärjestöjen elävöittämisestä on samalla joukkojen mielenkiinnon asteettaista kasvattamista sosialistiseen rakennustyöhön nykyisissä olosuhteissa.

Työläisluokan joukkojärjestöjen elävöityminen kaupungissa elävöittää myöskin työtätekevän järjestöjä maaseudulla. Mutta samaan aikaan sekä kaupungeissa että erikoisesti maaseudulla elävöityvät myöskin meille vihamieliset ja sosiaalisesti vieraat ainekset. Suhtautuessaan näihin kerroksiin on puolueella ja työläisluokalla tehtävänä voittaa niiden vastarinta, ja huolimatta vastuksista ja vaikeuksista, jotka ovat puolueemme edessä sen vuoksi että noilla kerroksilla on vaikutusta joukkoihin, on joukot vedettävä sosialistiseen rakennustyöhön, toteuttamaan tehtävää, jonka hyväksi puolue, Neuvostovalta ja kaikki proletariset järjestöt työskentelevät.

Jo enemmän kuin vuosi sitten puolue ymmärsi joukkojärjestöjen elävöittämisen tunnuslauseen tärkeyden ja asetti itselleen tämän tehtävän, jonka tulee olla puolueen ja työläisluokan järjestöllisen työn huomion keskuksena. Viime vuoden lokakuun täysistunto, joka antoi ohjeen neuvostojen elävöittämisestä, antoi nimenomaan sen suunnan ja linjan, jota Neuvosto-Liiton kehityksen uusi tilanne, proletarisen vallankumouksen ja sosialistisen rakennustyön uusi kehityskausi sekä puolueen kehityksen uusi etappi edellytti. Meille on tärkeää että voimme toteuttaa ne tehtävät, jotka puolue enemmän kuin vuosi sitten viitoitti, todellakin niin kuin kommunistien, leniniläisten

bolshevikien, proletariaatin johtavan puolueen ne tulee toteuttaa. Tämän suorittamiseen tulee puolueen kiertämättä kulkea työläisjoukkojen etunenässä. Tämän vuoksi puolueen tulee aina olla työtätekevän joukkojen horjumattomana etujoukkona. Tämän vuoksi ei se saa jäädä jällelle, vaan sen tulee kulkea edellä aktiivisuudessa, itsetoiminnassa ja osanotossaan kaikkeen sosialistiseen rakennustyöhön, joka nykyään, avautuu eteemme. Tästä johtuu että puolue nykyään on alleviivannut kaikessa järjestöllisessä työssään tärkeänä asiana puolueen sisäisen demokratian kehittämisen, puolueen omien joukkojen aktiivisuuden kehittämisen, kollektiivisuuden kehittämisen kaikessa puoluetyössä, aktiivisuuden ja osanoton suurentamisen puolueen sisäiseen työhön myös kaikissa puolueen johtavissa elimissä.

Ikäankuin organisatsioonityön peruslinjana on puolue nykyään vetänyt esille puolueen sisäisen demokratian kehittämisen. Tämä aiheutuu suunnasta joukkojärjestöjen kehittämisessä, tämä aiheutuu rakennustyömme tehtävistä sellaisina kuin ne nyt ovat edessämme.

Sellaiset, parilla sanalla sanoen, ovat yleiset olosuhteet ja yleinen poliittinen tilanne, jossa puolueemme nykyään työskentelee. Siirryn puolueemme käytännöllisen työn eri alojen perusteihin.

Ja an selostukseni neljään perusosaan: ensimmäinen osa—puolue ja työväenluokan johtaminen, toinen—puolue ja talonpoikaiston johtaminen, kolmas—puolue ja valtioparaatin johtaminen, ja neljäs—puolue ja puolueen sisäinen johto.

Kuten näette, toverit, koskevat kaikki nämä neljä selostuksen osaa puolueen johtamistehtävää joukkojen johtamisen alalla, kommunistisen johdon toteuttamistehtävää kaikessa rakennustyössämme ja työtätekevän joukkojen aktiivisuudessa.

1. Puolue ja työväenluokan johtaminen.

Tov. Molotov määrittelee kolme perustehtävää, joihin meidän on kiinnitettävä huomiomme:

- 1) proletariaatin joukkojärjestöjen kasvu ja niiden työn elävöityminen
- 2) puolueen voimistunut vaikutus niissä;
- 3) puolueettoman proletariaatin aktiivinen kasvu puolueen ympärille.

Näihin kolmeen kohtaan on kiinnitettävä huomio, saadaksemme selville mitä

menestyksiä puolueen johto on saavuttanut työväenluokan johtamisessa. Ja päähuomio tässä on kiinnitettävä työväenluokan johtamistehtävään ammattiliittojen kautta sillä ammattiliitot muodostavat perusjoukkoaparaatin, joka yhdistää puolueen työväenluokan kanssa ja antaa puolueelle suurimman mahdollisuuden puolueettomien työläisjoukkojen johtamiseen.

Missä tilassa ovat nyt ammatilliset järjestömme, verrattuna aikaan XIII edustajakokouksen edellä?

Tiedämme, että ammatillisten järjestöjen jäsenmäärä on tällä ajalla kasvanut 5,800,000 jäsenestä (pyöreissä luvuissa) likipitään 7,100,000 jäseneseen. Järjestyneisyys on kohonnut ammattiliitoissa sekä työläisryhmiin että palveluskuntalaisiin nähden. Työläisten luku ammattiliitoissa on kuluneella kaudella lisääntynyt 36 %, palveluskuntalaisten 23 %, ammattiliittojen jäsenten yleisen määrän kasvaessa 31 %.

Tästä huolimatta ei järjestyneisyys ammattiliitoissa, suhteessa työläisjoukkojen ja palveluskuntalaisten lukumäärän kasvamiseen, ole riittävän suuri; onpa järjestyneisyysprosentti puoluekokouksien väliajalla hiukan laskenutkin, vaikka jäsenten absoluuttinen luku on suurentunut. Tämä on johtunut huomattavassa määrin siitä, että teollisuutemme on kehittynyt sängen nopeasti. Se on kiinnittänyt itseensä suuressa määrin nuoria työläisiä, jotka tulevat maaseudulta tehtaisiin ja työlaitoksiin, ovat valmistumattomia järjestötoimintaan, joten heitä ei kyllin nopeasti ole voitu vetää ammattiliittoihin.

Puolueen vaikutuksesta ammattiliitoissa: Kommunisteilla on Ammattiliittojen Keskusneuvoston ja liittojen K. K:ssa valtava vaikutus ja enemmistö. Liittojen K. K:n puhemiehistöissä oli XIII edustajakokouksen edellä 97 %, mutta nykyään 99 % kommunisteja. Ammattiliittojen Läänin. Neuvostojen puhemiehistöissä on kommunistien luku kertomuskaudella kohonnut 94:stä 95:teen %:n. Erikoisen mielenkiintoista on, että myöskin ammattiliittojen alimmissa elimissä, tehdaskomiteoissa työskentelevien kommunistien lukumäärä on kasvanut.

Nimenomaan kysymyksen yhteydessä tehdaskomiteoista on varsin tärkeätä alleviivata kolmas kohta proletariaatin johtamiskysymyksestä: aktiivisesta puolueettomasta proletariaatista puolueemme ympärillä. Jossakin on, kuten näyttää, pajahtanut viime aikoina virheellinen käsitys kysymyksessä puolueettomasta aktiivisesta proletariaatista. Verrattaessa Lenin-kutsun edellistä aikaa nyky aikaan on saatu sellainen käsitys, että puolueettoman proletariaatin aktiivisuus puolueen ympärillä olisi nykyään pie-

nempi kuin se oli puolitoista — kaksi vuotta sitten. Tämä on virheellinen käsitys. Jos otetaan puolueettoman proletariaatin aktiivisuuden todellinen tilanne puolueemme ympärillä, niin havaitaan seuraavat tosiasiat esim. tehdskomiteoissa: Otan Moskovan läänin teollisuusryhmän numerot, jotka ovat riittävän kuvaavia koko maahan nähden. Nämä numerot osoittavat seuraavaa: näiden yritysten ryhmään kuuluvien tehdaskomiteain jäsenmäärä on kohonnut 3,900:sta huhtikuulla 1924 — 7,400 jäseneseen kesäkuulla 1925, s. o. 91 %:lla. Jos tarkastetaan kommunistien prosenttimäärän suurentumista tehdaskomiteoissa niin havaitaan että se ei ole suurentunut, vaan päinvastoin hiukan alentunut — 46 — 42 %:iin. Tämän ohella on huomattava, että kommunistien absoluuttinen määrä tehdskomiteoissa on näiden numeroiden mukaan suurentunut 73 %:lla, mutta samaan aikaan puolueettomien luku on suurentunut vielä enemmän — 106 %:lla. Tämä osoittaa ettei puolueeton aktiivi puolueen ympärillä ole vähentynyt, vaan suuresti kasvanut. Sen sijaan että puolueeton aktiivi aikaisemmin esiintyi välittömästi puolueajatusheikkaimme ympärillä, ottaen osaa niiden avoimiin kokouksiin, esiintyy se nyt suurin määrin järjestyneenä, alkaen tehdaskomiteoista ja ammattiliittojen elimistä yleensä, joihin kuuluu hyvin suuri määrä aktiivista proletariaattia, joka on pysynyt puolueettomana, mutta työskentelee yhdessä puolueen kanssa puolueen johtamana. Jos tähän lisätään, että meillä viime vuonna, ja jo vähän aikaisemmin, alkoi muodostua sellaisia uusia järjestöjä kuin ammattiliittojen ammatikunnan byroot, ammattiliittojen valtuutetut määrättyissä verstaissa, jos otetaan huomioon että tänä vuonna melkein kaikilla teollisuusjärjestöillä kysymys ammattibyrootin järjestelystä ja ammattiliittojen valtuutetuista verstaissa on yhä enemmän kehittynyt käytännössä, että suuremmoinen prosentti näistä alemmista työtekijöistä on puolueetonta työläisjoukkoa — niin tämä toteaa proletariaatin puolueettoman aktiivin suurta kasvamista puolueen ympärillä. Tilanteen tarkastelun jälkeen ammattiliitoissa voidaan varmuudella sanoa että edessämme on huomattava järjestyneisyyden kasvaminen ammattiliitoissa, puolueen vaikutuksen voimistuminen niissä ja sen yhteydessä proletariaatin aktiivisuuden lisääntyminen puolueen ympärillä.

Tämän ohella on vielä merkittävä joukko uusia viime vuonna kehittyneitä järjestömuotoja, kuten tuotannolliset neuvottelut, jotka ovat kiinnittäneet ympärilleen työläisjoukkoja aktiiviseen yhteiskunnalliseen sosialismin rakentamistyöhön. Niinpä on Moskovassa 371 tuotan-

nollista neuvottelua, joihin ottaa osaa 34,000 työläistä ja Leningradissa 204 tuotannollista neuvottelua, joihin ottaa osaa 36,000 työläistä. Niinkään on käytännössä kehittynyt tuotannollisia konferensseja, jotka edustavat useampien yritysten tuotannollisia neuvotteluja. Ja näissä järjestöissä kasvaa puolueen vaikutus. Vaikka emme sunkaan ole asettanut päämääräksemme täyttää näitä järjestöjä kommunisteilla. Päinvastoin pyritään niihin vetämään mahdollisimman laajoja puolueettomia työläisjoukkoja, joita siten lähennetään käytännölliseen sosialismin rakentamistyöhön.

Edelleen kuuluu vapaaehtoisin joukkojärjestöihin, joissa pyritään yksilöllisen jäsenyyden pohjalte, yli 10,000,000 jäsentä. Ja pääjoukon näissäkin muodostavat työläiset. Myöskin niiden välityksellä voi puolue toteuttaa laajojen työläisjoukkojen johtamista. Niinkään kuuluu meillä yksinomaan fyysillisen kulttuurin järjestöihin viimeisten tietojen mukaan n. 2½ milj. jäsentä. Kaikki se osoittaa suuremmoista yhteiskunnallista initsiatiivia.

Erikoisesti on pantava merkille työläisten vapaaehtoiset kulttuuripäällikköyysjärjestöt valistus- ja rakennustyön avustajina ja opastajina maaseudulla. Näihin kuuluu noin miljoona jäsentä, joista 60—70% työläisiä. Nämä prolettaariset järjestöt toimivat puolueemme ohjauksen mukaan ja omaavat suurempien merkityksen neuvostoliitossa sosialistisessa rakennustyössä. Ne antavat työläisille tilaisuuden ilmaista suurtä itsetoimintaa ja aktiivisuutta ja niiden osuus tulee laajentumaan siitä enemmän mitä enemmän ne yhdistävät kulttuuriseen toimintaansa maaseudun taloudellisen järjestymisen avustamisen. Täten kehittyä työläisten osanotto uusien järjestöjen kautta puolueen ja koko Neuvostovalian kulttuuri-, talous- ja järjestämistyöhön, sosialistiseen rakentamistyöhön maaseudulla.

Suuri merkitys on myöskin viime aikoina kiinnitetty työläis-talonpoikais- kirjjeenvaihtajaliikkeeseen. Kirjeenvaihtajain luku on kertomuskaudella kohonnut 48 tuhannesta 220 tuhanteen. Tästä on puolueen jäseniä työläiskirjeenvaihtajien joukossa n. 40% ja maalaikirjeenvaihtajain joukossa n. 26%. Tällä liikkeellä on suuremmoinen merkitys, jonka vaikutus paljon riippuu siitä kuinka hyvin puolue edelleen pystyy siitä ohjaamaan, estämään tämän järjestön byrokratisoitumisen ja kehittämään sen osanottoa kaikinpuoliseen sosialistiseen rakennustyöhön.

Kommunistinen Nuorisoliitto on työläis-talonpoikainen järjestö, jossa kantajoukon muodostaa työläisnuorisio. Nuorisoliitto on ollut ja tulee ole-

maan olemukseltaan prolettaarinen ja kommunistinen. Siihen kuuluu 1,633,000 jäsentä. Sen kasvu on ollut suuremmoinen, mutta ei epänormaalinen, ja puolueen tulee kiinnittää sen ohjaamiseen mitä suurinta huomiota. Kertomuskaudella on teollisuustyöläisten suhde Nuorisoliitossa alentunut 39:stä 36%:iin, mutta samaan aikaan on maaseudun päiväpalkkalaisten luku kohonnut 5:stä 8%:iin, joten prolettaarinen aines yhteensä on 44%, siis pysynyt ennallaan. Talonpoikain luku samalla ajalla on suurentunut 6%:lla, mutta palveluskuntalaisten luku vähentynyt 6%:lla. Kommunistien luku Nuorisoliitossa on kertomuskaudella suurentunut 2½-kertaisesti, mutta siitä huolimatta on kommunistien prosenttimäärä laskenut 11:sta 9%:iin. Niin suuri on ollut jäsenmäärän yleinen nousu.

Naisten delegaattikokouksilla on niinkään varsin huomattava merkitys, erikoisesti talonpoikaisnaisiin nähden, yleisenä joukkotyön muotona. Näemme kuinka delegaattien valitsijain luku kertomuskaudella suureni kaupungeissa 30%, kaikkiaan 1,600,000:n ja maaseudulla 70% eli kaikkiaan 7,800,000:n. Joukkotyön kehittämiseksi työläis- ja talonpoikaisnaisten keskuudessa hyväksyi KK naisten keskuudessa tehtävän työn Keskusosaston esityksestä, että entinen normi, jonka mukaan valittiin yksi delegaatti 20—30 jopa 40 valitsijaa kohti, alennettiin 10:ksi valitsijaksi yhtä delegaattia kohti, ja tämä suurensi delegaattien lukua sekä kaupungeissa että maaseudulla. Tämän ohella ovat naisosastomme kiinnittäneet entistä enemmän huomiota työläisnaisten vetämiseen kaikkinaiseen työhön kaupungeissa ja laajojen keskiväikkaiden talonpoikaisnaisten kiinnittämiseen yhteiskunnalliseen työhön maaseudulla. Naisten osanotossa neuvostojen ja toimeenpanevain komiteain työhön sekä edustajakokouksiin on saavutettu huomattavaa menestystä. Käläneuvostoissa kohosi naisten luku 2:sta 9:n, volostien ispolkomeissa 0,6:sta 7:n ja läänin ispolkomeissa 4:stä 7:n prosenttiin. Näin on naisten osanotto johtaviin neuvostoelimiin huomattavasti suurentunut. Samoin on ammatillisissa elimissä, joissa naisten luku tehdas-työpaikkakomiteoissa on kohonnut 14:stä 16,5%:iin ja ammattiliittojen keskuskomiteoissa 4:stä 15%:iin.

Yhteenvetona edellä esitetystä:

1) Prolettaariset joukkojärjestöt kauttaaltaan elävöityvät, ja tehtävämme on kaikin tavoin avustaa tätä elävöitymistä.

2) Joukkojärjestöjen suuri lukumäärällinen kasvu ei saa siirtää toiselle sijalle kysymystä niiden työn laadusta.

3) Prolettaaristen joukkojärjestöjen (vapaaehtoisten yhdistysten, kultsheffiyhdistysten, tuotannollisten neuvottelujen, työ-

läis- ja kyläkirjeenvaihtajain) työ on jo yhteydessä neuvostaelimien ja ammattiliittojen työn kanssa. Meidän tulee lujiittaa kaikkien proletariaarien joukkojärjestöjen työn yhteyttä neuvostojen työn kanssa, voimistuttaa kaikkien näiden järjestöjen merkitystä joukkojen vetämisessä neuvostolliseen rakennustyöhön, että neuvostojen työ nopeammin elävöityisi ja saisi yhä enemmän joukkoluonteita.

4) Puolueen vaikutus joukkojärjestöihin lujittuu, mutta on välttämätöntä päättävästi taistella kaikkia byrokraattisia taipumuksia vastaan puolueen ohjauksessa joukkojärjestöihin nähden.

5) Puolueeton proletaarinen aktiivi puolueen ympärillä kasvaa. On välttämätöntä, että tämä puolueeton aktiivi laajenee ja laadultaan kohoa. Puolueen on välttämättömästi huolehdittava tämän proletariaanin aktiivin poliittisesta ja sivistyksellisestä kasvatuksesta. Välttämätöntä on, että proletaarinen aktiivi pysyy todellisena puolueen tukena ja reservinä, josta puolue voisi ammentaa uusia voimia lujittakseen vaikutustaan työläisjoukkoihin ja vahvistaakseen koko sosiaalistista rakennustyötä.

2. Puolue ja talonpoikaiston johtaminen.

Suhteessa talonpoikaistoon on puolueella nykyään samat organisatoriset tehtävät kuin työväenluokkaan nähden: 1) kehittää joukkotyötä ja elävöittää vastaavia joukkojärjestöjä maaseudulla, toteuttaen tämän ohella niiden oikeaa poliittista johtamista; 2) voimistuttaa puolueen vaikutusta niihin järjestöihin niin että se todella esiintyisi proletariaanin johdon oikeana läpiviemisenä maaseudulla, ja 3) on maaseudulla välttämätöntä muodostaa puolueen ympärille laaja puolueettoman talonpoikaiston aktiivi, joka olevissa oloissa voi taata puolueen todellisen vaikutuksen ja johdon laajojen talonpoikaistjoukkojen keskuudessa.

Puolue toteuttaa johtoaan talonpoikaistoon vain sellaisten järjestöjen kautta, jotka yhdistävät työläiset ja talonpojat samaan yleiseen systeemiin. Ja sellaisina järjestöinä ovat neuvostot ja kuluttajain osuuskunnat, sillä nämä yhdistävät saman systeemin ympärille työläiset ja talonpojat. Puolue voi toteuttaa johtoaan talonpoikaistjoukkoihin nähden sellaisten järjestöjen kautta, jotka ovat yhteydessä neuvostojen tai joittenkin neuvostojen elimien kanssa, esim.: maatalous osuuskunnat, jotka ovat yhteydessä valtion maatalousluoton ja maaelimien kanssa; talonpoikain avustuskomiteat, jotka ovat yhteydessä Huoltoasiain komissariaatin kanssa; kulttuurijärjestöt maaseudulla, kuten esim. lukutuvat, jotka ovat Kansanvalistuskomissariaatin työn yhteydessä,

Perusjärjestöinä, joiden kautta puolue voi ohjata talonpoikaistoa, ovat osuuskunnat ja neuvostot. Kysymys työstä neuvostoissa on puolueen keskeisin kysymys. Enemmän kuin vuosi sitten esitettiin tunnuslause neuvostojen työn elävöittämisestä. Ja sen toteuttaminen on alkanut. Joukkojen aktiivisuus neuvostojen ja erikoisesti maaseudun neuvostojen työssä on jo havaittavissa. Talonpoikain osanotto neuvostojen vaaleihin kohosi 30%:sta 45%:iin viimeisissä uusintavaaleissa. Samaa havaittiin kaupunkien neuvostojen vaaleissa, vaikka eräissä kaupungeissa ilmeni vielä osanoton supistumistakin.

Puolue on viime aikoina kiinnittänyt suurta huomiota neuvostojen toiminnan elävöittämiseen. Pelko siitä, että neuvostojen työn elävöittäminen vähentäisi puolueen johtoa neuvostojen työssä on osoittautunut aiheettomaksi. Kommunistien prosentti kyläneuvostoissa laskeutui 12:sta 6½:n, volostien (kuntien) toimeenp. komiteoissa 61:stä 44%:iin, mutta se on vain todisteena siitä kuinka suuria puutteellisuksia puolueetyössämme on maaseudulla, erikoisesti neuvostotyön alalla. Kommunistien luvun kohotessa neuvostoissa vuoteen 1923 mennessä samalla aleni talonpoikain osanotto vaaleihin, ja itsestään selvää on että se ei lisännyt puolueen vaikutusta talonpoikaistoon, vaikka tilastollisesti voitiin osoittaa päinvastaista. Kommunistien luvun aleneminen puolueen kyläneuvostoissa ja volostien toimeenp. komiteoissa ei merkitse puolueen johtamisen vähenemistä ja huononemista, kun jatsheikkamme ja neuvostoissa olevat fraktsiamme paremmin pystyvät suorittamaan johtamistehtävänsä. Ja sitäpaitsi olemme viimeisissä vaaleissa havainneet että kommunistien luku jälleen alkaa kohota.

Ujestien toimeenp. komiteoissa on kommunistien luku laskenut 88:sta 73%:n, läänien toimeenp. komiteoissa 90:stä 79%:n, mutta tämä on suoranainen seuraus puolueen pyrkimyksestä suurentaa puolueettomien lukua läänien ja ujestien toimeenp. komiteoissa, eikä merkitse puolueen johdon heikkenemistä, vaan päinvastoin puolueettomien työläisten ja talonpoikain aktiivin lisääntymistä puolueen ja neuvostojen ympärille. Viime aikoina on kysymyksellä puolueettoman talonpoikaistaktiivin hankkimisesta ollut perusmerkitys puolueen vaikutuksen ja ohjauksen vakiinnuttamiseen maaseudulla.

Puolueella on nykyään pätehtävänä ei niin paljon kommunistien luvun lisääminen neuvostoissa kuin puolueettoman talonpoikaistaktiivin lisääminen puolueen ympärille. Sillä laajan talonpoikaistaktiivin avulla me maaseudulla voimme parhaiten lisätä ja voimistuttaa puolueen

johtoa. Tässä mielessä esitettiin tunnustaa neuvostojen elävöittämisestä ja laajojen talonpoikaisjoukkojen vetämisestä neuvostojen työhön.

Puolueettomien talonpoikain vetämisessä neuvostotoimiin on jo saavutettu muutamia menestyksiä, mutta siinä on myöskin vaikeuksia. KK. antoi liittovaltojen Nenvostojen edustajakokouksille ohjeen vetää enemmän puolueettomia talonpoikia liittovaltojen Toimeenpaneivin Keskuskomiteoihin. Ohjeen mukaan tulisi liittovaltojen TPK:ssa olla 30% puolueettomia työläisiä ja talonpoikia. Ja Yleisvenäläisessä TPK:ssa on puolueettomien luku kohonnut 12:sta 20%:iin. Talonpoikia on sekä keskuksessa että paikkakunnilla vedetty vastuunalaiseen työhön Kansankomissariaateissa, osuuskunnissa jne. Mutta tässä esiintyy vielä paljon huonoja puolia. Meillä on nyt ensimmäinen ryhmä vastuunalaiseen työhön vedettyjä talonpoikia, ja sen avulla voimme vetää uusia ryhmiä, vähitellen kehittää heidän toimintakykyään ja taistella byrokraattisia taipumuksia vastaan.

Toteuttaessamme neuvostojen politiikan elävöittämistä on edessämme luokkakerrustumien kasvu maaseudulla. Toisaalta ilmenee kulakkien esiintymisen voimistuminen, pyrkimys kaapata käsiinsä neuvostot, toisaalta meidän puutteellinen toimintamme vähävaraisen väestön järjestämisessä toimimaan oikealla tavalla nykyisissä olosuhteissa. Olemme viitoittaneet ensimmäiset muodot vähäväkisten järjestämiseksi puolueen ympärille olevissa oloissa: erikoiset vähäväkisten kokoukset, ryhmien tai fraktisn n muodostaminen neuvostoissa ja toimeenpanevissa komiteoissa volostien ja kyläneuvostojen piirissä.

Tämän ohella olemme osoittaneet, että vähävaraisten järjestäminen nykyään on niin suoritettava ettei jäisi minkäänlaisia ristiriitaisuuksia köyhäin ja keskivarakkaiden välille. On välttämätöntä järjestää köyhät sellaisilla toimenpiteillä, että puolueen tuki maaseudulla lujittuisi, kävisi mahdolliseksi muodostaa lujempi liitto köyhäin ja keskivarakkaiden kesken kulakkeja, Neuvostovallan vihollisia vastaan maaseudulla. Puolueen tulee päättävästi hylätä sellaiset ilmaisut ettei köyhälistön järjestämisasia vielä ole riittävästi valmisteltu. Huolimatta kommunistien prosenttimäärän vähenemisestä useissa neuvostoissa viime vaaleissa voimme ehdottomasti todeta että puolueen vaikutus maaseudulla on lisääntynyt. Puolueeton talonpoikain aktiivi puolueemme ympärillä on parhaana takeena puolueen johdon lujittumisesta maaseudulla.

Osuustoiminta on talonpoikaisjoukkojen johtamiskysymyksen yhteydessä Leninin ja koko puolueemme käsityk-

sen mukaan peruspylväs tiellä sosialismin maaseudulla. Kahtena viime vuotena on meillä ollut suurenmoinen kasvu sekä kuluttajain osuuskuntiin nähden niin maaseuduilla kuin kaupungeissakin, talonpoikain ja työläisten keskuudessa, että myöskin muihin osuustoimintamuotoihin nähden. Tammik. 1 p:stä 1924 heinäkk. 1 p:n 1925 kasvoi maatalousosuuskuntien jäsenluku 1.740.000:sta likipitään 5.000.000:aan eli melkein kolminkertaiseksi. Ja nämä osuuskunnat yhdistävät köyhiä ja keskivarakkaita, joita varten me osuustoimintaa kehitämme ja joihin nähden osuustoiminnan tulee toteuttaa sosialistista tehtävänsä.

Jos arvostelemme talonpoikia hevosluvun mukaan, ja katsomme köyhiksi ja keskivarakkaita ne joilla on vähemmän kuin kolme hevosta, niin havaitsemme että maatalousosuuskuntien jäseninä on 93% sellaisia, joilla joko ei ole yhtään hevosta tai vain yksi taikka kaksi hevosta. Sama havainto saadaan lehmäluvun mukaan arvosteltaessa: sellaisia, joilla on enintään kaksi lehmää, on maatalousosuuskuntien jäseninä 91%, useamman lehmän omistajia vain 9%, jossa luvussa siis esiintyvät myöskin varakkaammat kulakkiaineokset. Niinikään havaitsemme että köyhemmät ovat vähemmän järjestyneet osuuskuntien ympärille kuin keskivarakkaat. Sellaisista talonpojista, joilla ei ole työkarjaa, on osuuskuntiin liittynyt 18%, kun sen sijaan 3 hevosen omistajista on liittynyt 47%. Mutta jos otamme tarkastettavaksi rikkaimmat, jotka omistavat 4 tai useampia hevosia, niin havaitsemme niiden olevan järjestyneet yhtä vähän kuin köyhätkin. Niinikään on maatalousosuuskuntien valittuina toimitsijoina 91% keskivarakkaita ja köyhiä. Tämä osoittaa osuuskuntien toimivan köyhien ja keskivarakkaitten kehittäjinä ja sosialistiseen rakennustyöhön vetäjinä.

Puolueen vaikutus osuuskuntiin? Jos otamme kaikki eri osuustoimintamuodot niin havaitsemme, että kommunistien prosenttimäärä niiden keskukselmissä on kohonnut 63%:sta 64:aan. Erikoisesti on huomattava että kommunistien prosentti on maatalousosuuskuntien johtavissa elimissä kohonnut 45:stä 57:ään. Koko osuustoimintakoneistossa yleensä on kommunistien luku henkilökunnan keskuudessa noussut 9:stä 12%:n. Alue-, lääni- ja piiriliittojen hallintojen vastuunalaisissa ja johtavissa elimissä on kommunistien luku kohonnut 62:sta 65%:n.

Maatalousosuuskuntien liitoissa on meillä nykyään valittuina työntekijöinä n. 6.000 henkilöä, joista kommunisteja 48%, perusjatsheikoissa 240.000, joista kommunisteja 14%. Nämä osuuskuntaverkon perusjatsheikkain työntekijät muodostavat aktiivisen ryhmän, joka yhä

lujemmin liittyä puolueen ympärille. Näin osuuskunnat toisaalta suorittavat suurta taloudellista tehtäväänsä sosialismin rakentamisessa, kiinnittävät tähän työhön perusjoukoksi köyhät ja keskivarakkaat kerrokset, ja toisaalta kasvattavat uusia joukkoja vallankumouksen tueksi ja puolueemme johdon vaikutuksen piiriin.

Talonpoikain keskinäisen avun komiteat ovat tärkeät järjestöt maaseudulla, omaavat suuren merkityksen paikkakunnilla. Mutta tämä on yksi hyvin monista joukkojärjestöistä, joka ei viime aikoina ole kasvanut, vaan päinvastoin lukumäärältään supistunut. Meillä on liian monta paperilla olevaa keskinäisen avun komiteaa. Nyt on näiden paperikomiteain luku supistunut, mutta tulee edellyttää että nykyisen työn voimistuttamisen ohella köyhäin järjestöissä me osaamme elävöittää myöskin talonpoikain keskinäisen avun komiteain työn omaan uomaamme.

Punaisella armeijalla on suuri merkitys talonpoikain johtamisessa. 72% siitä on talonpoikia, ja me näemme kuinka Punainen armeija on suuremmoinen poliittinen koulu nuorille puolueettomille talonpojille. Sen vaikutus on viime aikoina kasvanut. Kommunistien luku Punaisessa armeijassa on XIII puoluekokouksesta lähtien kohonnut 11:stä 15%:n ja pääläikkökunnassa 19:stä 29%:n. Viimeisen demobilisoinnin edellä antoi puolue sotilaspoliittiselle järjestölle ohjeen, että puna-armeijalaisista on valmistettava toimitsijoita maaseudun eri toimialoja varten.

Parantaakseen puolueen johtoa maaseudulla on KK komentanut yli 3.000 vastuunalaista työntekijää maaseudulle. Mutta kokemus on osoittanut — ja XIV konferenssi sen hyväksyi — että maaseudulle on saatava keskuksista siirretyksi ei vain tilapäisiä, mutta vakinaisia toimitsijoita. On suoritettu työntekijäin mobilisointi maaseutua varten ja jo lähetetty yli 10.000 enemmän tai vähemmän vastuunalaista työntekijää maaseudulle sekä ryhdytty toimiin heidän aineellisten toimeentulomahdollisuuksiensa parantamiseksi. Ja talonpojat ovat ilmaisseet siitä tyytyväisyytensä. Meidän tulee vaatia että paikalliset järjestöt kiinnittävät enemmän huomiota maaseudulle lähetettyjen aineellisen aseman turvaamiseen.

Maaseudulle menneistä 10.000:sta on ainakin 1/3 lähtenyt vapaaehtoisesti avustamaan puoluetta tässä vaikeassa tehtävässä. Ja vapaaehtoinen osanotto tähän tärkeään tehtävään on nyt erikoisen tarpeellinen.

KK suoritti neuvosto puoluekoulujen uudelleen järjestelyn, muutti ne puoluekouluiksi, valmistamaan työläiskommunisteja poliittisen valistustyön te-

kijöiksi maaseudulle. Poliittisen kasvatuksen verkko on vuoteen 1923 verrattuna laajentunut 25-kertaiseksi. Mutta kaikki tämä on vielä vähän. Yleensä on SSSR:n alueella vasta yksi jatsheikka 26 kylää kohti ja yksi kommunisti jokaista 250 18-vuotista asukasta kohti maaseudulla.

Johtopäätökset selostuksen toisesta osasta:

1) Neuvostojen elävöityminen on vasta alkanut. Elävöitymisen tulee kasvaa kaikissa työtekeväin joukkojen perusjärjestöissä maaseudulla. Jos Lenin aikaisemmin, VIII edustajakokouksessa, erikoisesti alleviivasi ettei tule komentaa maaseudulla, niin nykyään on tähän lisättävä vielä yksi tunnuslause: ei pidä käyttää holhousta neuvostoihin ja muihin joukkojärjestöihin nähden maaseudulla, ei ole tarpeen holhous, vaan todella proletarinen, tietoinen puoluejohto maaseudulla.

2) Me olemme alkaneet siirtyä talonpoikaisjoukkojen proletarisen johtamisen uusiin muotoihin. Tästä johtuu tärkein kysymys puolueettomasta talonpoikaisaktiivista. Meille on tarpeen maksoi mitä maksoi edelleen parantaa talonpoikaiston johtamismetodeja, sillä tässä suhteessa on tehtävämme vielä kaukana onnistumisesta.

3) Meidän tulee tunnustaa, että meillä on heikko kohta maaseudulla: se on huono järjestö ja vieläpä taitamattomuus lähteä järjestämään köyhiä ja päiväpalkkalaisia maaseudun nykyisissä oloissa. Tähän työhön on käytävä ilman verukkeita, minkä ohella on selvää että puoluejärjestöjä maaseudulla on vahvistettava, mutta tämä on vähän: maaseudulla tarvitaan koko puolueen, koko proletariaatin apua talonpoikaisjoukkojen johtamisen parantamiseksi.

3. Puolue ja valtioaparaatin johtaminen.

Tällä kysymyksellä on erikoisen suuri merkitys sosialistisen rakennustyömme parantamiselle kokonaisuudessaan. Valtioaparaatin johtamistehtävät sisältyvät 1) puolueen vaikutuksen ja johdon voimistuttamiseen valtioaparaatin johtavissa elimissä ja aparaatin kokoonpanoon nähden yleensä. 2) Yhä enemmän ja enemmän on vedettävä mukaan koko neuvostotyöhön, koko valtion neuvostoaparaattiin työläis- ja talonpoikaisjoukkoja, auttaen työntymään esiin uusia valtioaparaatin aktiivisempia työntekijöitä työläisistä ja talonpojista. Yhteydessä tämän kanssa on kontrollikomiteoille ja TTT:lle annettava suuri merkitys. Sillä kontrollikomiteoiden työ lähentää yhä enemmän valtioaparaattia puolueeseen ja toisaalta laajoihin puolueettomiin työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin.

Kansankomissariaattien johtavissa elimissä kommunistien luku on kohonnut. Kansankomissarien kollegiossa oli aikaisemmin melkein yksinomaan kommunisteja. Kuluneena vuonna sinne ilmestyi muutamia puolueettomia yksilöitä. Trusteissamme ja syndikaateissamme kohosi kertomuskaudella johtavissa elimissä kommunistien luku 66:sta 74%:n. Suurempien yritysten johtajistossa nousi kommunistien luku 80:stä 91%:n. Johtavien kauppaelimien keskuksessa kohosi kommunistien määrä 56:stä 68%:n ja paikallisissa kauppaelimissä 81:stä 91%:n. Pankkien hallinnoissa kohosi kommunistien luku kertomuskaudella 1%:lla. Sen sijaan että aikaisemmin määriteltiin puolueen vaikutuksen lujittaminen valtioaparaattiin niiden johtavissa elimissä toimivain kommunistien lukumäärällä, on tämä määritelmä nykyään riittämätön ja on tähän nykyään lisättävä paljon tärkeämpänä tekijänä valtioaparaatin työntekijäin laatu ja niille välttämättömän tiedon kasvu. Meillä kasvaa johtavain kommunistien ja työntekijäin joukko monilukuisissa oppilaitoksissamme opiskelijoista. Näiden keskuudesta ja käytännöllisessä työssä kokemusta saavuttaneiden keskuudesta kasvaa ammattitaitoisempia puoluevoimia kaikkien neuvostotyön aparaattien johtoon. Ja me lle on tärkeää mitä perinpohjaisimmin parantaa koko valtioaparaattimme työn laatua.

Koko valtioaparaattimme palveluskunnan luku on kertomuskaudella kohonnut 10%:lla, ja on se nyt 1,850,000. Kansankomissariaattien koneistoissa on palveluskunnassa kommunistien luku kohonnut likipitään kaksi ja puolikertaiseksi. Ja samantapainen on suhde muissakin neuvostoelimissä. Mutta jos meillä suurenee kommunistien luku valtioelimissä, niin se merkitsee että kommunisteille asetetaan paljon suurempi vastuu näiden elimien työstä, ja kommunistien tulee paljon ankarammin suhtautua kommunistisiin velvollisuuksiinsa valtioaparaatissa sekä kaikkeen työhön valtioelimissä.

Jos otamme huomioon valitsijain prosenttimäärän kasvamisen neuvostojen uusintavaaleissa, jos lisäämme tähän työn kehittymisen neuvostojen sektioissa, työläisten aktiivisen osanoton ja aktiivisten yhteiskunnallisten toimitsijain kasvamisen talonpoikain perusjoukosta kaikessa neuvostoelimiemme ja osuuskuntiemme työssä, ja kiinnitämme erikoisesti huomiota uusien hallinto- ja talousmiesten esilletyöntymiseen työläisjoukoista tuotannollisten neuvottelujen kautta paikallisista ja keskusammattiliitoista, niin tästä näemme että työläisten ja talonpoikain osanotto sosialismin rakennustyöhön on kasvanut ja kasvaa edelleen.

Kuinka työläisten osanotto valtiolliseen työhön kasvaa, näkyy siitäkin että 4/5 osaa leniniläisessä kutsunnassa puolueeseemme vedetyistä on kiinnitetty käytännölliseen puolue—ammattilliseen.—neuvostolliseen—ja osuustoimintatyöhön. Leningradista ja Moskovasta julkaistut tiedot kuvaavat kuinka työläisten aktiivisuus on huomattavasti kasvanut. Niinpä Leningradin Lääninkomitean selostuksesta näkyy, että Leningradissa on nykyään vedetty erillaiseen yhteiskunnalliseen käytännölliseen työhön 126.000 työläistä, joista 44% eli 55.000 on puolueettomia työläisiä. Nimenomaan osoittavat Leningradin työläiset suuremmoista yhteiskunnallista aloitteellisuutta ja aktiivisuutta. Ja samaa voidaan sanoa myöskin Moskovän työläisistä. Tiedot 133 eriluontoisesta jatsheikasta Moskovän läänissä toteavat, että 14.500 niiden jäsenistä eli 80% ottaa osaa yhteentai toiseen käytännölliseen puolue, neuvosto, osuustoiminta—tai ammattiliittojen työhön.

Olemme tulleet ei ainoastaan neuvostojen ja proletariaaristen joukkojärjestöjen työn elävöittämiskauteen, mutta asteettaiseen neuvostodemokratian kehittämistyöhön. Tämä työläisten demokratia ei tietenkään ole porvarillisen ja pikkuporvarillisen valheellisen demokratian tapaista, joka ei turvaa todellista järjestyneisyyttä, joukkojen kulttuurin kehitystä ja joukkojen perusteellista osanottoa kaikkeen yhteiskunnalliseen työhön. Me tiedämme että neuvostodemokratian kehitys ei riipu Neuvostovaltion tai puolueen hyvästä tahdosta,—se riippuu työtätekevään aineellisista elämänehdosta, työtätekevään joukkojen tietoisuuden kasvusta, se riippuu myöskin—siinä on meidän politiikkamme—mahdollisuudesta turvata näiden joukkojen proletariaarinen s. o. puoluejohto. Näin me tiedämme kuinka suuret vaikeudet meillä vielä on proletariaarijoukkojen aktiivisuuden ja neuvostodemokratian kehittämisessä.

Tehdäkseen paremmin havaittavaksi saavutusten tulokset tähän mennessä esitti тов. Molotov otteita Leninin kirjoituksista. Lokakuun vallankumouksen edellä kirjoitti тов. Lenin broshyyrissään „Voivatko bolshevikit pitää vallan käsisään?“ kysymyksestä kuinka työläiset tulevat hallitsemaan neuvostovaltiota:

«Proletariaatti ei voi, sanotaan meille, panna käyntiin valtioaparaattia.

Vuoden 1905 vallankumouksen jälkeen hallitsi Venäjää 130.000 tilanomistajaa, hallitsivat loppumattoman väkivallan avulla 150 miljoonaa ihmistä, heitä rajattomasti pilkkaamalla, pakottaen suuremman enemmistön pakkotyöhön ja puolinalkaiseen olotilaan.

Ja Venäjää muka ei voi hallita 240.000 bolshevikipuolueen jäsentä köyhyäin etujen mukaisesti rikkaita vastaan».

Seuraavassa näkyy kuinka Lenin kirjoitti puolitoista vuotta Lokakuun vallankumouksen jälkeen. VIII puoluekokouksessa maalisk. 18 p:nä 1918 sanoi Lenin:

«Työläiskerros, joka asiallisesti on hallinnut Venäjää tämän vuoden ja johtanut koko politiikkaa—tämä kerros Venäjällä on epäilyttävän ohut. Tästä me olemme olleet vakuutettuja, tämän olemme itsesämme tunteneet. Jos jolloinkin historioitsija tulee kokoamaan tietoja siitä mitkä ryhmät hallitsivat nämä 18 kuukautta, mitkä sadat, tuhannet henkilöt kantoivat niskoillaan koko tämän työn, kantoivat maan epäilyttävän raskaan hallintotaakan, niin kukaan ei usko että tämä oli voitu suorittaa semmoisilla lukumääriltään mitättömillä voimilla».

Ja edelleen Lenin asettaa esille tehtävän; „vedettävä neuvostotyöhön työläisiä ja talonpoikia, jotka ovat keskikasolla tai vaikkapa tämän tason alapuolellakin“. Oli kulunut 4 vuotta Neuvostovallan muodostumisesta, kun Lenin uudelleen koskettelee samaa kysymystä: kuka hallitsee valtiotamme? Elokuussa 1921 artikkelissaan „Uudet ajat, vanhat virheet uudessa valossa“ Lenin sanoo:

„Sotilas ja valtioaparaatin muodostaminen, joka kykeni voittoisasti kestäämään 1917—21 vuosien koettelemukset, oli suuri työ, joka valtasi, imi itseensä, ammensi tyhjäksi realiset (ei suurta ääntä pitävät) „työväenluokan voimat“.

Ja meidän on tunnustettava, että sen jälkeen kun Lenin kirjoitti edellä esitetty sanansa, on uusia voimia hitaasti virrannut työväenluokasta kaikille neuvostorakennustyön aloille. Mutta tämä kausi on jo ohi. On tullut uusi kausi, paljon enemmän aktiivisuutta, paljon enemmän laajojen työläisjoukkojen osanottoa; nyt meillä jo on paljon suurempi talonpoikaissjoukkojen osanotto kaikkeen neuvostolliseen s. o. sosialistiseen rakennustyöhön, ja se on myöskin oikeata, todellista työtätekevään demokratian, työväenluokan demokratian, proletaarisen demokratian kehitystä Neuvostomaassamme.

Nyt meidän tulee vielä sitkeästi pitää kiinni tehtävistämme, valtioaparaatin parantamisesta, taistelusta sen byrokraattisia jätteitä vastaan.

Tästä selostuksen viimeosasta johtuu kaksi perusjohtopäätöstä:

1. Työläis- ja talonpoikaissjoukot kiinnyvät yhä enemmän neuvostolliseen rakennustyöhön, ja meidän tehtävämme on kulkea työläisten etunenässä sosialistisessa rakennustyössä, taistelussa byrokratismia vastaan valtioaparaatissa, taistelussa kaikkia vielä suuremmissa puutteellisuuksia vastaan neuvostoeilimissä jne.

2. On välttämätöntä parantaa valtioaparaatin työntekijäin laatua ja suurentaa

kaikkien kommunistien vastuunalaisuuden tajuntaa valtioaparaatin työssä. Tätä ei meillä vielä ole riittävästi. Tarvitaan todella kommunistista osanottoa valtioaparaatin työhön, ja tästä johtopäätös: puolueen osuutta valtioaparaatissa on lujitettava. Tämä osuus ei heikenny, se lujittuu, mutta meidän täytyy edelleen toteuttaa puolueen vaikutuksen ja johdon lujittamistehtävää, sillä me olemme nyt todellisessa sosialistisen rakennustyön kaudessa.

4. Puolue ja puolueen sisäinen johto.

Peruskysymyksinä tässä on: puolueen kasvu ja sen kasvun säännösteleminen; kysymys puolueen kantajoukosta ja puolueaparaatista; kysymys puoluekasvatus-työn kohottamisesta ja puolueen sisäisen demokratian kehittämisestä.

Ennen kaikkea on pantava merkille, että puolueeseemme marrask. 1 p:nä kuului 1.025.000 kommunistia. Ensi kerran päättää edustajakokouksemme nyt yli miljoonan kommunistin nimessä. Tähän asti se on päättänyt enintään 620.000 kommunistin nimessä.

Marraskuulla oli puolueemme jäsenistä työläisiä 57 4/10%, talonpoikia 25/10% ja palveluskuntalaisia 17 6/10%. Työläisten määrä siis on n. 3/5 koko puolueen jäsenmäärästä.

Korkeimmillaan oli työläisten prosentti puolueessa välittömästi leniniläisen kutsunnan jälkeen, saavuttaen 60/10%. Vallankumouksen ensimmäisinä vuosina työläisten prosentti hiukan aleni, mutta v. 1922 uudelleen kohosi. Viime aikana on puolueen kasvaminen ollut niin nopea, että meillä heinäkuulla oli 36 järjestöä, joissa kandidaattien luku kohosi varsin naisten jäsenten määrää suuremmaksi. Siksi on edessämme tehtävä kandidaattien puolueeseen ottamisen jouduttamisesta.

Puolueen kokoonpanon säännöstelyyn nähden on varovasti suhtauduttava palveluskuntalaisten puolueeseen ottamiseen, noudattaen lujasti XIII puoluekokouksen määritelmiä. Talonpoikaistoon nähden ei puolueeseen ottamisessa ole epäselvästi suhtauduttava, milloin talonpojan nimen varjolla ei puolueeseen tunkeudu erilaisia aineksia. Talonpoikia virtaa vielä hyvin riittämättömästi puoluejärjestöihin. Niinpä on esim. Leningradin läänissä 8 kuukauden aikana, tammikuusta syyskuuhun, viety kandidaateista puolueen jäseneksi vain 9 maataviljelevää talonpoikaa. On huomaavaisesti meneteltävä talonpoikia puolueeseen otettaessa, kussakin tapauksessa suoritettava oikea tarkistus erikseen jokaiseen nähden. Työläisiä on vedettävä yhä suurempi ja suurempi osa puolueeseen: tätä tehtävää ei ole heikennettävä, vaan voimistettava. Tässä suhteessa on voimassa XIII puoluekokouksen määri-

telmä, jota emme vielä ole täyttänyt, että puolueeseen on vedettävä työläisiä työpenkin äärestä niin että vähintään puolet jäsenistä olisi tuotantotyössä työskenteleviä. Kandidaatteihin nähden on tilanne nyt sellainen, että 45% kandidaateista on työpenkkien äärestä, puolueen jäseniin nähden on tämä prosentti vain 31. Työpenkkien ääressä toimivia sekä jäseniä että kandidaatteja on puolueessa yht. 38%.

On huomautettava virheistä, joita tässä kysymyksessä viime aikana on tehty. Ei ole yrittänyt puolustaa selvää virhettä, jonka tot. Sarkis on tehnyt esittäessään, että puolueeseen on XV edustajakokoukseen mennessä vedettävä 90% teollisuus-työläisiä työpenkin äärestä. Ei myöskään ole sekoitettava toisiinsa työläisiä, jotka työskentelevät työpenkkien ääressä tuotannollisessa työssä, niihin työläisiin, jotka työskentelevät valtio- ja osuustoiminta aparaatissame, ammattiliittojen ja puolueen elimissä. Yleinen työläisten määrä puolueessamme on 58%, mutta työpenkkien ääressä tuotannollisessa työssä työskentelevien määrä 38—40%. Meillä on nyt puolueessa työläisiä työpenkkien äärestä n. 400.000. Ja jos otetaan lukuun nekin työläiset, jotka eivät nyt työskentele työpenkkien ääressä, on työläisiä puolueessa yleensä n. 600.000. Se merkitsee, että vaikka kaikkien muitten kuin työläisten puolueeseen ottaminen kokonaan lakkautetaan, niin XV puoluekokoukseen mennessä on puolueen jäsenmäärä nostettava 6.000.000 ennen kuin puolueeseen voidaan saada 90% työläisiä.

Puolueeseen ottamisessa on edelleenkin noudatettava XIII puoluekokouksen asettamaa linjaa.

Puolueen johtavana ryhmänä meillä on XIII edustajakokouksesta alkaen laajennettu puolueen KK ja KKK sekä 25—30% laajennetut ujestien ja läänien puoluekomiteat. Mutta jos muodostaisimme lääninkomiteat 200—300 jäsenestä niin tosiasiallisesti silloin kävisi niin, että johto siirtäisi joko suppeammalle tai laajemmalle ryhmälle läänin byroon tai presidiumin jäsenistä. Ja se ei olisi oikein.

Jatsheikkojen byroiden jäsenlukua on korotettu 30—50%. Sitäpaitsi on joukkojen keskuudessa puoluettyötä tekeväin lukua yleensä suurennettu. Meillä on n. s. agit-proporganisaattorit jatsheikkojen agitatsioni-propagandatyötä varten, meillä on ryhmäorganisaattoreja organisatsiiontyötä varten työläisjoukkojen keskuudessa. Näin huolehditaan yhteydestä puolueen ja koko työläisjoukon välillä, ja etumaisten järjestöjen kokemukset ovat osoittaneet tämän oikeaksi, joten sitä suuntaa on jatkettava ja työtä kehitettävä.

Naisten luku puolueen johtavassa ryhmässä on kohonnut: ujestikomiteoissa

6—12%:n ja lääninkomiteoissa 4—6%:n. Tämä ei kuitenkaan vielä ole riittävä.

Sen sijaan että naisten luku puolueessa on 12%, on se Nuorisoliitossa 18%, ja pioneerijärjestössä 41%. Se puhuu sen puolesta, että naisten luku puolueessakin tulee vastaisuudessa nousemaan.

Vanhempaan jäsenryhmään kuuluvien luku n jatsheikkojen byroissa vähentynyt huomattavasti. Nuorempien astuessa tilalle: samaa on pienemmässä määrin havaittavissa ujestikomiteoihin nähden, mutta lääninkomiteain sihteerien joukossa on ennen lokakuuta puolueeseen kuuluneitten luku kohonnut 87—89%:n.

Työläisten luku puolueen agitatsiiontyön alalla, johon aikaisemmin oli vaikea saada sosiaaliselta asemaltaan työläisiä, on viime aikana suurentunut. Samoin on jatsheikkojen sihteereihin nähden työläisainesten prosentti kohonnut 37—47%:n. Keskuskomiteassa meillä on nykyään 53% työläisainesta ja Keskus-Kontrolli-Komiteassa 71%.

Työntekijäin luku puolueaparaatissa oli XIII puoluekokouksen edellä yksi jokaista 22 kommunistia kohti ja nyt on yksi jokaista 40 kommunistia kohti. Puolueen etu vaatii että kokenutta puoluettyöntekijäin ryhmää edelleenkin lujitetaan. Rinnan sen kanssa on huolehdittava uusien johtajavaimien kasvattamisesta etupäässä työläisryhmään kuuluvista puolueen jäsenistä, ja edelleen kiinnitettävä suurta huomiota koko puolueen kasvattamiselle bolshevististen traditioiden hengessä.

Poliittisen valistuksen alalla on työläiskeskuksissa klubit ja maaseudulla lukutuvat saatettu valistustyön keskuksiksi. Klubien luku on maaliskuusta 1923 tammikuuhun 1925 kohonnut 2.500:sta 3.400: n: niitten jäsenenä on n. 900.000 työläistä ja palveluskuntalaista. Lukutupien määrä maaseudulla on kohonnut 21.500: n: joista 3/5 pidetään yllä paikallisilla varoilla. Lukutuvilla on suuri merkitys, sitä suurempi mitä paremmin työ niissä on järjestetty. Myöskin elävät kuvat ja radio näyttelevät meillä jo suurta osaa valistustyössä.

Puoluevalistustyön alalla on merkittävä poliittisen tietoisuuden koulujaa huomattava lisääntyminen. Osanotto politikouluihin on 4 kertaa suurempi kuin v. 1923/24, ja maaseudulla on osanotto tänä vuonna v. 1923/24 verrattuna kasvanut 25-kertaiseksi. Satoja tuhansia työläisiä ja talonpoikia, mukana suuri määrä puolueettomia, opiskelee näissä kouluissa. Rinnan tämän kanssa kehittyä meillä myöskin leninismiin ja marxismiin piirejä, joiden toiminnassa kuitenkin on puutteellisuksia, etupäässä johtajavaimiin nähden.

Sanomalehtien painosmäärä on kertomuskaudella kohonnut 87%:lla. Edellisen puoluekokouksen aikana oli

sanomalehtien painosmäärä 10 jokaista 29 työläistä kohti, nyt 10 jokaista 27 työläistä kohti. Maaseutuun nähden oli sanomalehtien painosmäärä vuosi sitten yksi kutakin 40 taloutta kohti, nyt yksi 13 taloutta kohti. Talonpoikaissanomalehtien painos on lisääntynyt $2\frac{1}{2}$ —kertaisesti, kansallisuuksien sanomalehtien painos 2—kertaisesti. Kirjatutanto on yleensä kohonnut 66%:lla. Mutta tämä ei suinkaan ole tarpeeksi. Työtä tällä alalla on yhä parannettava. Paljon puutteellisuuksia on korjattava ja johtoa parannettava. 38% vastuunalaisista työntekijöistä tällä alalla on toisista puolueista siirtyneitä, ja kansallisten vastuunalaisien työntekijöiden joukossa ei ole ennen vuotta 1918 puolueeseen liittyneitä.

Lenin kirjallisuuden määrä on lisääntynyt 13—kertaiseksi. Ja sillä on suuri merkitys poliittisen tietoisuuden kohottamiselle puolueessa ja koko työväenluokassa. Tällä hetkellä on alleviivattava välttämättömyyttä kommunismin ensimmäisten teoreetikkojen Marxin ja Engelsin teosten valmistamisesta puolueen käytettäväksi.

Kertomuskaudella on täytynyt suorittaa suuremmoista työtä taistelussa leninismistä poikkeamisia vastaan. Ja näyttää että se tähän asti on saatu menestyksellä suoritetuksi. Meidän tulee päästä siihen ettei olisi yksityisiä poikkeamia ja erikoisesti ettei esiintyisi jokapäiväisiä poikkeamia sanomalehdissämme, agitatsioni- ja propagandatyössämme. Muutamatoivot taas näkevät leninismistä poikkeamia kaikissa virheissä, näkevät ei yksittäin mutta kymmenittäin; sellaiset toivot omaavat jo taipumuksen 'taipumuksiin', sekottavat kysymyksiä, jotka puolueelle ovat periaatteellisesta merkityksestä, omilla tyhjänpäiväisyyksillään.

Tosiasiat osoittavat kuinka suuri merkitys on puolueen jäsenjoukkojen aktiivisuuden lisääntymisellä. Sitä osoittaa myöskin asiain käsittely viimeisissä puoluekonferensseissa. Totta kyllä että muutamätääninkomiteat sitoivat tätä oman tahtonsa alaiseksi, esittivät konferenssille valmiin vahvistamansa luettelon uusista lääninkomitean jäsenistä. Mutta tokkohan tällainen on oikea vastaus puolueen jäsenjoukkojen aktiivisuuden kasvuun ja oikeata puolueen sisäisen demokratian kehittämistä?

Viime vuonna on KK käsitellyt joukon paikallisten järjestöjen toimintaa koskevia kysymyksiä. Niiden tarkastus on osoittanut puutteellista kysymysten käsittelyä, ylimalkaista 'tiedoksi' tai 'ohjeeksi' merkintää tapahtuneen, jopa pyrkimystä paikallisten intressien asettamisesta vastakkain KK:n päätöksille. Paikallisten järjestöjen tulee saattaa puolueen jäsenjoukot tietoisiksi puolueen keskuselinten päätöksistä,

tehdä ymmärrettäväksi niihin sisältyvä ajatus. Poikkeamiset tästä on katsottava puolueelle vastakkaisiksi pyrkimyksiksi.

Aktiivisuuden kasvusta on johtunut puolueen jäsenjoukkojen kriittisempi suhtautuminen omiin elimiinsä ja johtavan ryhmän kasvusta johtuu sen kollektiivisen osanoton kasvaminen koko johtavaan työhön. Ja tähän sisältyy puolueen sisäinen demokratia. Se esiintyy nyt koko puolueen edessä tärkeänä, kaiken työmme perustehtävänä. Tämän yhteydessä KK piti välttämättömänä vielä puoluekokouksen edellä kääntäjä puolueen puoleen kehoituksella päättävästi kehittämään puolueen sisäistä demokratiaa, että puolueen johtavat elimet kulkisivat joukkojärjestöjen elävöittämisen edellä. Meidän tulee sitoa työmme työväen järjestöjen elävöittämiseen, talonpoikaisjoukkojen johtamisen parantamiseen, puolueen elävöittämiseen,—meidän tulee sitoa näihin tehtäviin puolueen sisäisen demokratian kehittämisen kanssa kollektiivinen puolueen johtaminen kokonaisuudessaan ja sen erikoisten puoluejärjestöjen johtaminen.

Esiityksestä puolueen johtamiskysymyksessä seuraavat johtopäätökset:

1. Puolue kasvaa. Sen kasvun säännösteleminen on riittämätön. On voimistutettava huomiota työläisten puolueeseen vutemiseen, kiinnittäen puolueeseen yhä suuremman ja suuremman osan työläisistä.

2. Tulee voimistuttaa huomiota puolueen kantaryhmään entiseen tapaan lujittaen erikoisesti työläisjohtajien puoluevarmuutta, ja tämän yhteydessä rohkeasti vetää esille johtavaan työhön uusia puoluejäsenryhmiä.

3. Puoluevalistustyö kulkee eteenpäin, puutteellisuudet tällä alalla ovat ennen kaikkea laadullisia. Tulee kohottaa korkeammalle sen aatteellista leniniläistä sisältöä, sen teoreettista varmuutta.

4. Kollektiivisen johtamisen merkitys kasvaa. Sen edeltäjänä kasvaa puolueen sisäinen demokratia. On päättävästi kuljettava edelleen puolueen sisäiseen demokratiaan.

Jos nämä johtopäätökset tulevat perusjohtopäätöksiksi koko puolueessa, jos puolue tulee tähän suuntaan kehittämään työtänsä, niin se kulkee menestystensä kehittämiseen, se tulee olemaan aikamme sosialistisen rakennustyön todellisena johtajana. Minkä kysymyksen vedämmekin esille nykyaikaisessa puolue työssämme, niin jokainen kysymys, jos se koskee neuvostovaltion elämää, jos se koskettaa työtä työläis- ja talonpoikaisjoukkojen keskuudessa,—aina se on yksi yleisen sosialistisen rakennustyön kysymyksistä. kysymys siitä tai tuosta osasta sosialistista rakennustyötä. Näin on ymmärretty sen työn peruslinja, jota puolue kertomusvuonna on suorittanut. Tämän vuoksi

puolueen edessä voi nykyään olla kolme perustunnusta: suunta joukkojärjestöjen elävöittämiseen, huomion kiinnittäminen koko puolueen laadulliseen ja aatteelliseen sisältöön ja suunta puolueen sisäiseen demokratiaan. Tähän olemme tulleet tehtäviemme kehityksen tietä, kokoamalla

viimeisten vuosien kokemukset. Vaikeuksista huolimatta menemme eteenpäin. Me työskentelemme suuressa sosialismin rakennustyössä. Tämä työ meidän tulee toteuttaa leniniläisen puolueen lujalla johdolla.

Tov. Sinovjevin apuselostus Keskuskomitean toimintakertomukseen NKP:n XIV:ssä puoluekokouksessa (Lyhennetty).

Selostuksensa tov. Sinovjev alkaa lausumalla valittelunsa siitä, että erimielisyydet ovat liian myöhään joutuneet yleisen käsittelyn alaisiksi. «Se ei tietystikään merkitse sitä — lausuu tov. Sinovjev — ettemmekö löytäisi niille ratkaisua; kyllä me ne ratkaisemme ja menemme eteenpäin jatkaen puolueemme suurta tehtävää. Mutta puoluekokoukselle ja koko puolueelle olisi ollut parempi, jos erimielisyydet, jotka bolshevikkien ydinjoukon keskuudessa ovat olleet havaittavissa jo noin puolitoista vuotta olisi ajoissa esitetty asianomaisessa muodossa. Kaikki muistavat, että Leninin tärkeimpiä poliittisia neuvoja on seuraava:

«Tietysti meidän neuvostotasavaltasamme yhteiskuntarakenne perustuu kahden luokan, työläisten ja talonpoikain — ja sen lisäksi nyt visseillä ehdoilla «nepmannienkin» so. porvariston - työkuoppaanuuteen. Jos vakavia luokkaerimielisyyksiä näiden kahden luokan välillä syntyy, niin hajoaminen käy kiertämättömäksi, mutta meidän yhteiskuntarakenteessamme ei välttämättämitä pille tuollaisen hajoamisen perusteita» (Lenin).

Näistä sanoista muistuttamalla en suinkaan tahdo sanoa, ettäkö tuollainen vaara meitä välittömästi uhkasi. Kaukana siitä. Mutta me olemmekin bolshevistinen puolue nähdäksemme-tuon vaaran jo tendenssissa, kehityssuunnassa, tarkistaaksemme tiemme kymmenen kertaa, jottei tuollaista kärjistymistä pääsisi syntymään silloin kuin vaara sellaiseen kävisi aktueelliksi.

Tilanteen maassa voi luonnehtia seuraavasti:

Ensiksi: uuden talouspolitiikan viisivuotiskausi alkaa olla päättymässä ja me olemme kokonaan siirtyneet rakentamistyön asteelle. Arvelen, että tässä tapauksessa uskaltaa käyttää ylväämpäinkin sanontaa: olemme tulleet suuren rakentamistyön asteelle. Se ei ole liiotte-

lua. Se ei kuulosta fraasilta. Tosiaan hartiavoimin olemme käyneet taloudelliseen ja sivistykselliseen rakennustyöhön ja kun tulevaisuudessa kirjoitetaan vallankumouksemme historiaa nimitetään tätä astetta varmaan suuren rakennustyön ajaksi.

Toiseksi: nämä viisi vuotta ovat osoittaneet, että tie nepin kautta sosialismiin on ainoa oikea. Kaikki sellaiset tulokset, että meillä muka olisi joitain epäilyksiä itse neppiin nähden, itse kulke- maamme tiehen nähden ovat ehdottomasti vailla kaikkea pohjaa. Nepin kautta, ei muulla tavoin», tuon Leninin lauseen paikkansapitävyyden ovat nämä viisi ratkaisevaa vuotta osoittaneet.

Kolmanneksi on eittämätöntä, että me rakennamme sosialismia. Väittelemme vain siitä voidaanko täydellisesti luoda sosialismi ja varmentaa sosialistinen järjestelmä yhdessä maassa, maassa joka ei ole Amerikka, vaan meidän talonpoikaismamme. Emme väittele siitä, etteikö sosialismin rakentaminen yhdessä maassa olisi mahdollista: Neuvostoliitossa on proletariaattia siihen riittävästi, taloudelliset edellytykset on, yleispoliittiset olosuhteet ovat täysin suotuisat sosialismin menestykselliselle rakentamiselle, kansainvälinen työväenluokka tukee meitä ja sosialistinen rakennustyömme täydellistyy lopullisesti kansainvälisessä mitassa.

Neljänneksi on selvää, että rakennamme ja meidän täytyy rakentaa sosialismia kiinteässä liitossa talonpoikaiston perusjoukon, maaseutuväestön valtaavan enemmistön, koko keskivarakkaiden joukon kanssa.

Viidenneksi luonnehtii nykyistä aikaa se tavaton aktiivisuuden herääminen, joka on havaittavissa varsinkin proletariaatin ja yleensä työätekevään keskuudessa.

Mitkä sitten ovat suurimmat vaikeutemme? Niitä on mielestäni kolme.

Ensimmäinen vaikeus: maajilmanvallankumouksen lykkäytyminen. Kapitalismin osittainen vakaantumiskausi tuo mukanaan meille mitä moninaisimpia vaikeuksia.

Toinen vaikeus on kaikille tuttu: sosialismin rakentaminen takapajuisessa talonpoikaissaassa.

Kolmas vaikeus: puolueemme kollektiivisen johdon luominen Leninin kuoleman jälkeen. Nyt vasta se mielestäni ilmenee täysin selvästi. Se ei ole mikään vähäarvoinen vaikeus, sillä puolueen johtaminen merkitsee samalla valtion johtamista. Se ei ole ainoastaan organisatiokysymys, vaan mitä tärkein poliittinen problemi.

Yksityisten tovereiden horjahtelut ja virheet ovat luonnollisia ja vississä määrin kiertämättömiä. Ei vain saa niitä peitellä silloin kun on jostain vakavasta kysymys, vaan on korjattava ne ajoissa. Se että virheitä ja horjahteluja ei voida välttää, johtuu monimutkaisista taloudellisista olosuhteistamme, kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen viipymisestä ja siitä, että olemme ainoa puolue maassa.

Jos kapitalismin vakaantuminen jatkuu lähi vuosina ja jos diktatuuri kehittyi suhteellisen rauhallisissa olosuhteissa niin on selvää, että jonkinlainen «stabilisatio-mieliala» voittaa jalansijaa. Sillä on se hyvä puoli, että tällöin voimme painua kaksin käsin taloudelliseen rakennustyöhön. Mutta toisaalta tuollainen mieliala tuo myös vissejä vaaroja ja synnyttää joskus tosiaan likvidaattorisja ja rämettäviä prosesseja.

Lenin lausui 11. ssä puoluekokouksessa v. 1922: „Nyt ei meidän kimppuumme hyökätä ase kourassa, mutta silti taistelu kapitalistista yhteiskuntaa vastaan on käynyt 100 kertaa katkerammaksi ja vaarallisemmaksi sentähden, että emme aina selvästi näe missä on vihollisemme, kuka on ystävämme.“ Jos tuo lause oli paikallaan v. 1922, niin sitäkin suurempi kantavuus sillä on mielestäni v. 1925. Me säilytämme diktatuurin, mutta samalla meidän täytyy osata parantaa sen muotoja kohohtaaksemme yhä laajempia kansankeroiksi vetäen niitä proletaariseen valtioon ja auttaen kasvamaan meidän hengesämme. Tuo suhteellisen rauhallinen kehitysprosessi suo meille mahdollisuuden tosiaan alkaa sosialistinen rakennustyö, mutta se tuo mukanaan myös vissejä vaaroja, joita ei heti näe paljaalla silmällä.

Valtiokapitalismista. Siirryn koskettelemaan erimielisyyksiemme eri kohtia. Ikäänkuin odottamatta virisi viime päivinä keskuudessamme väittely valtiokapitalismista. Ei yhdessäkään puoluekonferenssissa ole kysymystä käsitelty, ei yhdessäkään puoluekonferenssissa ole

ollut puhetta siitä, mikä tässä kysymyksessä on «likvidaattoriutta» tms. Olen sitä mieltä, että tässäkin niin «akateemiselta» näyttävässä väittelyssä itse asiassa piilee jotakin poliittisesti sangen tärkeää. Monasti ennenkin on niin ollut. Väittelimme ammattiliitoista, niiden kytkemisestä valtioon ja osoittautui, että itse asiassa väittelimme nepistä, väittelimme siitä, minkälaisen keskinäisten suhteiden pitää vallita proletariaatin ja talonpoikalston välillä.

Tarttuakseni härkää sarvista on välttämätöntä mielestäni ennen kaikkea vastata niille, jotka yrittävät esittää asian niin kuin ei meillä muka minkäänlaista valtiokapitalismia, tuskin yleensä minkäänlaista kapitalismia olisi olemassakaan. Minusta tuntuu kuin yrittäisivät eräät toverit nyt tosiaan julistaa nepin sosialismiksi. Se on nepin ja kapitalismin ihannoimista. On eittämätöntä, että nep on tie sosialismiin, mutta yhtä eittämätöntä on se, että nep ei ole sosialismia. Tässä väittelyssä ei suinkaan ole kysymys „termeistä“, vaan maamme talousrakenteen arvioinnista.

Jokaiselle meistä on sattunut, että olemme olleet yhdessä tai toisessa kysymyksessä Leninin kanssa eri mieltä ja aina olemme silloin olleet väärässä ja saaneet siipeemme. Nyt on tov. Buharinille valtiokapitalismikysymyksessä käynyt niin. Hän esittää mielipiteitä, joita vastaan Lenin aikoinaan taisteli mitä päättävimmän. Kysymyksessä valtiokapitalismista ei mielestäni ole minkäänlaista aihetta „parantaa“ tai „paikata“ Leniniä.

Mikä kysymyksessä valtiokapitalismista on riidatonta? Se, minkä Lenin jo aikoinaan osoitti, että maassamme on olemassa viisi taloudellista muotoa: patriarkallinen talous, pien-tavaratalous, yksityistalous, valtiokapitalistinen talous ja sosialistinen talous.

Toiseksi on riidatonta se, että valtion teollisuus on talouslaitosten sosialistinen tyyppi. Että siitä ei seuraa, että niissä vallitsisi jo täysi sosialismi, siitä myöhemmin.

Mikä vielä on riidatonta? Se että konsessiot ja tuotannon vuokralleanto ovat selvimpiä esimerkkejä valtiokapitalismista.

Mikä sitten on riidanalaista, tai koetetaan sellaiseksi nyt tehdä? Se etteikö valtiokapitalismiin sisältyisi muuta kuin vuokraus ja konsessiot. Se on kestävätkö kanta. Se on leninismin revisisioimista, nepin ihannoimista. Unohdetaan sellaiset „pikku jutut“ kuin kaupan vapaus, kapitalismin kasvu talonpoikaisen yksityistalouden pohjalla. Tietystikään ei valtiokapitalismin ja sosialismin välillä ole mitään kiinan muuria. Lenin sanoo eräässä kohdassa, että valtiokapitalismi „on kolme neljäsosaa sosialismia“.

Koska muutamat koettavat antaa asialle sen leiman, että muka minä vasta hiljattain olen tehnyt sen keskinnön, että luonteenomaisinta taloudessamme on valtiokapitalismi ja ettei Lenin ole koskaan niin puhunut, niin otan muutamia otteita Leninin puheista ja kirjoituksista.

V. 1921 hän kirjoittaa: „Sinähän se neppiin siirtymistehtävä onkin, että sen jälkeen kuin oli yritetty välittömästi rakentaa sosialismia raskaissa kansalaissodan olosuhteissa, aikana, jolloin porvaristo käytti katkerimman taistelun muotoja, oli keväällä v. 1921 edessämme selvä asema: ei välitön sosialismin rakentaminen, vaan useilla talouden aloilla perääntyminen valtiokapitalismiin, ei väkiryännäköä, vaan sangen raskas, vaikea ja ikävä pitkäaikainen piiritys johon liittyy koko joukko perääntymisiä“.

Ja edelleen: Onko tämä keväällä tapahtunut siirtyminen uuteen talouspolitiikkaan, tämä perääntymisemme valtiokapitalismin toimintatapoihin, otteisiin ja metodeihin, onko se osoittautunut riittäväksi, jotta voimme pysäyttää perääntymisen ja alkaa valmistautua häyökkäykseen. Ei, se on osoittautunut vielä riittämättömäksi“.

Näistä sitaateista jo käy selville, ettei kysymys valtiokapitalismista ollut Leninille kysymys puolesta toista tai parista konsessiosista, vaan liittyi mitä läheisimmin maan koko taloudelliseen rakenteeseen.

Lenin väittelee niitä vastaan, jotka ovat sitä mieltä, että järjestelmä, jonka vallitessa tuotannon välineet ovat työväenluokalla, ei muka saisi nimittää valtiokapitalismiksi, tosin vallan omanlaatuisekseen, ja sanoo eräässäkin kohdassa: „Talouselämän elpyminen — ja sitä me tarvitsemme hinnalla millä hyvänsä, tuotannon kohoaminen, jota myös tarvitsemme maksoi mitä maksoi tuota kaikkea olemme jo alkaneet saada valtiokapitalistiseen systeemiin osittain siirtymällä“.

Yhtä varmaa kuin juuri tällainen oli Leninin kanta kysymyksessä valtiokapitalismista, yhtä vähän on epäilyksen alaista se, että Bucharin on aina v:sta 1918 väitellyt tätä linjaa vastaan. Nyt on juttu saanut vain sen kääntein, että vapaa kauppa ja yleensä kapitalismi jätetään syrjään ja väitetään, että me (Bucharinin kanssa erimielit olevat) muka selittämme valtion tuotantolaitosten olevan valtiokapitalistisia tai suorstaan kapitalistisia, että niissä harjoitetaan työläisten riistoa jne.

Mitä kirjotti tov. Bucharin XI puoluekokouksen kynnyksellä v. 1927. Hän alkaa kirjoituksensa lauseella: „meillä säätävää taloudellisten suhteiden systeemiä luonnehditaan tavallisesti termillä valtiokapitalismi“ Kuka niin tekee? Sinovjev par-

kako? Ei, tov. Lenin. Edelleen toteaa tov. Bucharin kirjoituksessaan, että valtion tuotantolaitokset eivät ole valtiokapitalistisia, mutta eivät sosialistisia, kaan sanan ahtaimmassa merkityksessä. Viime mainittu seikka on merkkiläpantava, koska nyt pieninkin huomautus siihen suntaan, että meidän valtion tuotantolaitokset, huolimatta siitä, että ne ovat johdonmukaisesti sosialististen laitteiden tyyppi eivät ole sata prosenttia sosialistisia leimataan „likvidaattoriudeksi“, „epäuskoksi“ jne.

Mutta vaikka oltaisiinkin yhtä mieltä siinä, että valtion tuotantolaitokset ovat johdonmukaisesti sosialistis-tyyppisiä, mutta ei vielä täysin sosialistisia laitoksia, jonka Bucharinkin v. 1925 keväällä myöntää niin ei sillä vielä ole kuitattu koko kysymystä valtiokapitalismista. Sillä ei saa unohtaa vapaata kauppaa, sen muotoja, ei kapitalismin kasvamista yksityistalouden pohjalla. Ei saa unohtaa, että kaikkea tuota sikäli kuin se on valtion kontrollin alla, nimitti Lenin valtiokapitalismiksi, tosin ehdollisesti lisäten, että se on omalaatuistaan valtiokapitalismia, joka eroaa radikaalisesti porvarillisten maiden valtiokapitalismista. Mutta samalla sanoo Lenin: „Jotta työläiset selvästi näkisivät, että meillä kapitalismia on, ei todellisuutta pidä kaunistella ja peitellä“. Tällä alalla ei kukaan onnistu niinkään pian „tarkistamaan“ leninismiä.

Talonpoikaistosta. Se, ken ei tahdo sanoa suoraan koko totuutta kula-kista joutuu pakostakin soimaamaan toisia keskivarakkaan alaarvioinnista. Itse asiassa valitsee joukossa tovereita sellainen mieliala, että jos et osoita heille, että meillä on 100% keskivarakkaita niin heidän mielestään sosialistisen rakennustyön laita on vähän niin ja näin ja hitto ties miten meidän käy.

Minua on syytetty siitä, että olen unohtanut keskivarakkaan. Kuitenkin jo v. 1918 maalaisköyhälistökomiteoista puheen ollen esiinnyin niitä tovereita vastaan, jotka tahtoivat organisoida vain maalaisköyhälistön ummistaan silmänsä sille, että meillä on valtava keskivarakkaiden ryhmä, jota ei ole varaa työntää vihollistemme syliin. En lue tuota lausuntoa erikoiseksi ansiokseni. Jokainen bolshevikki saattoi v. 1918 niin sanoa. Mutta jos sanotaan, että minä nyt v. 1925, kun asema on tavattoman paljon selvempi kuin v. 1918 olen unohtanut keskivarakkaan niin sallittaneen minun viitata tähän lausuntoon.

Edelleen siteeraa tov. Sinovjev Lenin-gradin puoluekonferenssissa tammik. v. 1925 pitämästään puheesta kohtia, joissa hän korostaa proletariaatin ja keskivarakkaan talonpojan välisen liiton välttämättömyyttä ja kysyy sitten, mil-

loin hän näiden kahden aikarajan välillä olisi ehtinyt unohtaa keskivarakkaan.

Tahtoisin luoda pienen historiallisen katsauksen politiikkamme kehitykseen talonpoikauskysymyksessä, jatkaa тов. Синovej. Lenin sanoo sen kaikkein parhaiten kirjassaan «Proletaarin vallankumous ja luopio Kautsky»: «Alussa «koko» talonpoikaiston kanssa monarkkiaa, tilanherroja, keskiaikaisuutta (ja sikäli kuin vallankumous jää porvarilliseksi, porvarillisdemokraattisuutta) vastaan. Sitten köyhimmän talonpoikaiston, puoliproletariaatin, kaikkein riistettyjen kanssa kapitalismia, kyläpohatoita, kulakkeja, keinottelijoita vastaan ja sikäli tulee vallankumous sosialistiseksi».

Jos olisi oikein ankara punaisen professuurin koulukuntaan kuuluva arvostelija, niin voisi sanoa, että Lenin on «unohtanut keskivarakkaat», koskei tässä ole niistä mitään mainittu. Mutta tietystikään ei niin ollut.

Milloin tuli kysymykseen keskivarakkaan neutralisoiminen? Kun suunnattiin isku tilanherrain valtaa vastaan ei siitä voinut olla puhetta, sillä silloin oli osa kulakeistakin mukana. Vasta silloin kun itse maaseudulla alkoi kansalaissota, silloin kun siirryttiin sosialistiseen kumoukseen kylässä, kun maaseudulla olivat vallalla köyhälistökomiteain työmetodit, silloin saattoi alussa tyytyä keskivarakkaiden neutralisointiin. Se oli toinen etappi. Kolmanteen siirryttiin VIII:ssa puoluekokouksessa, jolloin Lenin viitoitti uuden suunnan keskivarakkaaseen suhtautumisessa. Ei ollut enää kysymyksessä neutralisointi, vaan luja liitto keskivarakkaan kanssa. Siinä kolme päätappia, eikä kukaan pyri niitä tarkistamaan.

Joskus luullaan että minun ja muiden tovereiden erimielisyydet alkoivat XIV:ssa puoluekonferenssissa, että olimme muka erimielisiä konferenssin kanssa ja yritimme KK:n täysi-istunnossa lokakuussa rikkoa konferenssin päätöksiä ja että tätä tavalla tai toisella jatkuisi vieläkin.

Se on ehdottomasti väärin. XIV:n puoluekonferenssin päätöksiin nähden olimme ja olemme täysin niiden kannalla. Päätökset ovat oikeita. Oikea on tunnustana maaseudun tuotantovoimien kehittämisestä. Vieläpä niissä myönnytyksissä, joita tehtiin maaseudun varakkaimmille vuokrauksessa ja palkkatyön käytössä olemme täysin solidaarisia konferenssin kanssa. Meidän taholtamme ei ole, eikä ole ollut pienintäkään pyrkimystä purkaa konferenssin päätöksiä, koska ne ovat oikeita. Niissä on otettu huomioon kapitalismin kasvu maaseudulla.

Muutamat toverit ovat edelleen leimanneet virheeksi sen, että eräässä selostuksessa (Neuvostojen edustajakokouksen fraksiossa) olen käyttänyt sanaa «perään-

tyminen» laajennetusta vuokrausoikeudesta ja palkkatyön käytöstä puheen ollen. Koska niin on, niin ilmoitan kerta kaikkiaan, että tuosta sanasta en vastaa persoonallisesti minä, vaan koko politbyroon enemmistö jonka mielestä tuo sana oli sanottava toisiaita peittelemättä.

Mainitussa puheessani tulkitsin XIV:n puoluekonferenssin päätöksiä edelleen seuraavasti: «Tämä perääntyminen ei ole enää sitä, mistä Lenin puhui v. 1921. Silloin suoritimme välttämättömäksi käyneen perääntymisen pitkin linjaa, sen jälkeen pysähtyäksemme ja ryhmittäksellemme voimamme uudestaan. Nyt on kysymys vallan toinen. Me olemme yleensä hyökkäämässä ja vain erällä rintamasaalla on meidän vetäydyttävä taaksepäin oikaistaksemme rintamaa. Me teemme sen puristaaksemme vihollisemme, kulakin tiukemmin saartorenkaseen. Tietysti saartoliikkeellä on omat vaaransa. Jokainen saartaja paee uhkaan joutua itse saarroksien. Se on meidänkin nyt muistettava. Mutta joka sutta pelkää, älköön metsään menkö. Koko NEP on osoittanut, että osaamme saartaa vihollisen, joutumatta itse saaretuiksi.

Siteeraten Leniniä sanoin, että NEP on sosialismin rakentamista sellaisissa erikoisissa olosuhteissa, jotka aiheutuvat siitä, että väestön enemmistö on pientalonpoikia. Edelleen huomautin, että tärkein seikka, joka on asetettava lähtökohdaksi tekemiämme päätöksiä arvostellessamme, on selvittää juontavako ne tosiaan juurensa siitä, että maamme väestön enemmistö on pientalonpoikaista ja vievätkö ne meitä tosiaan eteenpäin sosialistisen rakennustyön tiellä.

Täten olemme me tulkinneet XIV:n puoluekonferenssin päätöksiä.

Esiintyikö muunlaisia tulkintoja? Siinäpä se juuri onkin, että esiintyi. Tuo toisenlainen tulkinta se on se, jota vastustamme, emme KK:n päätöksiä.

Toinen tulkinta liittyy ennen kaikkea tunnuslauseeseen «rikastukaa». Se oli ja on väärä. Тов. Krupskaja yritti korjata sitä, mutta hänen artikkeliaan ei painettu. «Rikastukaa»-tunnuslause levisi laajemmalle ja tuli yhä kansanomaisemmaksi. Ja se ei voinut olla suuresti vaikuttamatta väärän käsityksen muodostumiseen maaseutupolitiikastamme.

Tuon väärän tunnuslauseen rinnalla alkoi esiintyä muita virheellisiä tunnuksia. Bucharinin oppilas Slepko päästää tunnuslauseen: «Nepin avartaminen maaseudulla». Tuollakin tavalla voitiin konferenssin päätöksiä tulkita! Minä olen sanonut, että NEP'in avartaminen maaseudulla merkitsee sen avartamista kaupungissakin. NEP'in avartamisen tuollainen tulkinta on viittä vaille uus-neppillisyyttä, jota viholliset tahtovat meille salakuljettaa.

En lähde toistamaan, mitä Bogushevskit, Slepkovit ym ovat lausuneet artikkeleissaan, jotka ovat täyttäneet puolueen pää-äänenkannattajien palstat ja jotka on julkaistu minkäänlaisista huomautuksista. Jos näitä tovereita vastaan olisi kohdistettu edes sata kertaa heikompi tuli kuin тов. Sarkista ja leningradilaisia vastaan olisi se ollut paljon hyödyllisempää puolueelle ja erimielisyyksiä olisi paljon vähemmän.

Miksei niin tehty? Ei ajnootakaan vakavaa otetta heidän oikaisemisekseen! Lokakuun täysi-istunnossa todettiin yksimielisesti, että Slepkov on väärässä että häntä vastaan pitää esiintyä. Mutta heti sen jälkeen estettiin niin tekemästä. Ei tähän päivään asti ole sanottu sanaakaan häntä vastaan. Hän saa tulkita konferenssin päätöksiä kaikkein tärkeimmissä kysymyksissä miten haluaa: «NEP:in avar-taminen», «rikastukaa» jne.

Kas siinä todella meidän erimielisyytemme. Lokakuun täysi-istunnossa yksimielisesti hyväksymistämme päätöksistä aletaan perääntyä, aletaan niitä muuttaa ja puhutaan, ettei ole kysymys kulakin ja kulakkivaaran ala-arvioimisesta, vaan jostain muusta. Tuli täytyy kääntää toiseen suuntaan.

Ja mihin suuntaan tosiaan avataan tuli? Moskovan läänin konferenssissa lausui тов. Kuibyshev: «Puolueideologian alalla ovat vaikeudet siinä, että mahdollisesti joudutaan paniikkiin sen takia, että kulakkiaines jossain määrin kasvaa ja unohtetaan tämän vuoksi keskivarakkaan keskeinen osuus ja sen ja työväenluokan liiton ratkaiseva merkitys; siinä että ei käsitetä osuustoiminnan tärkeyttä; että suurennellaan maaseudulla tapahtuvaa väestön kerrostumista ja rakennellaan tämän kaiken pohjalle vasemmistolaisia teorioita. Tietenkin on tämän rinnalla toinenkin reaalinen syrjäpyrintö: maaseudulla tapahtuvan kerrostumisen väheksyminen, kulakin ja kulakkivaaran olemassaolon kieltäminen ja tuon syrjäpyrinnön seurauksena kiihokkeen puute maaseudun köyhän väen organisointiin ja sen etujen suojelemiseen. Sekin syrjäpyrintö on vahingollinen, mutta ei se mielestäni ole mikään reaalinen tämän hetken vaara. Se ei voi olla kovinkaan laajalle levinnyt puolueen jäsenten keskuudessa. Mutta tuo toinen syrjäpyrintö, joka verhoutuu vasemmistolaisiin fraaseihin, on huomattavasti vaarallisempi».

En tiedä, ehkä se on oikeinkin, mutta sitä se ei ole, mitä sanottiin KK:n lokakuun täysi-istunnossa, se teidän täytyy myöntää.

Jos olette tulleet siihen tulokseen, että tämä syrjäpyrintö on paljon vaarallisempi kuin tuo toinen, niin on teillä täysi oikeus sanoa se, mutta älkää sitten huu-

tako, että me rikomme XIV:n konferenssin ja lokakuun plenumin päätöksiä. Sanoakaa, että päätökset eivät olleet kyllin oikeita ja ehdottakaa niiden tarkistusta.

Antaakseen kuvan siitä, mihin konferenssin ja plenumin päätösten väärä tulkinta saattaa johtaa, kertoo Sinovjev, että konferenssin jälkeen oli Gruusian maa-asiaain kansankomisariaatti laatunut teesit maan kansallistuttamisen osiataisesta lakkauttamisesta. Suunta tosin likvideerattiin päättävillä toimenpiteillä. Edelleen siteeraa hän тов. Petrovskia (Ukrainan KK:n jäsen), joka kertoo miten useissa paikoin maaseudulla häntä tulivat tapaamaan keskivarakkaat ja varakkaat kuin omaa miestänsä syrjäyttäneen köyhemmän väen ja Sinovjeven kysyessä Petrovskin kanssa miten luokkataistelun laita on. Emmehan vain sitä unohtaa. Emmehan vain tullessa aisteille, kuin Ranskan suuren vallankumouksen porvaristo, joka alussa oli luokkataistelun kannalla, mutta myöhemmin taisteli sitä vastaan. Ja Sinovjev toteaa, että jos me tosiaan nyt pääsemme vakaantumiskauden ja jos tällaista rauhankautta jatkuu useampia vuosia, niin luokkataistelua kaihtava suunta ehdottomasti kasvaa.

Sentähden—jatkaa Sinovjev—minä en hyväksy yritystä muuttaa plenumin päätöksiä; korkeintaan kaipaavat ne syventämistä ja täsmällisentämistä.

Jo alussa sanoin, että se joka ei tahdo sanoa koko totuutta kulakista, joutuu pakostakin paniikin valtaan ja väärittää, etteivät muut otta huomioon keskivarakasta. Kulakkiaines edustaa jo lukumäärältään verraten suurta voimaa. Sitä on 3—4%. Mutta minkälainen on sen taloudellinen mahti? Lenin sanoi v. 1918 kulakkeja olleen 2 milj. Hyvin todennäköistä, että niitä nyt on n. 1½ miljoonaa. Maatyöväestö edustaa meillä lukumäärältään yhtä suurta voimaa. Mutta kulakkien taloudellinen mahti ja poliittinen merkitys on paljon suurempi kuin maatyöväestön. Sentähden on tällä kysymyksellä niin suuri merkitys maan sisällä ja kansainvälisellä areenalla.

Kulakkiaines saa lisää kaupungista. Sen lisäaineiksia ovat neppmannit, uusi porvaristo yleensä, taloudessamme niin tärkeiden spetsien yläkerros, 2½ miljoonaisen palvelushenkilökunnan yläkerros, josta osa ei-meikälistä ainesta etsii yhteyksiä kasvavan kulakkiaineen kanssa. edelleen osa intelligenssiä ja lopuksi koko ympäröivä kapitalistinen maailma.

Me olisimme tosiaan paniikissa, elleimme samalla kuin toteamme kulakkiaineen kasvamisen osoittaisi yhdessä puolueen kanssa keinoja sitä vastaan taistelemiseksi. Me osoitamme myös toisen seikan nim. sen miten meidän täytyy auttaa maaseudun köyhää väkeä, miten yhdessä

sen kanssa luoda liitto keskivarakkaan kanssa ja eristää kulakki. Ellei näin olisi, silloin voitaisiin meitä syyttää paniikista. Minä en parhaalla tahdollankaan näe mitään paniikkia; näen vain sen, ettei tahdota ottaa asioita sellaisina kuin ne ovat.

Toveri Baumann puhuu Moskovan konferenssissa: «Lenin puhui Venäjän silloisista olosuhteista silloin vallinneen pikkuporvarillisen kapitalismin maassa vallitessa. Nyt ei meillä ole pikkuporvarillinen kapitalismi vallitsemassa, ei niitä olosuhteita, joista Lenin puhui». Etteköhan pidä liikaa kiirettä tov. Baumann? Eikö meillä tosiaankaan ole pikkuporvarillinen kapitalismi vallitsemassa? Eikö meillä ole 22 miljoonaa talonpoikaistaloutta, vai? Eikö 10 miljardin suuruista talonpoikaista tuotantoerää? Eikö tosiaankaan kapitalismi enää kasva? Meillä ei ole muka niitä olosuhteita, joista Lenin puhui! Siis: ukko oli kyllä oikeassa, niissä olosuhteissa! Ikävä kyllä asianomaiset olosuhteet eivät ole niin suuresti muuttuneet, alkää hätiköikö tekemällä päätelmiä, joilla ei ole mitään yhteistä leninismin kanssa.

KK:n äänenkannattajassa «Derevensk. Kommunist» kirjoittaa eräs toveri: «Puolueen uusi suunta on synnyttänyt jossain määrin hämmennystä maaseututyöntekijäin keskuudessa. Kysytään eikö uusi suunta, joka laajentaa väkkaan talonpojan mahdollisuuksia, eikö se merkitse vanhasta suunnasta luopumista köyhään väestöön nähden. Ja virheellinen käsitys onkin usein siinä, että vastataan kysymykseen myönteisesti. Tuo laajalle levinnyt virhe kuvastuu selvimmän seuraavissa erään toverin sanoissa, jotka ovat lausuttu kyläkokouksessa: «nyt on yksi keskivarakas puolueelle kallisarvoisempi kuin kymmenen köyhää».

Kas siinä psykologiaa: yksi keskivarakas kalliimpi kuin kymmenen köyhää! Jos keskuudessamme alkaisi vallita «jänistämis»-mieliala, ei se olisi bolshevismia, vaan jotain «keskivarakkaistutettua» bolshevismia, jolla olisi vähän yhteyttä Leninin opetuksen kanssa.

Emme tietenkään nyt v. 1925 voi viritellä maaseudulla kansalaissotaa. Mutta sittenkin suositteisin niille tovereille, joiden mielialaa kuvastavat mainitsemani poiminnot, vastamyrkyksi sitä mitä Lenin on kulakista sanonut.

On selvää, että olemme niin vahvat, ettei meidän tarvitse tarvautua kansalaissotaa. Mutta meidän on annettava sellainen tunnuslause, joka oikein vastaisi politiikkaamme. Meidän on tehtävä köyhälle tietäväksi, ettemme salli kulakin nylkeä ja ryöstää häntä. Nyt kulakki kasvaa ja yrittää nylkeä köyhää. Sitä emme saa unohtaa. Köyhää talonpoikaistäväestöä on m. illä 40—50%.

Esimerkkinä epäterveestä sunnasta mainitsee toveri Sinovjev vielä erään

ukrainalaisen toveri Popovin kirjoituksen, jossa väitetään laajan osan kövää väestöä olevan taipuvaista elämään loiselämää, vähän välittävän omasta taloudesta ja ajattelevan, että jollei valtio anna heidän ottaa kulakilta, niin elättäköön sitten itse heidät. Popov pitää valtion avustamistointaa vääriin osuneena. Sinovjev epäilee vahvasti tällaisten tiedonantojen ja johtopäätösten oikeutta ja lausuu, että poikkeamiset XIV:n puoluekonferenssin päätöksistä yhtäälle tai toisaalle eivät saa tulla kysymykseen.

Sinovjev muistuttaa mitä tov. Lenin sanoi kulakista, miten hän nimitti kulakkia hämähäkiksi, verenimijäksi, vampyyriksi, joka elää köyhän, työtätekevän talonpojan verestä ja jatkaa:

Sellaista kieltä saattoi käyttää v. 1918. En tahdo sanoa että meidän on sanasta sanaan nyt sanottava samaa. Niin kirjoitettiin silloin kun taistelu oli kaikkein kärjistyneintä, mutta älköön unohtettako, että se on joka tapauksessa sanottu niistä kulakeista, joita maassamme on.

En tahdo ihannoita köyhää talonpoikaa, mutta väärin on sanoa, että lähes puolet koko talonpoikaistosta (köyhää väestöä on nim. n. 40—50%) välittäisi viis taloudestaan. Köyhäin talonpoikain perusjoukko tahtoo tehdä työtä ja kohottaa talouttaan. Ei ole laimennettava loka-kuun pleenumin päätöksiä toiseen suuntaan. Ei ole unohtettava, että kulakki paikka paikoin alkaa voittaa menettämäänsä takaisin. Tietystikään emme muuta tietä kuin nepin kautta rakenna sosialismia. Mutta ei pidä neppiä liikaa sokeroida. Emme me keskivarakasta unohtaa, koska tiedämme että luja liitto ja työkuoppaanuus sen kanssa on tarpeellinen, mutta samalla tiedämme, että maassamme on 40—50% köyhää maaseutuväestöä ja että se ei omin voiminsa voi kohota. Me, työläisvaltio autamme sitä voimaamme mukaan; emme tietysti niitä aineksia, jotka eivät halua tehdä työtä. Proletariaatti on vahvistunut ja meillä on vahva tuki maaseudulla, mutta jotta vahvistuisimme nopeammin ja kivuttomammin on meidän iskettävä näpille niitä, jotka kampevat yleistä linjaamme väärille teille.

Puolueen kasvu. Kolmas ja kaikkien vaikein kysymys on kysymys puolueesta ja puolueen kollektiivisesta johtamisesta. Lujin aseemme kaikissa vaikeuksissa on puolue, meidän V.K.P. Sentähden on erikoista huomiota kiinnitettävä siihen, mitä siinä tapahtuu. Koskettelen hiukan puolueen kokoomusta nykyään niin muotiin tulleen «axelrodilaisuus»-kysymyksen yhteydessä. Minkä ehdotuksen minä tekisin, jos nyk. puoluekokous sellaista pyytäisi? Ehdottaisin, että toistamiseen tehtäisiin sama päätös kuin

XIII:ssa puoluekokouksessa. Siinä sanottiin: «Lähenee aika, jolloin puolueeseen tulee Neuvostoliiton proletariaatin koko perusjoukko. Puoluekokous evästää KK:aa toimimaan kaikessa siihen suuntaan, että puolueen jäsenistön valtavan enemmistön muodostavat välittömästi tuotannossa toimivat työläiset». Niin päätti XIII puoluekokous.

Jos päätös on oikea, niin miksi niin suurta ääntä axelrodilaisuudesta? Ja miksi niin kiihkeästi reageerataan Sarkisiin, niin laimeasti Bogushevskiin nähden? Miksi niin kiivaasti reageerataan sitä ehdotusta vastaan, joka puhuu siitä, että puolueeseen tarvitaan enemmän työläisiä. Mainitsin mitä XIII puoluekokous päätti. Miten on käynyt kokouksen jälkeen? Taloudellisella alalla olemme menneet huomattavasti eteenpäin, sen myöntävät kaikki. Lähenee ennen sotaa vallinnutta tasoa. Proletariaatti ja sen aktiivisuus kasvaa, kulttuuritaso kohoaa. Mutta tässä kohdassa ehdotetaan pientä takas-askelta! Katsotaanpa mitä kirjoittavat Tulan järjestön toverit «Kommunardissa».

Eräissä artikkelissa sanotaan:» Vaikakin тов. Sarkisin kirjoituksessa puhutaan jotain maamme talonpoikaisesta luonteesta ja sellaisen maan johtamisen vaikeuksista, niin kuitenkin on täydellisesti ala-arvioitu ja unohdettu se, että maan talonpoikainen luonne tulee ehdottomasti jossain määrin kuvastumaan puolueen jäsenistössään. Тов. Sarkisin kanta on aivan virheellinen, sitä on tosioloissa mahdoton toteuttaa ja sen toteuttamisyhteykset voisivat johtaa puolueen kokouksen «vetelöittämiseen» heikosti järjestyneillä, poliittisesti epäkypsillä, kehittymättömillä työläiskerroksilla, kuin myös suhteiden vaikeutumiseen talonpoikaistoon, joka siinä tapauksessa, että asetutaan тов. Sarkisin kannalle, yrittää käytännössä sitäkin suuremmalla syyllä hakea muita teitä (kuin puolueemme) poliittiselle aktiivisuudelle».

Päivää aikaisemmin kirjoitti sama lehti:» Talonpoikain puolueeseen-oton tulee säilyttää sama tahti kuin mihin on päästy viime kuukausina, jolloin puolueeseen hyväksytyistä on talonpoikia ollut 40%. Onkohan oikein, että meidän pitää ottaa 40% puolueen uusista jäsenistä talonpoikaistosta? Ei. Väärin olisi myös sanoa, että talonpoikaiston poliittinen aktiivisuus, ellei talonpoikia oteta puolueeseen, suuntautuisi muille urille. Meidän on organisoitava talonpoikaiston poliittinen aktiivisuus muulla tavoin: puolueeton aktiivi neuvostojen, kooperatiivien, ja toimeenpanevain komiteain ympärille. Emme voi sallia kovinkaan laajaa talonpoikaiston poliittisen aktiivisuuden ilmenemistä, puolueen kautta. Mutta että sa-

malla kuin puhutaan talonpoikain otosta puolueeseen käytetään yllämainitunlaista kieltä takapajuiseen työväestöön nähden, sitä en saata ymmärtää.

Pidän tavattoman pessimistisenä sitä osaa тов. Bucharinin puheesta (Mösk. konfer.) jossa kosketellaan kysymystä: mitä nyt on työväenluokka, miten paljon siinä on uutta, koulumatonta, epäkystä ainesta jne. Eikö tosiaan ymmärretä, että työväenluokan ydinjoukko se koului raaka-aineen, eikä päinvastoin. Mistä pelko ettemme ehdi kouluuttaa kaikkea sitä? Voimat on vain jaettava hyvin puolueen uusien jäsenten kouluuttamiseksi. Mutta mistä tuo työväenluokan pelkääminen? Ajattelen, että meidän tietenkin täytyy ottaa puolueeseen parhaita talonpoikia auran kurjesta, mutta visusti harkiten, säästeliäästi ja valiten. Talonpoikain aktiivisuus on ohjattava muita uria kuin puhtaasti puoluelinjalla. Ja ottaen huomioon työväenluokan kasvun, teollisuuden kasvun, ottaen huomioon, että olemme siirtyneet suuren rakennustyön kauteen on meidän täydennettävä puoluetta proletariaatin parhailla aineksilla.

Mainitsen muutamia lukuja puolueen kokouksesta. Niissä oli minulle uutta. Tässä sanotaan: «Jäsenten yhteiskunnalliseen asemaan nähden on luonteenomaisena piirteenä työläisten prosenttiluvun vähittäinen aleneminen, työläisten absoluuttisen lukumäärän kasvassa». Edelleen sanotaan, että tuotannossa työskentelevien kommunistien prosentti on V.K.P.:n koko jäsenmäärään verraten pienentynyt 40,8%:sta 37,5%:iin, kun taas palvelushenkilölkunnan ja talonpoikain prosenttimäärät suurenevät.

Siis XIII puoluekokouksen päätöstä ja evästystä ei ole täytetty. Päinvastoin on otettu askel taaksepäin. Sen voi helposti korjata, mutta siitä näkyy, ettei voi sanoa meidän sairastavan turvotustautia. Leningradin järjestö, jota siitä syytetään on päinvastoin ollut varovaisimpia uusia jäseniä ottaessaan. Mitään pelkoa turpoamisesta ei ole. Mutta meidän lehdisämme ja puheissamme on mainittu toisesta vaarasta nim. siitä, että työväenpuolue voidaan muuttaa työläis-talonpoikaiseksi puolueeksi.

Sentähden on tuntunut niin hämmästyttävältä se kiihkeys, millä on puhuttu axelrodilaisuudesta. Se on selvästi väärin. Tässä se, mitä olen tahtonut sanoa puolueen yhteiskunnallisen kokouksen järjestelämisestä. Ja jos keskustellaan «kiihottomasti» löydämme nopeasti yksimielisen ratkaisun.

Edelleen tahtoisin puhua johdostamme. Jo edellä esittämistäni seikoista, siitä, että on ollut horjuntaa useissa kaikkein tärkeimmissä periaatteellisissa kysymyksissä, voitte selvästi nähdä, että silloin

tällöin on puuttunut varma, luja politiikka. Varmaa on ollut toiminta organisaatorisella linjalla, mutta lujaa politiikkaa ei läheskään aina. Sillä mitä lujaa politiikkaa on siinä, että maita ja mantereita kiertelee kuusi kuukautta sellainen tunnuslause kuin «rikastukaa», mitä lujaa politiikkaa siinä, että on kirjoitettu sitä, mitä on kirjoitettu.

Olen sitä mieltä, että harhaiskuja on tehty ja se täytyy sanoa avoimesti. Tietysti meillä on paras Keskuskomitea mitä tiedämme, sita ei kukaan kiellä, mutta se ei merkitse sitä, että meidän pitäisi imarrella itseämme, se ei merkitse sitä, että me pidämme lujia eleitä lujana politiikkana. Talonpoikaiskysymyksessä, ratkaisevassa kysymyksessä, on osoitettava paljon enemmän lujuutta kuin tähän saakka. Arvelen että Leningrad-kysymyksessä ei politiikka ole ollut oikeata. On väärin kirjoittaa joistain «turmiollisista agitaattoreista». Sellainen suhtautuminen ei ole oikeaa. Olemme aina nauraneet sellaiselle käsitykselle, joka puhelee, että syypäitä eivät ole työläiset, vaan «turmiolliset agitaattorit», jotka ovat johdossa ja «yllyttävät». Kuvitelkaamme hetkinen, että Leningradin linja tosiaan on jne.

Mutta mitä olisi tehtävä, jotta tuo kaikki saataisiin loppumaan? On sanottu, että kaikki on «turmiollisten agitaattorien» työtä. Jos niin olisi ollut, niin miksi nuo «agitaattorit» pyysivät monta kertaa järjestettäväksi yhteistä neuvoteltua, ennen kuin lopullinen kanta muodostetaan. Sitä ei tahdottu.

Delegaatio kieltäytyi kuulemasta leningradilaisia. Puoluepraktiikassa ei selaista ole ennen tapahtunut. Luulen omasta puolestani, ettei tehtävä ole siinä, että napataan kiinni turmiolliset agitaattorit, vaan siinä, että tarkoin harkitaan, miksi näin on käynyt, miksi tässä kysymyksessä leningradilaiset työläiset niin kiihkeästi reageeraavat. Ja minä sanon teille, että «Bogushevskin teoriaa» vastaan, «rikastukaa»—tunnuslausetta vastaan—kaivakaa niin paljon kuin kaivattekin ilmi turmiollisia agitaattoreita Leningradista—työläiskommunistit ovat protestanneet ja tulevat protesteeraamaan.

Eilen täällä puhuttiin väsymyksestä. Arvelen ettemme ole tippaakaan väsyneet emmekä väsy puolustamaan leninismia paikassa missä hyvänsä. Ei ole kysymys

väsymyksestä, vaan siitä että elämme hyvin vaikeata aikaa. Luulen, että ellei meillä olisi ollut yhtenäisyyttä ja vaikka Lenin olisi ollut vieläkin puolueen johdossa, niin kaikkien niiden muutosten ja vaihdosten keskellä, missä nyt elämme, vaikeuksia yhtä kaikki olisi, toisia vain mitä joku vuosi sitten, kasvusta ja stabilisatiosta johtuvia vaikeuksia—nekin vaikeuksia, joita ei saa jättää huomiotta.—Ja nuo vaikeudet, kuten esim. talonpoikaiskysymyksestä johtuva, eivät ole satunnaisia niissä kansainvälisissä olosuhteissa, missä nyt on työskenneltävä. Olen sitä mieltä, että meidän on pantava estettä alasluisumista vastaan, taisteltava sitä vastaan vaikka vähemmistönäkin.

Arvelen, että puolue ryhtyy asian vaatimiin toimenpiteisiin. Joskus on välttämätöntä kulkea vasten virtaa. Esittämästäni täytyy käydä selväksi, että pikemmin myöhään kuin aikaisin olemme ottaneet tämän kysymyksen käsiteltäväksi. Ei pidä ottaa asiaa siltä kulmalta, että muka joku jostain pitää, tai ei pidä, että ollaan paniikissa jne. On ratkaistava kysymys mihin olemme menossa. On saatava selväksi, miten on niin käynyt, että jossain on muodostunut kokonainen koulukunta, joka revisioi Leniniä. Onko meidän bolševistisessä puolueessa v. 1925 («tappiontoivoja»), silloin kun kaikki kasvaa? Mistä on kysymys? Se on saatava selväksi.

Sanoa, että nep on samaa kuin sosialismi, se on likvidaattorista epäuskoa. Joka ei tahdo sanoa koko totuutta kulkista, joutuu välttämättä syyttämään vastaväittäjää keskivarakkaan ala-arvioinnista. Joka ei tahdo viedä läpi puolueen viitoittamaa linjaa sanokoon sen suoraan.

Syrjäpyrintöjä on, mutta ei keskivarakkaan ala-arvioinnin suuntaan. Ei ainoatakaan erimielisyyttä ole ollut yhdessäkään dekreetissä, ei konferenssien päätöksissä keskivarakasta koskevissa kysymyksissä. Mutta mitä kulakkiin suhtautumiseen tulee voimme osoittaa kymmenissä tapauksissa toisen syrjäpyrinnön ja tämän silloin kun ympärillämme tissuttelevat varpaillaan miljukovit ym.

Kas tässä mielipiteemme. Tuomitkaa, jos tahdotte. Mutta niiden puolesta me seisomme, emme vähääkään niistä tingi ja mille paikalle puolue meidät asettaakin tulemmme entiseen tapaamme puolustamaan leninismia.

Suurporvarin valtiollisia suuntaviivoja.

Helsingissä ilmestynyt suurporvariston äänenkannattaja «Uusi Suomi» julkaisi marrask. 8 p:nä ent. senaattori J. K. Paasikiven Kansallisen Kokoomuspuolueen puoluekokouksessa Vaasassa edellisenä päivänä pitämän esitelmän: «Eräitä ilmiöitä valtiollisessa elämässämme».

Tämä esitelmä on useassakin suhteessa erittäin kiintoisa: siinä tunnustetaan avoimesti porvarillisten maitten valtiollisen elämän vaappuvaisuus, valitetaan parlamentarismiin käyneen porvaristolle epäedulliseksi hallintasysteemiksi ja esitetään kaikkia porvarillisia puolueita varten (tietysti pikkuporvarillinen sos.-dem. puolue mukaan luettuna), yhteinen valtiollinen ohjelma.

Epävakaisuus valtiollisessa elämässä. Senaattori Paasikivi kiinnittää huomiota sekä Suomen että muitten kapitalistimaitten valtiollisen elämän epävakaisuuteen, jonka yhtenä ilmiönä on hallitusten taajat vaihdokset. Hän sanoo hallitusten muutosten johtuvan syvemmällä piilevistä syistä, samalla kun itse hallitusvaihdoksetkin lisäävät epävakaisuutta. Osoituksena epävakaisuudesta esittää Paasikivi tilastollisia tietoja.

V. 1918 — 25 eli 7½ v. aikana on Suomessa ollut 11 hallitusta, kukin hallitus on ollut «remmissä» keskimäärin 8 kk. Pisin saavutus oli Kallion hallituksella, nim: 14 kk. 4 p. Nykyinen hallitus on ollut toimissa 7 kk. Kevästä 1918 on ollut 87 ministeriä. Pääministerejä on ollut 8. — Osoittaakseen ettei asia ole muuallakaan sen parempi, esittää Paasikivi, että Ranskassa on v. 1875 — 1919 eli 44 v. kuluessa ollut 59 ministeristöä, siis hallitusaika keskim. 9 kk. Norjassa on 36 v. aikana keskimääräinen hallitusaika ollut 2½ v.: Ruotsissa on 14 v. aikana ollut 10 hallitusta, siis keskim. hallitusaika 1½ v. jne. Ainoastaan Englannissa on ollut pitempiäaikaisia hallituksia, mutta sitävastoin ei kannata puhuakaan maailmansodan aikana ja jälkeen muodostuneista uusista valtioista, joilla on sama asema kuin Suomellakin.

Kuinka kävisikään pankin, jos sen hallintoa näin muutettaisi — huudahtaa Paasikivi kiinnittäen huomiota sotalaitokseen, sekä tulli-, vero- ym. kysymyksiin, jotka kärsivät tästä epävakaisuudesta. Erikoisesti kiinnittää hän huomiota sotalaitokseen, sanoen asiasta näin: «Mitä perinpohjaisemmin läpiharkittuja suunnitelmia ja mitä johdonmukaista menettelyä ja ylipäänsä mitä tuloksia voi odottaa sota-

laitoksessa, kun sen edustaja hallituksessa, sotaministeri, jonka tehtävänä tämä suunnittelu on, 7 vuoden aikana on vaihtunut ei vähemmän kuin 14 kertaa ja kun sotaministerinä tänä lyhyenä aikana on ollut ei vähemmän kuin 10 eri henkilöä?» Lainattuaan useitten ulkomaalaisten demokraattien lausuntoja vetoaa hän niihin selittäen että samalla kun hallituksen arvo alenee, kadottaa myös parlamentti luottamusta. Tässä yhteydessä Paasikivi mainitsee että muissa maissa on muita laitoksia, jotka hallitusten vaihdelleessa pitävät tasapainoa yllä: kaksikamarijärjestelmä, Ranskassa erikoisesti virkamiehistö. Valittaa sitten ettei asianlaita ole porvaristolle yhtä suotuisalla kannalla omassa maassa: «Meillä Suomessa on tosin ollut suhteellisesti vahva ja pätevä virkamiehistö. Nytemmin se on kuitenkin heikontunut ja valtiollinen suunta tulee nähtävästi sitä ja sen asemaa yhä heikontamaan». Paasikivi kysyy: «onko mahdollista saada aikaan parannusta?» — Porvarille ei parlamentaarinen järjestelmä tahdo enää lyödä oikein leiville. Niinpä valittaakin tämä suurporvariston edustaja: «Tämä onkin vakava kysymys. Sillä parlamentaariseen hallitusjärjestelmään liittyy meidän aikaamme sellaisia, entisinä aikoina tuntemattomia vaikeuksia, että on pantu kyseenalaiseksi, soveltuuko tämä järjestelmä ylipäänsä enää nykyaikaiseen ja terveeseen valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen elämään». (Harvennuss Paasikiven) Senaattori Paasikivi tekee lyhyen historiallisen katsauksen parlamentarismien asemaan ja esittää ajatuksia, joita ei joka päivä siltä taholta heru julkisuuteen.

Miksi parlamentarismi ei enää tahdo päästä «kävemään»? Paasikivi selittää parlamentarismien aikaisemmista vaiheista, että kun se Englannissa muodostui, tapahtui se toisissa olosuhteissa kuin mitä nykyiset ovat. Silloinen parlamentaarisen toiminnan pohjana olivat erioikeuksien ja yksityisen sts. porvarin vapautta sitovien rajoitusten poistaminen, kuten kansalaisten kohottaminen yhdenvertaisiksi (?) lain edessä, pääsyoikeuden hankkiminen valtion virkoihin, uskonnonvapauden, vapaan kaupan ja elinkeinon säätäminen jne.

Porvaristo taisteli silloin feodaalista aatelistöä ja sen vanhentunutta yhteiskuntajärjestelmää vastaan. Silloin parlamentarismi täytti sille tehtävänsä. Silloin olivat työlläisetkin porvariston johdettavina.

Kommunistisessa Manifestissa sanotaan: «porvariston, omia poliittisia tarkoituspäriään saavuttaakseen on pakko panna koko köyhälistö liikkeelle jajoka toistaiseksi siihen kykeneekin. Tällä asteella proletaarit eivät siis taistele omia vihollisiaan, vaan vihollistensa vihollisia, rajatoman yksinvallan jäänneksiä, maanomistajia, teollisuutta harjoittamatonta porvaristoa, pikkuporvareja vastaan. Koko historiallinen liike on siten keskittynyt porvariston käsiin: jokainen voitto, mikä näin saavutetaan, on porvariston voitto».

Paasikivi jatkaa Englannin parlamentin muodostumisen selostelua: «Puolueet, joita oli kaksi, liberaalinen ja konservatiivinen, erosivat toisistaan pääasiallisesti siinä, kuinka nopeasti uudistukset oli suoritettava. Molemmat puolueet olivat samanlaisista yhteiskunta- ja varallisuusluokista kokoonpannut, molemmat olivat periaatteellisesti samalla kannalla yhteiskunnan peruskysymyksiin nähden. Näissä oloissa parlamentaarinen demokratia toimi hyvin: se kykeni kunnollisesti suorittamaan ne harvat, pääasiassa valvontatehtävät, jotka sille kuuluivat. Kulloinkin enemmistönä olevaan puolueeseen nojautuva hallitus kykeni niinkään hyvin täyttämään oman osansa. Oikeastaan sillä kysymyksellä, kumpiko puolue kulloinkin oli vallassa, oli suhteellisesti pieni merkitys».

Voiko enää selvemmin tunnustaa, että aikana, jolloin parlamentarismi toimi hyvin ja porvaristoa tyydyttävästi, oli kyseessä vaan porvariston vapauksien ja porvariston oikeuksien ajaminen? Kommunismine Manifesti on kuvan siten todennut saman tosiasian. Niin kauan kuin proletariaatti kävelilapsen kengissä, olivat porvariston asiat hyvin. Mutta sitten tapahtui muutos. Proletariaatti alkoi asettaa omia vaatimuksiaan ja taistelemaan niiden puolesta. Se vaati kuten Paasikivi selittää — että on «valtion apua ja myötävaikutusta käytettävä suoranaisiin, positiivisiin, ei ainoastaan kaikkien tunnustamaa yhteistä etua vaan vieläpä yksityisten kansankerrosten hyötyä tarkoitavien toimenpiteiden suorittamiseen».

Sillä, käyttäen hyväkseen riistovapauttaan, porvaristo nyki työläisiä niin, että nämät joutuivat tekemään 16-tuntisia, jopa pitempiäkin työpäiviä. Porvarien hallituksella ja parlamentilla ei todellakaan ollut muuta tehtävää kuin riidellä keskenään uudistusten nopeammasta tai vitkallisemmasta toimeenpanosta, sillä työväestön

tyytymättömyys ja kasvava järjestyneisyys sanoi porvarille, että jonkinlaisia uudistuksia oli pakko tehdä.

Paasikivi selittää kuinka valtiolle asetetut tehtävät ovat tulleet laajemmiksi ja vaikeimmiksi, kullakin ryhmällä ovat omat vaatimuksensa, hajanaisuus on suurentunut, samoin puolueiden luku, joten eduskunnat ovat tulleet yhä vähemmän sopiviksi ja kykeneviksi tätä lisääntyntä ja vaikeutunutta tehtävää suorittamaan». — Senaattorin sanojen mukaan on proletariaatin luokkataistelu sekoittanut porvarin hyvän pelin.

Mihin senaattori Paasikivi kaikella tällä tähtää? „Joskaan emme uskalla panna, ainakaan toistaiseksi, niin suuria vaatimuksia omille kansalaisillemme, että heidän pitäisi tärkeimmissä elämän- ja maailmankatsomuksissa olla yksimielisiä, niin se on kuitenkin varma; että ellei eräissä tärkeissä Suomen valtakuntaa koskeissa valtiollisissa ja kansallisissa kysymyksissä voida olla yksimielisiä, niin hukka meidät perii».

Noin sanoo suurporvari, pyrkien tiivistämään kaikkien porvarien yhteistä rintamaa työväestöä vastaan. Tietenkään ei porvari heitä kirvestään järveen, vaikka ei „tärkeimmissä elämän- ja maailmankatsomuksissa“ saisiakaan yhteisrintamaa aikaan suurporvariston, manttaalipösojen ja pikkuporvarillisten kerrosten puolueitten kesken. Suurporvari tosiasiaansa on jo syrjäyttänyt parlamenttarismin ja „kansanvalan“ käytännössä, vaikka ei muodollisesti. Käytännössä porvarilla jo on avoin diktatuuri, fascismi, vaikka se samalla diktatuuriaan peittääkseen käyttää sen rinnalla korulauseita „kansanvallasta“, „tasa-arvoisuudesta“ jne. Ennenkuin porvaristo heittää tyyten nurkkaan kansanvallan kuluineet verhot, se vielä käyttää reserviään: sosialidemokratiaa. Sosialidemokratian avulla porvaristo koettaa voittaa ne „entisinä aikoina tuntemattomat vaikeudet“ s. o. proletariaatin luokkataistelun. Mutta koska sos. dem. johtajain apu ei näytä pitkäaikaiselta niin porvarilliset poliitikot asettavat kyseenalaiseksi soveltuuko parlamentarismi enää „nykyaikaiseen ja terveeseen valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen elämään“, kuten senaattori Paasikivi sanoo.

Ja mitkä ovat sitten ne kysymykset, joitten puitteissa se Paasikiven kaipaama yksimielisyys olisi saatava aikaan? Ensiksi tunnustautuminen kansakunnaksi, ja Suomen itsenäisyyden puolustaminen. Viimeainnissa suhteessa sanoo Paasikivi periaatteellisen yksimielisyyden kasvaneen, koska „socialidemokraatitkin pyrkivät ottamaan tämän asian vakavalta ja yleisänmaalliselta kannalta“. — „Ainoastaan kommunistit ovat asettuneet ulkopuolelle

yhteisen isänmaan asian". Mitä mahtavat tuumailla „marxilaiset“ sos.-dem. työläiset heidän johtajilleen ja samalla osaksi heille tulevasta päänsilityksestä?— Toinen yhteinen pohja—sanoo Paasikivi— olisi omaksuttava siinä, että valtiokoneisto pitäisi saada toimimaan menestyksellisesti. Monarkistien kokoomuslaisten puolesta lupaa hän, että he lojaalisesti suhtautuvat valtiomuodon tasavaltaiseen ratkaisuun. Suomeksikin pitäisi vakiinnuttaa käytäntöön tavat, joilla Englannissa on ollut niin suuri merkitys (porvariston etujen turvaamisessa). Tämöisenä traditsiona ehdottaa, että hallitus saisi olla paikoillaan vaaleista vaaleihin, ettei sitä kaikkien pikkujuttujen tähden äänestettäisi nurin.— Ja sitten kolmantena seikkana: „Hallituksen tulee johtaa valtioasioita ja hallita. Eduskunnan on saatettava itselleen järkeviä rajoituksia“. Puhuja syyttää mm. valtiovarain valiokuntaa, että se ottaa itselleen hallituksen tehtäviä, joka saa aikaan sekaannusta porvarin muutenkin rempallaan-olevaan „huusholliin“.

Tässä siis ohjelma, joka edellyttää sitä, että Suomen suurporvaristo käytettävissään olevilla keinoilla pyrkii alistamaan ja lahjomaan eri puolueet toimimaan suuremmitta hankauksitta suurporvariston talutusnuorassa (samalla sulkien vallankumoukselliset työläiset vankiloihinsa). Suurporvaristo tekee joitakin näennäisiä myönnytyksiä „maatiaispuolueelle“, intelligenssikerroksille ja sosialidemokratialle (sts. näitten ryhmien johtajille)— kiskoakseen myönnytyksensä teollisuusvoittoina, tullituloina yms. takaisin lähinnä palkkatyöläisiltä ja talonpojilta. Suurporvariston puoluekokouksen sävy oli tällainen. Mutta missä määrin Suomen johtava porvaristo onnistuu tässä yrityksessään se on eri juttu. Sillä taloudellisia vastakohtia ei siten voi poistaa.

Täyttääkö sosialidemokratia porvariston sille asettamat toiveet? Tämöiselle kysymykselle hymähtää jokainen, joka on seurannut asioita. Suomen sos.-dem. puolue on mukaantunut täydellisesti porvariston diktatuuriin. Se on käynyt ilmi mm. monissa valtion budjettikysymyksissä. Sos. dem.:it myöntävät varoja porvariston luokkavallan pönkittämiseen, ottavat osaa valtiollisen poliisin eli ohranan uudestaan järjestämiseen, mustaavat SSSR:ää niin paljon kuin voivat, avustavat ohraa vallankumouksellisten työläisten vankiloihin pyydystämässä jne.

Entä sosialidemokraattiset työläiset?

Viimeisten vuosien ja eritoten viimeisten kuukausien kuluessa on sos.-dem. puolueen jäsenmäärä pienentynyt. Se on ollut yhtenä tärkeimpänä sisäpoliittisena kysymyksenä sos.-dem. puolueessa viimeaikoina. Eikä yksin puolueen sisäisenä, vaan sen ulkopuolisenakin kysymyksenä. Porvaristo on tehnyt kaikkensa, estääkseen vasemmistolaisten ns. kommunististen järjestöjen toiminnan ja ohjatakseen työläisiä sos.-dem. puolueeseen. Turhaan. Poisvirtausta sos.-dem. puolueesta eivät ole voineet estää. Suomen työläisten vapautuminen sosialidemokratista hapatuksesta on käynnissä, vaikka käsitysten selveneminen ei käy nopeasti.

Jokatapauksessa voimme merkitä, että sosialidemokratian johto on täydellisesti porvariston renkinä ja kykenee toistaiseksi pönkittämään porvariston diktatuuria. Mutta samalla tapahtuu sos.-dem. työläis- ja talonpoikaisjoukkojen hiljainen uudestaanryhmittäminen vasemmalle luokkataistelurintamaan, heidän taloudellisen tilansa yhä kurjistuessa.

Väinö Aalto.

Marraskuun suurlakko ja jääkäripataljoona.

Jo kauvan ennen maaliskuun vallankumousta Venäjällä oli jääkäripataljoonassa havaittavissa voimakasta kuohuntaa. Kymmenittäin teljettiin sen vuoksi poikia vanki- ja eristysleireihin. Ja kapinahengen vuoksi siirsi saksalainen sotajohto pataljoonan pois rintamalta.

Kiihtynyt mieliala ei tyyntynyt. Elämä näytti niin synkältä ja toivottomalta, että tapahtui itsemurhiakin. Oli ainainen epävarmuus siitä, miten Suomessa muuttuneissa olosuhteissa suhtaudutaan pataljoonaan, ja miten siihen suhtautuu sos.-dem. puolue. Tämä teki elämän toivottomaksi niille sos.-dem. puolueen entisille jäsenille, jotka olivat liittyneet mukaan vapauttaakseen kansan ja ennen kaikkea Suomen työväenluokan. Heille nousi kysymys: mitä tehdä? Syntyi salaisia neuvottelukokouksia, joihin otti osaa joukko ent. sos.-dem. puolueen jäseniä, myöskin yliopilaita ja muutamia maistereita. Viime-mainitutkin olivat silloin **kapinallisia porvareita**, nykyään he ovat oikeita suurlahtareita. Näiden salaisten neuvottelukokousten aloitteesta syntyi ensimmäinen julkinen sotilasneuvosto Saksan armeijaan. Pataljoonan neuvosto oli tilanteen herra. Sen toimintaa ei päälystyö uskaltanut estää, vaikka se tuotti monta masentavaa iskua päälystölle. Neuvosto pyrki saamaan tietoja Suomesta, pysyttämään joukon koossa ja palauttamaan kurin. Niin toimivat myöskin ent. sos.-dem. puolueen jäsenet siksi, että Suomesta saapui тов. Yrjö Mäkelinin kirje, jossa kehoitettiin pysymään koossa ja olemaan ryhtymättä mihinkään toimenpiteisiin ilman Suomesta saatua kehoitusta. Tätä pitivät sos.-dem. työläisaineokset ikäänkuin sos.-dem. puolueen ohjeena, koska Mäkelin oli sos.-dem. kansanedustaja ja puolueen puolueenuevoston jäsen, ja oli lähettänyt tuon kirjeensä kohta sen jälkeen kuin sos.-dem. puolueenuevoston kokous oli päättynyt ja hänellä Haaparannassa oli ollut neuvottelu jääkäriliikkeen johtajien kanssa. Jos Suomesta silloin olisi saapunut kehoitus hajoittaa jääkäripataljoona niin mikään voima ei olisi estänyt sen toteuttamista.

Pataljoonan neuvostoa kannatti pataljoonan miehistö ja siksi päälystyö taipui esitykseen, että pataljoona suljetulla äänestyksellä valitsi kolme edustajaa, joille päälystyö hankkii tilaisuuden matkustaa Suomeen ja takaisin, ottaakseen sieltä tietoja. Kaikki valituiksi tulleet olivat ent. sos.-dem. puolueen jäseniä. Päälystön vaatimuksesta suostuttiin kuitenkin luovuttamaan yksi edustajapaikka porvarille, jotka — päälystyö ja kourallinen

miehiä — valitsivat edustajakseen von Hertzenin, sittemmin kuuluisaksi tulleen Aunuksen «sankarin».

Marraskuun suurlakon aikana hankki silloinen «Vapaan Ajatuksen» toimittaja Kristiansson lähetystölle pääsyn Tokoiin puheille. Lähetystö selosti pataljoonan kokoonpanon ja mielialan, painostaen sitä että se saattaa tulla Suomen työväenluokalle vaaralliseksi. Samalla entiset puolueen ja Ammattijärjestön jäsenet pyysivät ohjeita miten menetellä sekä pataljoonan työläisaineksen puolesta, että sos.-dem. puolue ottaisi aktiivisesti osaa pataljoonan poliittiseen johtoon, valitsisi sitä varten kaksi edustajaansa Berliiniin, kuten porvaritkin olivat tehneet, joten porvarit eivät voisi käyttää pataljoonaa tarkoituksiinsa. Siten tulisi työläisaineksen epävarmuus poistetuksi. Pyysivät myös Tokoilta ennako-ohjeita. Mutta sen sijaan että Tokoi olisi mitään sellaisia antanut, hän sanoi ainoastaan: «Viekää terveisiä Suomen sos.-dem. puolueen jäsenille ja ammatillisesti järjestyneille työläisille».

Tokoin esiintyminen oli turmiollinen. Se esti työläisjäseniä panemasta täytännön päätöstä, jonka 60 heidän edustajaansa oli tehnyt joku päivä ennen lähetystön palaamista ja jonka mukaan pataljoona olisi ollut hajoitettava ja aseitten vieni Suomeen estettävä, koska aseitten luultiin joutuvan suojeluskunnille — kuteri joutuivatkin. Lähetystö toi Tokoiin terveiset ja tiedon että Tokoi sekä useat toiset sos.-dem. puolueen johtajat hyväksyvät pataljoonan koossapitämisen. Hajoitusyritys raukesi.

Toisaalta pataljoonan porvarillinen johto teki järjestelmällistä työtä miehistön mielialan muokkaamiseksi sosialidemokratialle vastakkaiseksi. Siinä ne onnistuivat vasta syksyllä, jolloin sanomalehtien tulo Suomesta heidän toimestaan keskeytettiin. Saatiin vain silloin tällöin joku porvarilehti. Sen sijaan pataljoonan johto alkoi julkaista konekirjoitettua tiedonantolehteä jossa kerrottiin milloin minkin tunnetun sos. dem. puolueen johtomiehen — Piisisen, Huotarini jne. — asettuneen suojeluskuntia tukemaan. Niissä osoitettiin johdonmukaisilla tiedonannoilla kuinka sos. dem. puolue ei ole tuon «työväen pohjasakan» — anarkistisen liikkeen — takana, siteerattiin Tokoiin lausuntoja hänen puheistaan ollessaan rauhoitusretkillä eri puolilla maata, kuinka Helsingin sos. dem. miliisipäällikkö hajoitti prössitaloa piirittä, neet työläisjoukot ja oli porvarien puolella Mommilan jutussa jne. Kun tuota

taustaa vastaan tapausten kehitystä katseltiin niin ei ihme jos pataljoonassa meni työläisiltäkin käsitteet sekaisin. Kaikkia noita seikkoja osasivat porvarit niin taitavasti käyttää hyväkseen, että saivat huomattavan osan ajattelevistakin työläisaineksista tuomitsemaan Suomen työväen vallankumouksellisen toiminnan.

Muuttuneen tilanteen vuoksi pitivät pataljoonan neuvoston työläisjäsenet sekä työläisjääkärien valitsema toimeenpaneva komitea kokouksen jouluk. 9 p:nä 1917, joka kuvasi silloisen tilanteen ja mielialan pataljoonassa. Kokouksen pöytäkirjan mukaan esitti puheenjohtaja kokouksen käsiteltäväksi kannan uudelleen määräämisen Suomen viime tapausten johdosta huomauttaen, että tähän asti on ollut vääriä tiedot Suomesta. Oli luultu että marraskuun suurlakossa tuli sosialistinen hallitus etunensä, että silloinen eduskunta olisi hajoitettu ja sijalle asetettu edellinen, jossa oli sos. dem. enemmistö (sellaisia olivat saksalaisten lehtien tiedot). Mutta niin ei ole laita, vaan hallitsevat porvarit, eikä maahan ole saatu vielä minkäänlaista järjestystä. Lisäksi olisi lausuttava käsityksemme niiden murhien johdosta mitä Suomessa on tapahtunut ja jotka porvarien lehdet ovat tahtoneet asettaa sos. dem. puolueen johdon ja työväen syyksi, koska muutamit meistäkin ovat täällä jo lausuneet tuomitsevana koko liikkeen. Käytettiin useita puhevuoroja, joissa poikkeuksetta hyväksyttiin sos. dem. puolueen menettelytavat Suomessa, ja samalla tuotiin esille syvä pettymys sen vuoksi että niin voimakkaasti alettu liike Suomessa oli ikäänkuin kesken loppunut. Ainoa puolue maassa, joka olisi voinut palauttaa järjestyksen, oli sos. dem. puolue. Oli odo-

tettu, että uusi eduskunta olisi hajoitettu ja muodostettu väliaikainen hallitus sos. dem. puolueen johdolla sekä kutsuttu koolle perustava kansalliskokous ja että uusi hallitus olisi työväen voimalla palauttanut järjestyksen. Mutta nyt oli järjestys entistä huonompi. puolueen esiintymisessä oli puuttunut armoa ja johdonmukaisuutta. Toivottiin kuitenkin aseman vielä muuttuvan ja oltiin valmiit silloin antamaan kaiken sen kannatuksen mitä voitaisi antaa. Suomessa tapahtuneita murhia piti kokous turmiollisina ja puolueen mainetta pilaavina sekä kotimaassaan että ulkomailla. Mutta tässäkin suhteessa ajateltiin, että jos olisi oltu tapahtumapaikalla niin ehkä monikin sellainen tapaus olisi ollut ymmärrettävissä.

Voimakas oli se myötätunto, jota huomattava osa jääkäripataljoonan miehistä tunsii työväen vapausliikettä kohtaan. Mutta tätä myötätuntoa ei sos. dem. puolueen johto osannut käyttää hyväkseen, vaikka heille sitä tarjottiin ja varoitettiin vaarasta, joka voi koitua ellei puolue ota yhteyttä jääkäripataljoonan kanssa. Ne sos. dem. puolueen johtohenkilöt, joille asia esitettiin ja jotka olivat jääkäriliikkeessä mukana ja siitä tietoisia, vaikuttivat persoonallisella käytöksellään siihen että tuon joukon niin suuresta osasta saat'oi tulla Suomen työväestön murhauksia — aseita lahtarien käteen.

Tässä on esitetty vain osa siitä, mitä jääkäriliikkeestä kokonaisuudessaan on sanottava. Sen historia osaltaan valaisee kansainvälisestäkin sitä mädännäisyyttä mikä sosialidemokratiassa on ollut ja joka siinä sitten on yhä nopeammin lisääntynyt ja syventynyt

—i—o.

Uutta suomenkielistä kirjallisuutta

Kustannusosuuskunta „Kirjan“ kustannuksella ja toimesta on ilmestynyt:

I. Lenin - kirjallisuutta :

„**Leninin elämä ja leninismi**,“ kirj. Popov ja Jakovlev. Sivuja 124.
Hinta 70 kop.

II. Yleispoliittista kirjallisuutta :

„**Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten**,“ I osa, kirj. Em. Jaroslavskij.
Sivuja 208. Hinta 1 rpl. 55 kop.

„**Kumousvuosi 1905**“, kirj. J. A. Komu. Sivuja 50. Hinta 30 kop.

„**Lokakuu**“, kokoelma kirjoituksia Sivuja 56. Hinta 30 kop.

„**Neuvostorakenne**“, kirj. A. Solenik. Sivuja 129. Hinta 80 kop.

III. Talonpoikaiskirjallisuutta :

„**Mitä talonpojan tulee tietää luotto-osuuskunnasta?**“ kirj. J. Schmidt.
Sivuja 28. Hinta 20 kop.

„**Maatalousluottoyhtiöitten mallisäännöt**“. Sivuja 28. Hinta 20 kop.

„**Työläisen ja talonpojan kalenteri ville 1926**“. Sivuja 144. Hinta 50 kop.

IV. Oppikirjallisuutta :

„**Laskuopillisia tehtäviä yhteiskunnallisen elämän alalta**“, kirj. A. V. Lankov. I asteen työkoulun ensimmäistä vuosikurssia varten. Sivuja 116. Hinta 80 kop.

„**Elämä ja tieto luvuissa**“ II osa, kirj. Sjentshenko-Jemenov. I asteen työkoulun neljättä vuosikurssia varten. Sivuja 90. Hinta 70 kop.

„**Piirteitä Suomen ja Karjalan historiasta**“, kirj. L. Letonmäki. Sivuja 128.
Hinta 1 rpl. 30 kop.

V. Kaunokirjallisuutta :

„**Elämäntaistelua**“. Novelleja. Sivuja 28. Hinta 20 kop.

VI. Näytelmiä :

„**Kasinon luu**“, kirj. Ragnar Rusko. Yksinäytöksinen näytelmä. Hinta 70 kop.

„**Marat**“, käännös venäjänkielestä. Yksinäytöksinen näytelmä. Hinta 65 kop.

Suomal. Kustannusosuuskunta «Kirja» Os. Ленинград, Набережная
Жореса, дом № 4.

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Suomal. Kustannusosuuskunta „KIRJA“-Ita (os. Ленинград, Набережная Жюреса, 4.) on saatavissa mm. seuraavia julkaisuja:

		HINTA:	
		rpl.	kop.
Lenin :	Vallankumouksen opetuksia	—	10
	Kirjeitä taktiikasta	—	10
”	Vasemmistolaisuus	—	30
”	Imperialismi	—	20
”	Uskonnosta	—	35
”	Naisen vapauttamisesta	—	25
”	Nuorisosta	—	45
”	Luontaisverosta	—	30
Stalin :	Lenin ja leninismi	—	75
”	VKP:n XIV Puoluekonferenssin työ	—	17
	Leninin muisto (kokoelma)	—	55
	Lenin suomalaisten muistelmissa	—	35
Marx :	Kommunistinen manifesti	—	20
”	Kansalaissota Ranskassa	—	30
”	Palkkatyö ja pääoma	—	15
Sinovjev :	VKP:n Historia	1	45
”	sama nidottuna	1	75
”	Sosialipetturuuden syyt	—	05
”	Puolue ja ammattiliitot	—	10
”	Talonpojat ja Neuvostovalta	—	10
Kanatshikov :	Työväenpuolue ja talonpoikaisto	—	35
Tjumenev :	Työn Historia	1	65
Vardin :	Lyhyt VKP:n historia	—	05
Kollontay :	Perhe ja kommunistinen valtio	—	05
Trotski :	Terrorismi ja kommunismi	—	40
Buharin :	Kommunismien aapinen	—	50
”	Ylimenokauden taloustiede	—	40
Gould :	Kommunismia lapsille	—	10
Lilina :	Neuvostovalta ja työtätekevä nainen	—	35
Flerov :	Oliko Aatamia	—	15
Mäkelä :	Jumalat ja jumalien palvelus	—	45
Libedinskij :	Viikko (novelli)	—	60
Mäkelä ym. :	Kumouksen kuohuista (runoja)	—	20
Sjentshenko :	Elämä ja tieto luvuissa I osa	—	45
Kavun :	Alkeisgeometria I osa	—	75
Pellinen :	Neuvoja lypsykarjan ruokinnassa	—	25
Toivola :	Taisteluun sukupuolitauteja vastaan	—	15
Jenukidse :	Yhteenvedo SSSR:n III:n Nevostokongressin työstä	—	15
	SSSR:n Perustuslaki	—	10
	VKP:n XIII Puoluekokouksen päätöksiä	—	25
	Komm. Nuorisointernatsionaalin IV:n kongressin teesit	—	45
	Vanhaa ja uutta (kaksiosainen näytelmä)	1	—
	Metsä-ystävämme	—	75
	Kooperatiivi ja kauppias Nylkyrinen (näytelmä)	—	70
	Rajalla (näytelmä)	1	—
	Kumouslauluja	—	10
	Taskusanakirja (suomal.-venäläinen)	—	50
	Työläis- ja talonpoikaisnainen	—	25

Aikaisemmin ilmestyneitä sarjajulkaisuja on varastossa.

Uusia kirjoja työn alla.

Suomal. Kustannusosuuskunta „KIRJA“.

